

बार्षिक योजना तथा कार्यक्रम आर्थिक वर्ष २०८२/०८३

सरुमारानी गाउँपालिका

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

बड्डाडा, प्यूठान

लुम्बिनी प्रदेश नेपाल

बिषय-सूची

क्र.स.	बिषय शिर्षक
१	सरुमारानी गाउँपालिकाको परिचय
२	आ.ब.२०८२।०८३ को कुल बजेट सिलिङ्ग
३	आ.ब.२०८२।०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम
४	आ.ब.२०८२।०८३ को क्षेत्रगत बजेट सिलिङ्ग र मार्गदर्शन
५	आ.ब.२०८२।०८३ को बजेट बक्तव्य
६	आ.ब.२०८२।०८३ को आय-व्यय अनुमान
७	आ.ब.२०८२।०८३ को वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमहरू
८	सरुमारानी गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८२
९	गाउँसभाका विभिन्न समितिहरूको वार्षिक प्रतिवेदनहरू, २०८२

सरुमारानी गाउँपालिकाको नक्सा

१. सरुमारानी गाउँपालिकाको परिचय

- गाउँपालिकाको नाम: सरुमारानी गाउँपालिका
- गाउँपालिका घोषणा मिति: २०७३/११/२२
- प्रदेश: लुम्बिनी
- देशान्तर: ८२°४५'००"देखि ८२°५७'३०" पुर्वी देशान्तर
- अक्षांश: २७°५३'३०"देखि २८°०३'००" उत्तरी अक्षांश
- सिमाना: यस सरुमारानी गाउँपालिकाको उत्तरमा माण्डवी र ऐरावती गाउँपालिका, पश्चिमतिर दाङ जिल्ला, पूर्वमा ऐरावती गाउँपालिका र दक्षिणमा अर्घाखाँची जिल्ला रहेको छ ।
- समुन्द्री सतहदेखि न्यूनतम ३२० मि. र अधिकतम १७९० मि. को उचाईमा रहेको ।
- साविकका गाविस: बाङ्गेशाल, हंशपुर, ढुङ्गेगढी र तिराम ५-९ तथा धुवाङ्ग ७ र ८

जम्मा वडा संख्या: ६

वडाको बर्गिकरण

वडा न.	साविक गाविस/वडा	वडा केन्द्र रहेको स्थान	२०६८ को जनगणना अनुसारको घरधुरी	२०७८ को जनगणना अनुसारको घरधुरी	फरक	क्षेत्रफल व. कि.मि.	कैफियत
१	बांगेशाल गाविस वडा न.१-५	बांगेशाल-साना किसान	६५५	९०३	२४८	२६.२५	
२	बांगेशाल गाविस वडा न.६-९	ददेरी-चिसापानी	६६५	८६८	२२१	३२.०८	
३	हंशपुर गाविस वडा न.१-८	हंशपुर-पालुकास्थान	६३४	७५५	१२१	२६.३३	
४	हंशपुर- वडा न. ९, धुवाङ्ग-वडा न. ७-८, ढुङ्गेगढी वडा न. १-५	बड्डाडा	५३०	७१७	१८७	२६.१५	

५	ढुंगेगढी गाविस वडा न.६- ९	जस्पुर	४५१	५५६	१०५	२२.०३
६	तिराम वडा न. वडा न. ५-९	तिराम-बुढिचौर	५४९	६३६	८७	२५.१३
जम्मा			३४८४	४४३५	९६९	१५७.९७

जनसंख्या विवरण

वर्ष	२०६८	२०७८	फरक	कैफियत
परिवार संख्या	३४८४	४४५३	९६९	
जम्मा जनसंख्या	१८६२७	१९७८३	११५६	
पुरुष	८३०९	८८३२	५२३	
महिला	१०३१८	१०९५१	६३३	
परिवारको औषत आकार	५.३५	४.४४	-०.९१	
लैंगिक अनुपात	८०.५३	८०.६५	०.१२	
वार्षिक जनसंख्या बैद्धिदर		०.५८	०.५८	
जनघनत्व	११८	१२५	७	
साक्षरता दर				
जम्मा	६९.७७	७९.१५	९.३८	
पुरुष	८०.७५	८६.९८	६.२३	
महिला	६१.४५	७३.०२	११.५७	

- जनघनत्व १२५ जना प्रति वर्ग कि.मि.
- गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल: १५७.९७ वर्ग कि.मी.
 - जमिन खेतियोग्य जमिनको क्षेत्रफल: ३५.३१ वर्ग कि.मि
 - वनजंगलले ओगटेको क्षेत्रफल: ११२.२१ वर्ग कि.मि
 - जल क्षेत्रले ओगटेको क्षेत्रफल १.३९ वर्ग कि.मि.
- औषत तापक्रम: अधिकतम ३२.४ डिग्री सेल्सियस र न्यूनतम तापक्रम:८.० डिग्री सेल्सियससम्म ।
- विद्यालय संख्या: ३२ वटा (मा.वि.-८,आधारभुत-२१, संस्थागत-४)

- स्वास्थ्य संस्था: ११ (स्वास्थ्य चौकी:३, आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र-३, सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई-४, आखा स्वास्थ्य केन्द्र-१)
- जातजाती अनुसारको जनसंख्या

सि.न	जात/जातीहरु	जनसंख्या-२०६८	जनसंख्या-२०७८		
			जम्मा	पुरुष	महिला
१	क्षेत्री	१४९३	२१७८	९८०	११९८
२	पहाडी-ब्रह्माण	९६३	९९४	४७४	५२०
३	मगर	१००४५	१०४२८	४६९१	५७३७
४	थारु	५८४	३८	१८	२०
५	तामाङ्ग		१६	५	११
६	नेवार		१८९	८३	१०६
७	विश्वकर्मा/कामी	२१९९	२१८९	९२७	१२६२
८	मुस्लिम	४६१	४९०	२३०	२६०
९	राई		१६	८	८
१०	गुरुङ्ग		७८७	३४६	४४१
११	परियार	५३४	५०४	२२७	२७७
१२	ठकुरी		४४	२१	२३
१३	मिजार		२४१	१०३	१३८
१४	सन्यासी/दशनामी	२४३	२५५	१०८	१४७
१५	तराई-ब्रह्माण		२८	१३	१५
१६	कुमाल	८५६	८९२	३७६	५१६
१७	घर्ती/भुजेल		२८	१३	१५
१८	सुनार		३३२	१४१	१९१
१९	बादी		६७	३१	३६
२०	गाईने		११	७	४
२१	कुसुन्डा		२४	१२	१२
२२	अन्य	५४६	३२	१८	१४
	जम्मा	१६६२६	१९७८३	८८३२	१०९५१

• मातृभाषा अनुसारको जनसंख्या विवरण

मातृभाषा	जनसंख्या- २०६८	जनसंख्या-२०७८		
		जम्मा	पुरुष	महिला
नेपाली	१५४६८	१६७२५	७४३६	९२८९
थारु	१५	३४	१७	१७
नेवारी	३१	३१	१५	१६
मगर	२८२६	२७६५	१२७२	१४९३
उर्दु	३३	२५	१२	१३
अभदी	३९	१४	६	८
गुरुङ्ग	१७५	१३९	६२	७७
मुस्लिम	५	३८	१०	२८
अन्य	३४	१२	२	१०
जम्मा	१८६२६	१९७८३	८८३२	१०९५१

• धर्म अनुसारको जनसंख्या विवरण

लिंग	कुल जनसंख्या	धर्म अनुसारको जनसंख्या -२०७८										
		हिन्दु	बुद्ध	ईस्लाम	किरात	क्रिसियन	Prakriti	बोन	जैन	Bahai	सिख	अन्य
पुरुष	८८३२	८४०१	१७४	२३०	०	२५	०	२	०	०	०	०
महिला	१०९५१	१०४४७	२०९	२६०	०	३१	०	४	०	०	०	०
जम्मा	१९७८३	१८८४८	३८३	४९०	०	५६	०	६	०	०	०	०
धर्म अनुसारको जनसंख्या - २०६८	१८६२७	१७३६९	७३०	४६१	०	६१	०	०	०	०	०	६

• परिवारमा उपलब्ध साधन तथा सुविधा अनुसार परिवार संख्या-

विवरण/ शिर्षक	प्रतिशत-२०६८	प्रतिशत-२०७८
कुनै पनि सुविधा नभएको घरपरिवार		५.६
कम्तिमा एउटा सुविधा भएको घरपरिवार		९४.४

रेडियो सुविधा		२४
टेलिभिजन		३०.३
ल्याण्डलाइन टेलिफोन		०.४
मोबाइल फोन (साधारण)		७४.६
स्मार्ट मोबाइल फोन		६९
कम्प्युटर/ल्यापटप		२.९
इन्टरनेट सुविधा		७.४
कार/जीप/भ्यान		१.०८
मोटरसाइकल/स्कुटर		८.२
साइकल		५.२
विद्युतीय पंखा		३१.२
रेफ्रिजरेटर		९.९
वाशिङ्ग मशिन		०.१
एयर कन्डिसनर		०

• खानेपानीको स्रोत अनुसार परिवार संख्या

विवरण/ शिर्षक	प्रतिशत-२०६८	प्रतिशत-२०७८
धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र)	५३.०७	३५.८
धारा/पाइप(घरपरिसर बाहिर)		३७.१
ट्युबवेल/हाते पम्प	४.५४	०.८
ढाकिएको इनार/कुवा	०.८३	८.७
खुला इनार/कुवा	२१.७९	११
मूल धारा	८.९६	५.७
खोला/झरना	७.७२	०.९
जार/बोतल	०	०
अन्य	२.८४	०.०२
उल्लेख नभएको	०.२६	०

• परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको प्रकार अनुसार परिवार संख्या

विवरण/ शिर्षक	प्रतिशत-२०६८	प्रतिशत-२०७८
फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	०.८०	३.२
फलस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क)	२१.२१	६६.४

साधारण	४२.३९	२९.१
सार्वजनिक	०	०.१
चर्पी नभएको	३५.३३	१.३
उल्लेख नभएको	०.२६	०

• बत्ति बाल्न प्रयोग गर्ने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

विवरण/ शिर्षक	प्रतिशत-२०६८	प्रतिशत-२०७८
बिजुली	४३.०५	९८.३
सोलार/सौर्यउर्जा	६.४३	१
मट्टीतेल	११.१४	०.२
बायोग्याँस	०.२६	०
अन्य	३८.८६	०.६
उल्लेख नभएको	०.२६	०

• खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

विवरण/ शिर्षक	प्रतिशत-२०६८	प्रतिशत-२०७८
काठ/दाउरा	९६.९६	८७.४
एल.पी.ग्याँस	१.८१	११.६
बिजुली	०.०६	०.२
गुइँठा/गोरहा	०	०.२
बायोग्याँस	०.८३	०.५
मट्टीतेल	०.०३	०.०४
अन्य	०.०६	०.०२
उल्लेख नभएको	०.२६	०

• घरको स्वामित्व अनुसार परिवार संख्या

विवरण/ शिर्षक	प्रतिशत-२०६८	प्रतिशत-२०७८
आफ्नै	९५.९२	९६.२
भाडामा	२.७६	२.९
संस्थागत	०.२	०.३
अन्य	१.१२	०.६

- घरको जगको बनोट अनुसार परिवार संख्या

विवरण/ शिर्षक	प्रतिशत- २०६८	प्रतिशत- २०७८
माटोको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा	७८.६५	७७.८
सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा	१.४४	१३.१
ढलान पिल्लर सहितको	१.३२	५.६
काठ/बाँसको खम्बा गाडेको	१८.०६	३.३
अन्य	०	०.२

- घरको बाहिरी गारोको बनोट अनुसार परिवार संख्या

विवरण/ शिर्षक	प्रतिशत- २०६८	प्रतिशत- २०७८
माटोको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा	७७.३२	७०.८
सिमेन्टको जोडाई भएको ईँटा/ढुङ्गा	७.१८	२४.५
काठ/फल्याक	१३.७५	३
बाँसजन्य सामग्री	१.१८	१.४
काचो ईँटा	०.०६	०.२
जस्ता/टिन/च्यादर	०	०.१
प्रिफ्याब	०	०
अन्य	०.५	०.०४

- घरको छानोको बनोट अनुसार परिवार संख्या

विवरण/ शिर्षक	प्रतिशत-२०६८	प्रतिशत-२०७८
जस्ता/टिन/च्यादर	१७.५७	८०.४
सिमेन्ट ढलान	१.९८	९.४
खर/पराल/छवाली	६७.५१	४.२
टायल/खपडा/झिँगाटी	१२.२६	५.४
ढुङ्गा/स्लेट	०	०.४
काठ/फल्याक	०.२	०.२
माटो	०	०
अन्य	०.४९	०

• जग्गामा महिलाको स्वामित्व अनुसार परिवार संख्या-घर

विवरण/ शिर्षक	प्रतिशत-२०६८	प्रतिशत-२०७८
घर मात्र भएको	९.०४	०.२
जग्गा मात्र भएको	१२.६३	५.१
घर र जग्गा दुवै भएको		७.७
घर र जग्गा दुवै नभएको		८६.२
उल्लेख नभएको		०.९
अनुपस्थित सदस्य बिदेशमा बसोबास गर्ने परिवार संख्या		
विवरण/ शिर्षक	प्रतिशत	
absent_country	४२.२	
बिदेशमा बसोबास गर्ने अनुपस्थित जनसंख्या		
विवरण/ शिर्षक	संख्या	
पुरुष	२३९३	
महिला	२०३	

सामुदायिक वन सम्बन्धि विवरण

सि.न.	विवरण	ईकाई	संख्या-२०७१/०७२	संख्या-.....	कैफियत
१	सामुदायिक वन	संख्या	४८		
२	हस्तान्तरित वन क्षेत्र	हेक्टर	१३०३३		
३	समेटिएको घर	संख्या	५८५२		
४	जनसंख्या	जना	३८२४६		
५	निजी वन	संख्या	२		
६	क्षेत्रफल	हे.	८२-७-०-३		

वडा अनुसारको जनसंख्या: २०७८

वडा	घरधुरी संख्या	वडा अनुसारको जनसंख्या-२०७८			औषत घरधुरी अनुपात	लैंगिक अनुपात
		जम्मा	पुरुष	महिला		
१	९०३	३७५५	१६७४	२०८१	४.१६	८०.४४
२	८८६	३७७९	१६७१	२१०८	४.२७	७९.२७
३	७५५	३३२५	१४५८	१८६७	४.४	७८.०९
४	७१७	३२३३	१४७२	१७६१	४.५१	८३.५९
५	५५६	२५२३	१११७	१४०६	४.५४	७९.४५
६	६३६	३१६८	१४४०	१७२८	४.९८	८३.३३
जम्मा	४४५३	१९७८३	८८३२	१०९५१	४.४४	८०.६५

वडा अनुसारको जनसंख्या: २०६८

वडा	घरधुरी संख्या	वडा अनुसारको जनसंख्या-२०६८			औषत घरधुरी अनुपात	लैंगिक अनुपात
		जम्मा	पुरुष	महिला		
१	६५५	३,१९७	१४२८	१७६९	४.८८	
२	६६५	३,४१०	१५३१	१८७९	५.१३	
३	६३४	३,४४०	१५१६	१९२४	५.४३	
४	५३०	३,०६४	१३८१	१६८३	५.७८	
५	४५१	२,४९८	११०१	१३९७	५.५४	
६	५४९	३,०१८	१३५२	१६६६	५.५०	
जम्मा	३,४८४	१८,६२७	८,३०९	१०,३१८	५.३५	

२. सरुमारानी गाउँपालिकाको समष्टिगत बजेट सिलिङ्ग-२०८२/०८३

सरुमारानी गाउँपालिका, प्यूठान
आ.ब. २०८२/०८३ को मष्टिगत आय अनुमान

	संघीय सरकार	बजेट रु.	कैफियत
१	समानीकरण अनुदान	८४३०००००	
२	सशर्त अनुदान	२२१५०००००	
३	विशेष अनुदान	११२०००००	
४	समपुरक अनुदान	१५००००००	
५	राजस्व बाँडफाँड	९२१९४९६०	
	जम्मा	४२४१९४९६०	
	प्रदेश सरकार	बजेट रु.	कैफियत
१	समानीकरण अनुदान	५५७२०००	
२	सवारी साधन करको बाँडफाँड	८५१४०००	
३	विशेष अनुदान	०	
४	सशर्त अनुदान	७००००००	
५	समपुरक अनुदान	७५०००००	
	जम्मा	२८५८६०००	
	गाउँपालिका	बजेट रु.	कैफियत
१	आन्तरिक राजस्व	११५०००००	
२	अल्या बैंक मौज्दात	२७८९८०४०	गत वर्षको अनुमान
	जम्मा	३९३९८०४०	
	कुल जम्मा	४९२१७९०००	

३. सरुमारानी गाउँपालिकाको दोश्रो गाउँसभाको सत्रौँ अधिवेशनमा गाउँपालिका अध्यक्ष श्री

झगबहादुर विश्वकर्माज्यूबाट प्रस्तुत

आ.व. २०८२/०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

सरुमारानी गाउँपालिकाका उपाध्यक्षज्यू,

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

सभाका सचिव ज्यू,

राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु तथा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु,

- सरुमारानी गाउँपालिकाको दोश्रो गाउँसभाको १७ औँ अधिवेशनमा उपस्थित सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिज्यूहरु लगायत सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु।
- संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमबाट मुलुकको चौतर्फी विकासको आकांक्षा पूरा गर्न नेपालको संविधान बमोजिम सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना पछि गठित सरुमारानी गाउँपालिकाको प्रथम र दोस्रो निर्वाचन पश्चायत पनि निर्वाचित स्थानीय सरकार प्रमुखको हैसियतले यस गरिमामय गाउँसभामा आठौँ पटक अर्थात आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा हर्षित र गौरवान्वित महसुस गरेको छु।
- यस अवसरमा परिवर्तनका निमित्त विभिन्न कालखण्डमा चलेका राजनीतिक आन्दोलन, संघर्ष र क्रान्तिहरुको गौरवपूर्ण इतिहासलाई सम्मान गर्दै नेपालको सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय एकता, स्वाधीनता, राष्ट्रिय हित र लोकतन्त्रका लागि आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्ने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहीदहरु प्रति उच्च सम्मान सहित भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु।
- सरुमारानी गाउँपालिका स्थापना काल देखि हाल सम्म विभिन्न चरणमा नेतृत्व गर्नुहुने सबै व्यक्तित्वहरु प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दै उहाँहरुले पुर्याउनु भएको योगदानको स्मरण गर्न चाहन्छु।
- नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न गाउँपालिकामा सक्रिय राजनीतिक दलहरुका पदाधिकारी तथा प्रतिनिधिहरु पूर्व जनप्रतिनिधिहरु, शिक्षक, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, सहकारी, संघसंस्था, लक्षित वर्ग, सम्पूर्ण सरोकारवालाहरु तथा राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुबाट प्राप्त सकारात्मक सल्लाह सुझावका लागि सम्बन्धित सबैमा गाउँपालिका आभार प्रकट गर्दछु।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

अब म आ.व. २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय गाउँसभा समक्ष प्रस्तुत गर्दछु।

१. नेपालको संविधानमा स्थानीय शासन सम्बन्धमा उल्लेख भएका नीतिगत व्यवस्था, संघ, प्रदेशबाट निर्माण भएका कानूनहरु, आवधिक योजनाहरु, दिगो विकास लक्ष्य, विभिन्न क्षेत्रगत योजना, प्रदेश

सरकारको आवधिक योजना तथा नीतिहरू, यस गाउँपालिकाको आवधिक योजना, मध्यमकालिन खर्च संरचना, सडक गुरुयोजना, खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भुउपयोग योजना, सामाजिक समावेशी नीति, स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन, स्थानीय तह वित्तिय सुशासन जोखिम मूल्यांकन, लुम्बिनी प्रदेश सरकार तथा यस गाउँपालिकाको आवधिक योजनाले मार्गदर्शन गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरू र गाउँपालिकाले तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका अन्य नीतिगत र कानुनी प्रावधान आदि पक्षलाई समेत ध्यानमा राखी यो नीति तथा कार्यक्रम ल्याईएको छ ।

२. सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने हाम्रो संकल्प, समस्त गाउँपालिका वासीको समृद्धिको चाहना पुरा गर्ने दिशामा हामीले आगामी आ. व. २०८२/८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमलाई अभिमुख गरेका छौं । यसका लागि दीगो विकासको राष्ट्रिय लक्ष्यहरूको स्थानीयकरण गर्दै गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण सहित स्थानीय स्रोतको पहिचान र परिचालन गरी समावेशी, जलवायु उत्थानशील तथा दीगो स्थानीय आर्थिक विकास मार्फत समृद्ध गाउँपालिका र सुखी जनताको लक्ष्य हासिल गर्न सार्वजनिक, निजीक्षेत्र र समुदायको साझेदारी विकासमा जोड दिईनेछ ।
३. संविधानतः अधिकार सम्पन्न स्थानीय सरकार स्थापना भै एकल अधिकार र साझा अधिकारका विभिन्न क्षेत्रका विषयमा ऐन, कानून तर्जुमा, योजना तर्जुमाको अभ्यास हुनु, सबै वडामा सडक पूर्वाधारको पहुँच हुनु, सडक निर्माणमा भएको लगानी संगै गाउँपालिका उत्पादित कृषिजन्य उत्पादनलाई बजार सम्मको पहुँच स्थापित हुनु, घरहरूको निर्माणमा भवनसंहिता पालना हुने क्रम बढ्नु तथा नक्सापास गर्न नागरिकको आकर्षण बढ्नु, वित्तीय सुशासन कायम राख्न सफल हुनु, कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकासमा बृद्धि भई सेवा प्रवाह सुदृढ रहनु, प्रविधिमा पहुँच भई सूचना प्रणालीको प्रयोगमा बृद्धि हुनु विभिन्न वर्ग र समुदायको क्षमता विकास एवं आर्थिक सुधार हुनु आदि विषयहरूलाई हामीले अवसरका रूपमा लिएको छौं ।
४. गाउँपालिकाको समग्र आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार, वातावरणीय, विपद् जोखिम न्यूनीकरण, वातावरण संरक्षण र समग्र संस्थागत विकासका लागि आवश्यक नीतिगत तथा संस्थागत पूर्वाधारहरू तयार गरी सन्तुलित विकासलाई जोड दिइएको छ । विगतका आर्थिक वर्षमा लिएका दुरगामी सोंच तथा कार्यक्रमलाई सफल बनाउने जिम्मेवारीका साथै जिल्लाको साझा सरोकारका विषयमा, अन्तरपालिका समन्वय र सहकार्य गर्दै आपसी एकतालाई मजबुत बनाउने र सुशासन प्रवर्द्धनलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
५. स्थानीय तहको योजना व्यवस्थापन प्रक्रियालाई सूचना तथा तथ्यमा आधारित, सूचना प्रविधिमैत्री, नतिजामूलक र प्रभावकारी बनाइनेछ । वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रिया अनुसार चरणबद्ध रूपमा तर्जुमा गरि प्राथमिकतामा परेका आयोजनालाई छनौट गर्ने पद्धतीको विकास गरिनेछ ।

भौतिक पूर्वाधार विकास: विकासको आधार

सडक, पुल र शहरी विकास

६. भौतिक पूर्वाधार विकास: विकासको आधारलाई पुरा गर्ने नीति अनुसार यस गाउँपालिकाले सडक यातायात गुरुयोजना निर्माण गरिसकेको र सो योजना अनुसार सडक निर्माणलाई प्राथमिकताका आधारमा कार्यान्वयन गरिनेछ । निर्मित सडकहरूको स्तरोन्नति तथा सुरक्षित सडक यातायात अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्न अधिकतम प्रयत्न गरिनेछ ।
७. सडक पूर्वाधारको स्तरोन्नति गरी यातायात सेवालाई प्रभावकारी बनाईनेछ । आगामी आर्थिक वर्ष संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र यस गाउँपालिकाको साझेदारीमा यस गाउँपालिकाको मुख्य सडकको रूपमा रहेको ऐरावती-बड्डाडा-जस्पुर -पुठाखोला दाङ्ग, सडक र नर्सरी आटीटार वडा कार्यालय छात्रावास जोडने सडक स्तरउन्नति गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । साथै स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम (LISP) को आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग र यस गाउँपालिकाको साझेदारीमा अन्य सडकहरूको स्तरोन्नति र सिचाई योजनाहरूको कार्य सुरु गरिने छ ।
८. जलवायु उत्थानशील, समावेशी, जवाफदेही तथा दिगो स्थानीय पूर्वाधारका लागि आवश्यक नीति तथा कानून निर्माण गरीएकोले उक्त कानूनहरू कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । गरिवी न्यूनीकरण, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन अनुकुलन र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने आयोजनालाई पहिलो प्राथमिकता दिइनेछ ।
९. गाउँपालिकाको भू-उपयोग क्षेत्र निर्धारण गरे बमोजिम लुम्बिनी प्रदेश सरकारको समेत लगानीमा वस्ती विकास सम्बन्धी पूर्वाधार विकास निर्माण कार्य व्यवस्थित र गुणस्तरीय रूपमा संचालन गरिनेछ ।
१०. भूक्षय जोखिम भएको ठाउँमा बायोइन्जिनियरिङ जस्ता नविनतम प्रविधिको अवलम्बन गरि पहिरो नियन्त्रण तथा सडक संजाललाई भरपर्दो र सुविधा सपन्न बनाउन पहल गरिनेछ । सडक पूर्वाधारको छेउछाउँमा वृक्षारोपण, सडकको ट्रयाक खोल्ने आयोजनामा समेत बायोइन्जिनियरिङ्गतर्फ कम्तिमा २-३% बजेट सुनिश्चित गर्दै आयोजनालाई दिगो र वातावरणमैत्री बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
११. गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकासमा प्रभावकारिता ल्याउन दोहोरोपना हटाई अन्तरतह तथा अन्तर निकाय समन्वय कायम गरिनेछ । गाउँपालिका भित्रका मुख्य सडकहरूको सुरक्षा सुनिश्चताको लागि सडक हेरालु/मर्मत कार्यकर्ताको ब्यवस्था गरी परिचालन गरिनेछ ।
१२. भवन निर्माण गर्दा भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरण गर्नेतर्फ ध्यान दिदै भवन आचारसंहिताको पालन गराउन पहल गरिनेछ । शहरी विकास तथा भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड स्थानीय परिवेशका आधारमा तर्जुमा गरी भवन निर्माण नक्सा पूर्वस्वीकृति कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१३. सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं. ६ को ओज्जेनीमा सडक पुलको डिपिआर निर्माण कार्य सम्पन्न भएकोले संघीय सरकारको सहयोगमा उक्त पक्की पुल निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।

१४. झोलुङ्गे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रमतर्फ सम्पन्न हुन बाँकी झोलुङ्गे पुलहरू सम्पन्न गर्ने र नयाँ स्थानहरूमा झोलुङ्गे पुल निर्माण कार्य अगाडि बढाई खोलानालाको कारण जनधनको क्षति न्यूनीकरण र आवतवाजत सहजीकरण गरिनेछ।

खानेपानी र सरसफाई:-

१५. गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी योजना (WASH Plan) बमोजिम मुहानदेखि मुखसम्म सुरक्षित खानेपानीको सुनिश्चितताका लागि खानेपानी शुद्धता परीक्षण कार्यलाई अगाडी बढाई मुहान, ट्याङ्की तथा धाराको पानी शुद्धता जाँच गरिनेछ।
१६. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी भएका तथ्यांकहरूलाई अध्यावधिक गरी खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी योजना (वास योजना)लाई अध्यावधिक गरिनेछ। WASH योजनालाई क्रमशः कार्यान्वयन गरिनेछ। खानेपानीहरूको मुहान दर्ता र उपभोक्ता समितिलाई दर्ता गर्ने कार्य सुरुवात गरिएको छ। उक्त कार्यलाई प्रभावकारी बनाईनेछ।
१७. आगामी आ.ब. २०८२।०८३ देखि नेपाल स्वास्थ्यका लागी पानी (नेवा) कार्यक्रमको साझेदारीमा आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाई सेवाबाट विमुख समुदायको पहिचान गरी उक्त संस्थाको साझेदारीमा खानेपानी तथा सरसफाई सेवा उपलब्ध गराउने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी १४१ घरधुरीमा एकघर एकधारा खानेपानीको पहुँच विस्तार गरिने छ। साथै संघ र प्रदेश सरकारको सहयोगमा समेत एक घरएक धाराको नीतिलाई कार्यान्वयन गरिनेछ।
१८. स्वच्छ खानेपानीमा सबैको पहुँच अभिवृद्धि गरिनुका साथै सरसफाई र फोहरमैला व्यवस्थापनमा विशेष ध्यान दिईनेछ। फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन गर्न सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्नुको साथै फोहरमैलाको व्यवस्थापन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाले फोहरमैला व्यवस्थापन सम्न्धी रणनीतिक योजना निर्माण गर्ने पहल गरिनेछ।
१९. वडा समितिहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरी घर, समुदाय र बजार क्षेत्रको फोहोरको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ। सरुमारानी गाउँपालिकालाई खुला दिशामुक्त सुनिश्चितता तथा पूर्णसरसफाई उन्मुख हुदै पूर्णसरसफाई युक्त गाउँपालिका बनाउने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।

ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई

२०. विद्युतको पहुँच नपुगेका घरधुरीमा ऊर्जामा पहुँच सुनिश्चितताका लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँगको समन्वयमा केन्द्रीय प्रसारण लाइन विस्तारमा जोड दिइनेछ। ऊर्जाको पहुँच नपुगेको घरधुरीमा वैकल्पिक ऊर्जा विस्तार गरिनेछ।
२१. नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा गाउँपालिकाभित्र सिंचाईका सम्भावना भएका क्षेत्रहरू पहिचान गरी पोखरी सिंचाई (Deep/Sallowtube), साना तथा मध्यम खालका सिंचाई आयोजना मार्फत सिंचाई सुविधा बढाई उत्पादन वृद्धिमा जोड दिइनेछ।
२२. स्थानीय तह भित्रको समग्र जलस्रोतको अध्ययनकासाथै सतह सिंचाई योजना, भूमिगत सिंचाई योजना, लिफ्ट सिंचाई, नयाँ प्रविधिमा आधारित सिंचाई योजना एवं जलाशय निर्माण तथा पोखरी

संरक्षण कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ। सिंचाइ आयोजनाहरूको मर्मत सम्भार, सञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा उपभोक्तालाई जिम्मेवार बनाउने नीति लिइनेछ। साना तथा मझौला सिंचाइ योजना निर्माणमा प्राथमिकता दिइनेछ ।

आर्थिक विकास रोजगारीको आधार:

कृषि:

२३. कृषि क्षेत्रमा रहेका श्रमशक्तिको अभावलाई सम्बोधन गर्दै आवश्यक ज्ञान, सिप, प्रविधि र लगानीको वातावरण सिर्जना गरी कृषि यन्त्रीकरणमा विशेष जोड दिइनेछ । बीउ उत्पादन, र बाली संरक्षण सेवालाई प्रावकारी रूपमा अगाडी बढाइनेछ
२४. सिंचाइ सुविधा उपलब्ध गराई कृषि बजारीकरण वृद्धि गर्न उपयुक्त कृषि प्रविधिको विकास तथा विस्तार गरिनेछ। कृषिका कार्यक्रमहरूको संचालनमा सम्भव हुने सबै क्षेत्रमा महिला संलग्नता एवं सहभागितालाई बृद्धि गरिनेछ । कृषि तालिम सकभर स्थलगत रूपमा किसानको गाउँघर र गाउँ नजिक पुर्याउने प्रबन्ध मिलाइनेछ ।
२५. खाद्य सुरक्षा, खाद्य संप्रभूताका साथै पोषण सुरक्षा सुनिश्चितताको मान्यता अनुरूप उत्पादक र उपभोक्ताको अधिकार सुनिश्चित गर्ने गरी कृषिमा विविधीकरण, व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरण र बजारीकरणमा जोड दिइनेछ ।
२६. स्थानीय उत्पादनको बजारीकरण तथा उपभोगको संस्कृति विकास गर्न खाद्य आनीबानी परिवर्तन र पोषणयुक्त खाद्यवस्तु उपभोग सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
२७. पोषण तथा खाद्य सुरक्षा सुनिश्चितताका लागि पौष्टिक महत्व बोकेका लोपोन्मुख रैथाने बाली संरक्षण कार्यमा विशेष जोड दिइनेछ । व्यवसायिक कृषि फर्म संचालन गरी अघि बढेका युवा कृषकहरूलाई प्रोत्साहन मुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२८. कृषक समूह गठन गर्नुको साथै समूह मार्फत गरिने कृषि पद्धतिको विकास र प्रवर्द्धन गरिनेछ।
२९. उत्पादन वृद्धि गर्न उत्प्रेरित गर्नुपर्ने, निकासीलाई प्रवर्द्धन गर्नु पर्ने र कुनै खास क्षेत्र, समुदाय तथा बाली वस्तुहरूलाई प्रवर्द्धन गर्नुपर्ने अवस्थामा उत्पादनमा आधारित अनुदान दिने रणनीतिक उपाय समेत अपनाइनेछ ।
३०. उत्पादित वस्तुहरूलाई बजारीकरणका लागि पायक पर्ने ठाउँहरूमा हाटबजार तथा संकलन केन्द्र स्थापना गरी व्यवस्थित गरिनेछ ।
३१. कृषि सहकारीहरूको प्रवर्द्धन गरिनेछ । बैज्ञानिक भू-उपयोग प्रणालीको उपयोग गरी उर्वरा कृषि भूमिलाई गैर कृषि प्रयोगमा ल्याउन निरुत्साहित गरिनेछ ।
३२. विषादीबाट मानव स्वास्थ्यमा पर्ने दुरगामी असरलाई मध्यनजर गर्दै रसायनिक विषादी तथा मलको प्रयोजन कम गर्दै प्रांगारिक उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । कम्पोष्टमल निर्माणको लागि कृषकहरूलाई आवश्यक ज्ञान, सीप, र क्षमता विकास गर्न तालिम प्रदान गरिनेछ ।

३३. पालिकामा दर्ता भएका सक्रिय पकेट क्षेत्रहरू मार्फत सुन्तला, कफी र मसलाबालिलाई प्राथमिकतामा राखेर प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
३४. सरुमारानी कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मार्फत स्रोत केन्द्र मार्फत उद्यमी व्यवसायी, सहकारीकर्मी एवम् कृषकहरूको क्षमता विकास तालिम समेत दिन सक्ने केन्द्रको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ ।

पशुविकास

३५. वास्तविक पशुपालक कृषकहरूलाई प्रोत्साहित गर्नका लागि उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । पशुपालन व्यवसायलाई व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरण, विविधीकरण र यान्त्रिकरण गरी आयात प्रतिस्थापन गर्ने, आत्मनिर्भर हुँदै निर्यातको दर बढाउने, रोजगारी सिर्जना गरी पशुपालन पेशालाई सम्मानित पेशाको रूपमा विकास गरिनेछ ।
३६. नवीनतम पशुपालन प्रविधिको अवलम्बन गर्दै कृषकहरूको पशुपन्छी जन्य उत्पादन वृद्धि गर्ने सोचले नवीनतम प्रविधि सिकाई केन्द्रको रूपमा सरुमारानी कृषि तथा पशुपन्छी विकास स्रोत केन्द्रलाई थप प्रभावकारी रूपले संचालन गरिनेछ ।
३७. पशुपालन विशेष पकेट क्षेत्रको स्थापना गरी सामुहिक पशुपन्छी जन्य उत्पादन (दुध, मासु) वृद्धिमा जोड दिईनेछ । पशुजन्य वस्तु विशेषत-बाख्रापालन (खसी बोका) भैसीपालन (दुध) लाई उत्पादनमा आधारित अनुदान उपलब्ध गराउने नीति लिईनेछ ।
३८. व्यवसायिक पशुपालन क्षेत्रमा युवाको आकर्षण बढाउनका लागि कृषक/कृषक समूह/फर्म/व्यवसायीहरूलाई उत्प्रेरित गर्नका लागि किसान संग गाउँ सरकार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
३९. पशुपन्छीहरूमा फैलिने विभिन्न महामारी जन्य रोगहरू नियन्त्रण गर्न पशुपन्छी उपचार तथा खोप सेवालालाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तरता दिईनेछ ।
४०. पशु आहारा सुधार गर्न तथा उत्पादन लागत कम गराउने उद्देश्यले आहारा विकासका लागि बहुवर्षिय ढाले तथा भुईँ घाँसहरूको बिउ बेर्ना वितरण गरी घाँस खेतीको क्षेत्र विस्तार गरिनेछ ।
४१. पशुपन्छीबाट मानव स्वास्थ्यमा पर्ने प्रतिकूल असरहरूलाई मध्यनजर गर्दै विभिन्न जनचेतनामूलक कार्यक्रम, व्यवस्थित पशुपन्छी पालन कार्यक्रम र कृषकको दैनिकीमा सजिलो बनाउनका लागि यान्त्रिकरण कार्यक्रम तर्जुमा गरी संचालन गरिनेछ ।
४२. पशुपन्छी पालन क्षेत्रमा आईपर्ने विभिन्न बेथिति, कालाबजारी र अन्य समस्याहरूलाई न्यूनीकरण गर्न बजार अनुगमन तथा नियमन कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी रूपले संचालन गरिनेछ ।
४३. पशुपालन व्यवसायबाट राम्रो उत्पादन तथा आम्दानी लिन उन्नत पशु नस्ल तथा कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तरता दिईनेछ ।
४४. पशु तथा पशुपन्छी जन्य उत्पादन बजारीकरणका लागि दुग्ध सहकारी/निजी डेरी/मासु पसल अन्य निर्यातकर्ताहरूलाई प्रोत्साहन गर्न कार्यक्रमको तर्जुमा गरी संचालन गरिनेछ ।

४५. **कृषि उत्पादनमा वृद्धि: सरुमारानी गाउँपालिकाको समृद्धि** भन्ने नारालाई कृषकको घरघरमा पुर्याउने उद्देश्यले किसानसंग गाउँसरकार कार्यक्रम र हेफर प्रोजेक्टसंगको साझेदारीमा कृषि तथा पशुबस्तुहरुको उत्पादन बृद्धि गरी गाउँपालिका क्षेत्रमा रोजगारमुलक, उद्यमशिल र मर्यादित कृषि व्यवसायको विकासको लागि गत आर्थिक वर्ष देखी सुरु गरी बहुवर्षिय रुपमा सरुमारानी गाउँपालिका क्षेत्रमा कृषि तथा पशु विकासमा आधारित परियोजना संचालन गरिएकोमा उक्त कार्यक्रमलाई आगामी आर्थिक वर्ष पनि निरन्तरता दिइनेछ। हेफर प्रोजेक्ट नेपाल सँगको साझेदारी मार्फत कृषि, पशुबस्तुहरुको उत्पादन बृद्धि, बजारीकरण र बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा कृषकहरुको पहुँच अभिवृद्धि गरिनेछ। कृषि तथा पशु क्षेत्रमा दिइदै आएको अनुदानको ढाँचा र स्वरुप परिवर्तन गरी कृषकले गर्ने उत्पादनका आधारमा दोहोरो नपर्ने गरी अनुदान प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा:

४६. आ.व. २०८२/०८३ देखि रोजगार कार्यक्रमलाई अगाडी बढाउन सामुदायिक आयोजनाहरुमा लागत साझेदारी कायम गरिनेछ। बेरोजगार व्यक्तिहरुको तथ्यांक संकलन तथा विश्लेषण गरी रोजगार सुचना व्यवस्थापन प्रणालीमा बेरोजगारको सूची अध्यावधिक र व्यवस्थित गरिनेछ ।
४७. पालिकाभित्र उपलब्ध रोजगारीका अवसरहरुको पहिचान गरी सोको सूचना प्रवाह गरिनेछ । स्थानीय स्तरमा रोजगार रणनीति तयार तथा अध्यावधिक गरिनेछ, जसबाट स्थानीय जनसंख्या, स्रोत र साधन, सामाजिक, आर्थिक तथा रोजगारीको तथ्यांक विश्लेषण गरिनेछ।
४८. वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिहरुको लागि श्रम स्वीकृति र पुनः श्रम स्वीकृतिको कार्यलाई पालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रबाट सहजीकरण गरिनेछ र वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र मर्यादित बनाउनका लागि वैदेशिक रोजगारीमा जानुपूर्व अभिमुखीकरण तथा अनावश्यक ठगी हुन बाट बच्नका लागि सचेतनाका कार्यक्रम गरिनेछ, जसबाट वैदेशिक रोजगारीमा गएका युवाहरुको आप्रवसन अवस्था सुरक्षित हुन मद्धत पुग्नेछ।
४९. स्थानीय स्तरमा रोजगारीको प्रवर्द्धनका लागि सार्वजनिक निर्माण कार्यहरुमा सम्भव भए सम्म श्रममुलक प्रविधिको प्रयोग गरी रोजगारी सिर्जनामा जोड दिइनेछ ।
५०. वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुलाई सामाजिक तथा आर्थिक रुपमा सक्षम बनाउनका लागि पुनः एकीकरण कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । मृतक कामदारको नजिकका हकवालालाई आर्थिक सहायता प्रदान, अङ्गभङ्गलाई आर्थिक सहायता, कामदारका परिवारलाई स्वास्थ्य उपचार सहयोग, शव व्यवस्थापन, उद्धार सम्बन्धी कार्य, छात्रवृत्ती कार्यक्रम वैदेशिक रोजगारीमा गएर अङ्गभङ्ग तथा मुत्यु भएका परिवारको लागि वैदेशिक रोजगार बोर्डबाट प्राप्त गर्ने आर्थिक सहायतामा सहजीकरण गरिनेछ ।
५१. पालिकामा सुचिकृत बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई निजी क्षेत्रहरुमा काम गर्नको लागि सरोकालवाला तथा रोजगारदाताहरूसंग समन्वय तथा सहजीकरण गरिनेछ।

५२. कन्सुलर तथा कानूनी परामर्श सेवाहरु जस्तो खोजतलास र उद्धार सम्बन्धी कार्य, विदेशबाट मृतकको शव झिकाउने, क्षतिपूर्तिका लागि निवेदन दिने कार्यहरु रोजगार सेवा केन्द्रबाटै गरिनेछ।
५३. बैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित र सीपयुक्त बनाउन तथा बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका श्रमिकहरुको सीप र पूँजीको अधिकतम उपयोग गरी गाउँमा नै व्यवसायीक बनाउन उनिहरुको सामाजिक तथा आर्थिक पुनः एकीकरणका गतिविधिहरुलाई विशेष प्राथमिकतामा राखिनेछ। यसको लागि आगामी दिनमा श्रम आप्रवासन नीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।

लघुउद्यमको विस्तार: घर घरमा स्वरोजगार

५४. व्यवसायिक सीप विकासमार्फत् पहिचान भएका उद्यमीहरुलाई प्राविधिक सहयोग तथा उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गरी आवश्यकता र पहिचानका आधारमा सीप विकास तालिम र प्रविधि हस्तान्तरण गरिनेछ।
५५. गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम मार्फत उद्यमीको स्तरोन्नति, आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ।
५६. अति विपन्न परिवारका सदस्यहरुलाई सिपमूलक तालिम उपलब्ध गराई स्वरोजगारमा आवद्ध गरिनेछ। विभिन्न संघसंस्थासंगको सहयोगमा सीपमूलक तालिमहरु संचालन गरी स्वरोजगार सृजना गरिनेछ।
५७. हाल सम्म सिप विकास तालिम लिएका उद्यमीहरुको तथ्याडक संकलन गरी प्रोफाइल तयार गरिनेछ। पालिका अन्तरगत सबै वडाहरुमा उद्यमहरुको संभाव्यता अध्ययन गरिनेछ। उद्यमीहरुले उत्पादन गरेका उत्पादीत सामाग्रीको बजारीकरणमा गाउँपालिकाले सहजीकरण गरिनेछ।

सहकारी:

५८. "सहकारी एक: उत्पादन अनेक" अभियानमार्फत गाउँपालिका भित्रका सबै सहकारी संस्थाहरुले उत्पादन, बचत संकलन तथा बजारीकरण जस्ता कुनै एक क्षेत्रमा उल्लेख्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
५९. जिल्ला सहकारी संघ तथा गाउँपालीका स्तरिय सहकारी, संघ र अन्य निकायसँगको समन्वयमा सहकारीको नियमन तथा सहजीकरणलाई प्रभावकारी बनाई समान उद्देश्य र कार्यक्षेत्र भएका सहकारीबीच एकीकरण, निष्क्रिय सहकारी खारेजी र उत्पादनमूलक सक्रिय सहकारीहरुलाई क्षमता विकास तथा प्रोत्साहन गरिनेछ।
६०. बैंक तथा वित्तीय संस्था, सहकारी तथा साझेदार संस्थाहरुसँगको सहकार्यमा गाउँ गाउँमा डिजिटल वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।

६१. सहकारीलाई उत्पादन र बजारीकरणमा सहयोग गरिनेछ। सहकारी संस्था र लक्षित वर्गको क्षमता विकासको लागी विभिन्न सशक्तीकरणका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ। सहकारीको क्षमता अभिवृद्धि गरी सहकारीको माध्यमबाट उत्पादित बस्तु तथा सेवाहरूको प्रवर्द्धन र बजारीकरण गरिनेछ। सहकारी दर्ता, संचालन, नियमन र अनुगमन सम्बन्धी मापदण्ड निर्माण गरी प्रभावकारी नियमन तथा अनुगमनको परिपाटी सुरुवात गरिनेछ। सहकारी संस्थाहरूलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यक समन्वय, सहजीकरण गरिनेछ।
६२. सरुमारानी गाउँपालिकाका सक्रिय रहेका मध्ये मुख्य दुई कृषि सहकारीमा कृषि प्राविधिक जनशक्ति गाउँपालिका र सहकारी संस्थाको साझेदारीमा परिचालन गरिनेछ।

सामाजिक विकास

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण र सामाजिक सुरक्षा

६३. महिला, अपांगता भएका व्यक्तिहरू, यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत तथा लोपोन्मुख समुदाय, बालबालिकाहरूको हकको संरक्षण तथा प्रगति सम्बन्धी नीति, कानून, सिद्धान्त, योजना तथा नियमावली तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गरिनेछ। लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट प्रणाली लागू गर्ने प्रयास गरिनेछ।
६४. सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा महिला, अपांगता भएका व्यक्तिहरू, यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत तथा लोपोन्मुख समुदाय, बालबालिकाहरूको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ।
६५. स्थानीय तहमा उपलब्ध गराइने सार्वजनिक शिक्षा, सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवा, खानेपानी तथा सरसफाइ इत्यादि सबै प्रकारका सेवाहरूमा लैङ्गिक समानता, यौनिक अल्पसंख्यक, अपांगता भएका व्यक्तिहरूको सामाजिक समावेशीकरण सुनिश्चित गरिनेछ।
६६. यौन उत्पीडन, दुर्व्यवहार, शोषण, बाल दुर्व्यवहार सम्बन्धित उजुरीहरूमा शून्य सहनासिलताको नीति लिई सो उजुरीहरूलाई गोप्य ढंगले तत्काल छानबिन गरी कानूनी प्रकृत्यामा लैजान आवश्यक कार्य गरिनेछ।
६७. छोरीपेवा वचत कार्यक्रम, ग वर्गको अपाङ्गता, अनाथबालबालिका सहयोग जस्ता लोकप्रिय कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ।
६८. बेरोजगार युवाशक्ति, सामाजिक, आर्थिक तथा विविध कारणले पछिपरेका दलित, महिला तथा पछाडि परेका समुदायका नागरिकलाई सिपमुलक तालिमको माध्यमबाट रोजगारी सिर्जना गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
६९. सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रम (जेष्ठ नागरिक भत्ता, दलित, एकल महिला, बिधवा भत्ता, पूर्ण अपाङ्ग, आशिक अपाङ्गता, बाल पोषण भत्ता, लोपोन्मुख जातिलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
७०. लैङ्गिक हिंसा रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि लैङ्गिकहिंसासम्बन्धी स्थानीय तहको अवधारणा अनुरूप कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ। महिला, बालबालिका, एकल महिला, अपाङ्गता

भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक र अति विपन्नहरूका लागि लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

७१. लागू औषध दुर्व्यसन र आत्महत्याको दरलाई न्यूनीकरण गर्नका लागि स्थानीय तह, विद्यालय, सुरक्षा निकाय, आम सञ्चार तथा गैर सरकारी क्षेत्रसँगको समन्वयमा मनोसामाजिक परामर्श लगायत सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू आवश्यकताका आधारमा सञ्चालन गरिनेछ ।
७२. महिला विरुद्ध हुने सबैप्रकारका भेदभाव उन्मुलन सम्बन्धी सन्धी CEDAW र बेईजिङ्ग सम्मेलन, ILO सन्धी सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । बाल विवाह, बहुविवाह र बालश्रम सम्बन्धि सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
७३. नेपाल सरकारले तय गरेका बहुक्षेत्रीय सरोकारका विषयहरू: लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण, बालमैत्री स्थानीय शासन, अपाङ्ग मैत्री कार्यक्रम, पोषणमैत्री स्थानीय शासन, वातावरण मैत्री स्थानीय कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनको लागि निर्धारित नीतिहरू क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ । यस्ता कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागी टोल विकास संस्थाहरूको क्षमता विकास गरी परिचालन गरिनेछ ।
७४. सामाजिक विभेदको न्युनीकरणको लागी बालश्रम, बालविवाह, बहुविवाह, बोक्सी जस्ता प्रथाहरू न्युनीकरण गर्न, छुवाछूत, सामाजिक कुरीति, अन्धविश्वास, लैंगिक विभेद र महिला हिंसा, घरेलु हिंसा जस्ता घटनाहरूमा कमी ल्याउन विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू, कानुनी साक्षरता कार्यक्रमहरू बहस, पैरवीहरू संचालन गरी सामाजिक सहिष्णुता र सौहार्दता सहितको समातामूलक समाजको आधार तयार गर्न प्रयत्न गरिनेछ । यी कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागी टोल विकास संस्थाहरूलाई परिचालन गरिनेछ ।

स्वास्थ्य:

७५. सर्वव्यापी स्वास्थ्य पहुँचको अवधारणा अनुसार गाउँपालिकावासीलाई निःशुल्क आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह भएको सुनिश्चित गर्न संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र यस गाउँपालिकाको समन्वय तथा साझेदारीमा कोभिड-१९ लगायत महामारी जन्य रोगको प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न विभिन्न अभियान, कार्यक्रमहरू संचालन गरिदै आएकोमा त्यस्ता महामारीहरू देखापर्न सक्ने सम्भावनालाई मध्यनजर गरी आवश्यक सतर्कता एवं पूर्व तयारी गरिनेछ ।
७६. गाउँपालिकाको आधारभूत अस्पताल निर्माणको लागि सम्पन्न डि.पि.आर. बमोजिम आगामी आ.व. २०८२/८३ मा संघीय सरकारको सहयोगमा अस्पतालको भवन निर्माण कार्यको लागि पहल गरिनेछ ।
७७. स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई बाल, किशोर-किशोरी, अपाङ्ग तथा जेष्ठ नागरिक मैत्री संस्थाको रूपमा विकास गर्नुका साथै स्वास्थ्य क्षेत्रको सेवा प्रवाहमा आवश्यक औषधि तथा औजार उपकरणहरूको व्यवस्थापन सहित हालको अवस्थामा थप सुधार गरी गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिनेछ ।

७८. सम्पूर्ण वडाका दुर्गम, अपायक टोलबस्ति तथा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच र उपभोग कम भएका क्षेत्रमा महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका, स्वास्थ्यकर्मी, विशेषज्ञ चिकित्सक समेतको सहभागितामा स्वास्थ्य परामर्श घुम्ति स्वास्थ्य क्लिनिक संचालन गरी महामारी जन्य सरूवा तथा क्षयरोग, एच.आई.भि, श्वाशप्रश्वाशजन्य, सुगर, उच्चरक्तचाप, मुटु मृगौला, क्यान्सर (स्तन, पाठेघरको मुख), लगायत नसर्ने दीर्घरोगहरूको स्क्रिनिङ्ग समेत गरी समयमै सम्बन्धित अस्पतालसम्म प्रेषणको व्यवस्था गरिनेछ । साथै दीर्घरोग स्वास्थ्य उपचार सहायता र विपन्न असहाय उपचार सहायता कार्यक्रम वास्तविक पिडितलाई राहत हुने गरि व्यवस्था गरिनेछ ।
७९. बाल तथा मातृ स्वास्थ्य सेवा सुधारका लागि महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका, स्वास्थ्यकर्मी, आमा समुह, टोल विकास समिति, जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरूको सक्रियतामा प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम पूर्णखोप घोषणा सुनिश्चितता तथा दिगोपनालाई निरन्तरता कायम गर्न खोप कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिकता दिइने र खोपकेन्द्र भवन निर्माण एवं मर्मत गरिनेछ ।
८०. पूर्ण गर्भजाँच, पूर्ण संस्थागत प्रसुति, पूर्ण उत्तर प्रसुति जाँच सेवा सहित पूर्ण प्रजनन स्वास्थ्य सुनिश्चित वडा र गाउँपालिका घोषणा अभियान सुनिश्चित गरिनेछ । सुत्केरी पोषण स्थानिय स्तरमा उत्पादित अण्डा तथा हाईजेनिक सामाग्री, आकस्मिक अवस्थामा गरिने प्रेषणमा एम्बुलेन्स यातायात सहायता, घरमै गई गरिने उत्तर प्रसुती जाँच सेवा कार्यक्रमलाई निरन्तरता, गर्भवती महिलाहरूको स्वास्थ्य उपचारमा ग्रामीण अल्ट्रा साउण्ड कार्यक्रम नियमित संचालन हुने गरी स्वास्थ्य संस्था स्तरसम्म आमा र नवजात शिशुको पोषण, सरसफाई अवस्थामा सुधार, विशेषज्ञ प्रसुती सेवामा सहज पहुँच, गर्भावस्था एवं सुत्केरी पछि हुन सक्ने जटिलताको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
८१. तोकिय बमोजिमका निःशुल्क आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा सबै तहका स्वास्थ्य संथाहरूबाट नियमित प्रवाह हुने व्यवस्था मिलाइनेछ । गाउँपालिकामा सुचिकृत प्रसूति केन्द्रबाट प्रदान गरिने प्रसुति सेवा सेवालाई थप प्रभावकारी गराइनेछ ।
८२. आँखा स्वास्थ्य सेवा केन्द्रबाट संचालित सेवालाई थप प्रभावकारी रूपले संचालन गरी विद्यालय एवं समुदायमा स्क्रिनिङको व्यवस्था गरिनेछ ।
८३. स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रदान गरिने सेवाहरूको रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङलाई गुणस्तरिय बनाउन स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना र ELMIS प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्नका लागि स्वास्थ्यकर्मीहरूको सिप क्षमताबृद्धि गरिदै लगिनेछ ।
८४. प्रदान गरिदै आएको गर्भवती तथा सुत्केरी आमालाई फोलिक एसिड तथा क्याल्सियम चक्री निःशुल्क रूपमा प्रदान गरिदै आएको सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै बाङ्गेसाल, हंसपुर र ढुङ्गेगढि स्वास्थ्य चौकीमा संचालनमा रहेको ल्याव सेवालाई थप स्रोत साधनको व्यवस्था सहित प्रभावकारी सेवा दिइनेछ ।

८५. स्वास्थ्य सेवाको सुधार एवं दिगो विकासका लागि सरुमारानी गाउँपालिकामा रहेका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरू, खोपकेन्द्र तथा गाउँघर क्लिनिकबाट सामुदायिक स्वास्थ्य सेवालाई प्रत्याभूत गराई विषयगत कार्यक्रम एवं संघ संस्थाहरूको सहकार्य र समन्वयलाई निरन्तर कायम गरिनेछ ।
८६. विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत कुपोषण, रक्तअल्पता, तथा परजीवि नियन्त्रण, शुद्ध खानेपानी वितरण, स्वस्थ विद्यालय वातावरण, विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम तथा विद्यार्थीहरूको व्यक्तिगत सरसफाई, विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण सप्ताह मनाउने लगायतका कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
८७. किशोर किशोरी मैत्री यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सेवाको विस्तार गरी सबै संस्थाहरूलाई सूचिकृत गरिदै लगिने छ। साथै बालविवाहलाई न्यूनीकरण र यससँग सम्बन्धित सचेतना अभिवृद्धि, महिनावारी भएको बेला छात्राहरूको विद्यालय उपस्थितिमा निरन्तरता दिन निःशुल्क गुस्तरिय सेनेटरी प्याड वितरणलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
८८. असी वर्ष उमेर पुगेका जेष्ठ नागरिक तथा पूर्ण अपाङ्गता फरक क्षमता भएका व्यक्ति लक्षित कार्यक्रम संचालन गरी स्वास्थ्य परिक्षण, उपचार र जेष्ठ नागरिक आँखा शिविर संचालन मोतिविन्दुको शल्यक्रिया सहितको सेवा प्रदान गरिनेछ ।
८९. महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको प्रभावकारी सेवाको प्रोत्साहन सहित सामुदायिक स्वास्थ्य क्षेत्रमा पुर्याउदै आउनु भएको योगदानको उच्च कदर गर्दै सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन प्रदान गरिदै आएको प्रोत्साहनलाई निरन्तरता दिइनेछ । मोबाइल स्वास्थ्य कार्यक्रम संचार खर्च, अध्ययन अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गरिनेछ ।
९०. सरुमारानी गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका एच.आई.भि. संक्रमितका लागि उपचारमा सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थासम्म पहुँचका लागि यातायात र खाजा खर्च उपलब्ध गराइनेछ ।
९१. मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यान्सर रोगी र मेरूदण्ड पक्षघातका कडाखाले दीर्घरोगी विरामीहरूलाई स्वास्थ्य विमाको व्यवस्था गरिनेछ ।
९२. नसर्ने रोग तथा मानसिक रोगको रोकथाम तथा व्यवस्थापनका लागि विद्यालय तथा समुदाय स्तरमा मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम, सुर्तिजन्य वस्तुको प्रयोग, मादक पदार्थ सेवन, लागूपदार्थ दुर्यसनी नियन्त्रणमा जोड दिइनेछ ।
९३. आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा विस्तारका लागि नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र स्थापना गरि आयुर्वेद सेवा विस्तार गरिनेछ ।
९४. अपाङ्ग अस्पतालसंगको साझेदारीमा विभिन्न शारीरिक विकलाङ्ग भएका व्यक्तिहरूको लागि शल्यक्रिया तथा सहायता सामग्री प्रदान गरि शारीरिक सक्षमताको विकास गर्न उक्त अस्पतालसंग साझेदारी गरिनेछ ।

शिक्षामा रुपान्तरण: दक्ष जनशक्ति उत्पादन
डिजिटल शिक्षा पूर्वाधारको विकास र विस्तार:

९५. सबै माध्यमिक विद्यालयमा Digital Interactive Board सहितको डिजिटल पूर्वाधार तयार गरिनेछ। यस पूर्वाधार अन्तर्गत आवश्यक इन्टरनेट कनेक्टिभिटी, कम्प्युटर तथा अन्य सहायक उपकरणको व्यवस्था गरिनेछ। क्रमशः अन्य विद्यालयहरूमा समेत डिजिटल पूर्वाधारको विस्तार गर्दै लगिनेछ।

शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि र शिक्षकको पेशागत विकास:

९६. शिक्षक तालिम सञ्चालन गरिनेछ, जसमा विशेष गरी डिजिटल शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग, Digital Interactive Board मार्फत शिक्षण विधि र अनलाइन शिक्षण प्रविधिमा जोड दिइनेछ।
९७. मासिक रूपमा विषयगत शिक्षक अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी शिक्षण अनुभव आदानप्रदान तथा नवीनतम विधिहरूमा छलफल गरिनेछ।
९८. शैक्षिक क्यालेन्डर, शिक्षक डायरी, निरन्तर मूल्याङ्कन पुस्तिका तथा अन्य शैक्षिक सामग्रीहरूको उपलब्धता सुनिश्चित गरिनेछ।
९९. प्रधानध्यापक बैठक तथा शैक्षिक अवलोकन भ्रमणको आयोजना गरी प्रधानाध्यापकहरूको नेतृत्व क्षमता र विद्यालय व्यवस्थापन सीप विकास गरिनेछ।
१००. कक्षा ८ र SEE र कक्षा १२ मा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने उत्कृष्ट विद्यार्थी र विद्यालयलाई पुरस्कृत गरी शैक्षिक उत्कृष्टतालाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

शिक्षामा पहुँच र समावेशीकरण:

१०१. गाउँपालिका अनुदान शिक्षकको तलब भत्ता तथा पोशाकको व्यवस्थापन गरी शिक्षकको मनोबल उच्च राखिनेछ।
१०२. सुत्केरी सट्टा शिक्षक अनुदानको व्यवस्था गरी मातृत्व बिदामा रहेका शिक्षकलाई सहयोग गरिनेछ।
१०३. स्थानीय पाठ्यक्रम (१-८) तथा मगर भाषाको पाठ्यपुस्तक छपाइ गरी स्थानीय भाषा र संस्कृतिको संरक्षण तथा प्रवर्धन गरिनेछ।
१०४. अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरी अभिभावकहरूलाई बालबालिकाको शिक्षामा संलग्न गराउन प्रोत्साहन गरिनेछ।
१०५. विपन्न विद्यार्थीहरूलाई सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गरी उनीहरूको शिक्षामा पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ।

१०६. शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूका लागि योग तथा आध्यात्मिक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।
१०७. विद्यालय सुपरीवेक्षण, अनुगमन, निरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाइ शैक्षिक क्रियाकलापको नियमित अनुगमन गरिनेछ। गाउँ शिक्षा योजना निर्माण गरी स्थानीय आवश्यकता र प्राथमिकतामा आधारित शैक्षिक विकासको खाका तयार गरिनेछ।
१०८. सरस्वती मा.वि., बाङ्गेसालमा प्राविधिक धारका विद्यार्थीका लागि उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

विद्यार्थी विकास र अतिरिक्त क्रियाकलाप:

१०९. STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) कार्यक्रम सञ्चालन गरी विद्यार्थीहरूमा वैज्ञानिक सोच, रचनात्मकता र समस्या समाधान गर्ने सीप विकास गरिनेछ।
११०. पालिकस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड, अध्यक्षकप खेलकुद सञ्चालन तथा अन्य खेलकुद प्रतियोगिताको आयोजना गरी विद्यार्थीहरूको शारीरिक र मानसिक विकासमा सहयोग पुऱ्याइनेछ।

युवा तथा खेलकुद

१११. युवाहरूको ज्ञान, सीप र क्षमतालाई सदुपयोग गर्ने खालका योजना तथा कार्यक्रमहरू मार्फत गाउँपालिकाको नीति तथा योजना तर्जुमा, विकास गतिविधि, ज्ञान सीप आदान प्रदान तथा हस्तान्तरणमा स्वयंसेवी युवा शक्तिलाई अधिकतम परिचालन गरिनेछ।
११२. युवा तथा खेलकुद विकासका लागि गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद व्यवस्थापन समितिको आवश्यकता अनुसार पुनर्गठन गरी खेलकुद पूर्वाधार निर्माण, व्यावसायिक खेलकुद तालिम, खेल तथा खेलाडी आदानप्रदान कार्यक्रम ल्याइनेछ।
११३. बेरोजगार युवा लक्षित विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

मौलिक कला संस्कृतिको प्रवर्द्धन अभियान: सरुमारानीको पहिचान

११४. मौलिक तथा लोपोन्मुख कला संस्कृतिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र पुस्तान्तरणका लागि प्रतियोगितात्मक कार्यक्रम, अध्ययन अनुसन्धान तथा अभिलेखीकरण कार्यलाई जोड दिइनेछ।
११५. परम्परागत रूपमा रहेका मारुनी नाच, सोरठी नाच, पञ्चेवाजा लगाएतका संस्कृति तथा परम्परालाई संरक्षण र विकास गरिनेछ ।
११६. धार्मिक, सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक पूर्वाधारहरूको अभिलेखीकरण गरी व्यवस्थित निर्माण तथा संरक्षण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । ऐतिहासिक ढुंगेगढीको आवश्यक संरक्षण तथा स्तरउन्नोतीका लागि नेपाल सरकार पुरातत्व विभाग, नेपाली सेना लगाएत अन्य संघसंस्थाहरूको सहयोग र समन्वयमा आवश्यक कार्य अगाडी बढाईने नीति लिइनेछ ।

११७. स्थानीय तहमा बोलिने भाषा एवं संस्कृतिको जगेर्ना गर्न सबै समुदायको संस्कृति संरक्षण गरिनेछ। विभिन्न जातजाति विशेषका मेला पर्व, धार्मिक शिक्षा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ।

वन, वातावरण संरक्षण जलवायु परिवर्तन र विपद् व्यवस्थापन

११८. वन क्षेत्रको वैज्ञानिक एवं दिगो व्यवस्थापन गरी वनजन्य उत्पादन अभिवृद्धिमा टेवा पुऱ्याइनेछ। समृद्धिका लागी वन परियोजना मार्फत सार्वजनिक तथा निजी वन कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढङ्गले सञ्चालन गरिनेछ।

११९. बायोइन्जिनियरिङलाई अनिवार्य गर्दै भौतिक पूर्वाधार निर्माणका कारण क्षतिपूर्ति स्वरूप सार्वजनिक पर्ती जग्गा, झाडी बुट्यान र वन नभएका क्षेत्रमा उपयोगी वृक्ष रोप्ने नीति ल्याइनेछ। जीवनका महत्वपूर्ण अवसरमा बहुउपयोगी वृक्षारोपण गर्ने जीवन र वन कार्यक्रम गाउँ गाउँमा प्रवर्द्धन गरिनेछ।

१२०. वनमा आधारित उद्यमहरूको विकासको क्षमता विकास र सिपमूलक तालिम प्रदान गरिनेछ। वृक्षारोपण कार्यक्रम, पानीका मुहान संरक्षण लगाएतका कार्यहरू संचालन गरिनेछ।

१२१. विपद् व्यवस्थापनमा युवा स्वयंसेवक परिचालन, विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक, डढेलो नियन्त्रण कार्ययोजनाहरूलाई निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।

१२२. विपद्मा हुन सक्ने लैङ्गिक हिसालाई ध्यानमा राखेर सचेतनामूलक सन्देश, सूचना सामग्रीहरू सम्प्रेषण गरिनेछ। विपद्मा लैङ्गिक समानता, समावेशीकरण र अपाङ्गता भएका व्यक्तिको संरक्षण, निजी आवास पुन निर्माण पुनर्स्थापना राहत तथा जोखिम उत्थानशिल सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ साथै विपद् प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक, आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रको व्यवस्थापन लगायत विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यक्रम विभिन्न संघ संस्थाको समन्वय र सहकार्यमा विभिन्न गतिविधि संचालन गरीनेछ।

१२३. प्राकृतिक प्रकोप तथा मौसमजन्य विपद्को पूर्वतयारी, प्रतिकार्य राहत, उद्धार तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न विपद् व्यवस्थापन कोषलाई वृद्धि गरिनेछ। खोज, उद्धार, राहत, पुनर्स्थापना कार्यलाई योजनावद्ध व्यवस्थित गर्न पालिका तथा समुदायस्तरसम्म द्रुत प्रतिकार्य टोलीलाई आवश्यक सामग्री सहित तयारी अवस्थामा राखिनुका साथै विपद् व्यवस्थापन सूचना केन्द्रको रूपमा स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई सुदृढ गरिनेछ।

१२४. संभावित जोखिम स्थानहरूको भौगर्भिक अध्ययन मार्फत पहिचान र नक्सांकन गरिनेछ। बाढी तथा पहिरोको जोखिम कम गर्नको लागि विभिन्न निकायहरूसंग लागत साझेदारी गरी पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापना र विकास गरिनेछ। स्थानीय तहमा गरिएको भौगर्भिक अध्ययन प्रतिवेदनको आधारमा वर्ग २ मा रहेको वस्तीहरूमा अल्पीकरणको कामहरू गरिनेछ। सोको स्रोत व्यवस्थापनको लागि जिल्ला, प्रदेश र संघीय सरकार समक्ष आवश्यक समन्वय र पहल गरिनेछ।

। अल्पीकरण योजना सञ्चालन गर्दा वातावरणमैत्री, प्रकृतिमैत्री र परम्परागत रैथाने ज्ञानलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

१२५. विपद्को पहिलो पंक्तिमा रहेर काम गर्ने भनेको समुदायका घरधुरीहरु नै हुन् । समुदायलाई विपद् व्यवस्थापन प्रति थप जिम्मेवार, सक्षम र सवल बनाउनको लागि स्थानीय स्तरमा विपद् स्वयंसेवक परिचालन गर्नुको साथै आधारभूत खोज उद्धार र प्राथमिक उपचार सम्बन्धी पुर्नताजगी तालिम सञ्चालन गरिनेछ । तालिम पश्चात खोज उद्धार र प्राथमिक उपचारको लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीहरुको व्यवस्था गरिनेछ । विपद्बाट प्रभावित परिवारको पुनर्निर्माण र पुर्नस्थापनाको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । उक्त कार्यको लागि स्थानीय तहले वेहोर्नु पर्ने लागत साझेदारिको लागि आवश्यक स्रोतको व्यवस्था गरिनेछ ।

१२६. स्थानीय र समुदाय स्तर जलवायु अनुकूलन कार्ययोजना निर्माण गरिनेछ । स्थानीय सरकारको जलवायु परिवर्तनको पहिचान, योजना निर्माण कार्यान्वयनमा क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । स्थानीय जलवायुकार्यमा समुदायमा आधारित समूहहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । जैविक विविधताको संरक्षण, कृषि तथा दिगो उपयोगको अभ्यासहरु मार्फत ग्रामिण जिवनयापनमा सुधार गरिनेछ । बैकल्पिक उर्जाको प्रयोग गर्न स्थानीय समुदायलाई सशक्तीकरण गर्नुको साथै वायुमण्डलको कार्बन घटाउन संभावित उपायहरुको आवश्यक अध्ययन तथा अन्तरक्रिया संचालन गरिनेछ ।

सुशासन, सार्वजनिक सेवा प्रवाह र गरीबी निवारण

१२७. सार्वजनिक स्रोत र साधनको कुशलतापूर्वक उपयोग गरिनेछ । आर्थिक अनुशासन, खर्चमा मितव्ययिता र सुशासन प्रवर्धनमा विशेष जोड दिइनेछ ।

१२८. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाइनेछ । कर प्रणालीमा पारदर्शिता र जवाफदेहिता अभिवृद्धि गरी सुशासन कायम गरिनेछ । वित्तीय अनुशासनलाई कडाईका साथ पालना गर्दै विगतका वर्षहरुमा जस्तै बेरुजु न्यून गर्न प्रयास गरिनेछ । असुल उपर गर्नुपर्ने बेरुजु फर्छ्यौटको कार्यलाई कडाईका साथ लागु गरिनेछ ।

१२९. आगामी आ.व. देखी दिगो विकासका लक्ष्यहरुलाई स्थानीयकरण गरी दिगो विकास लक्ष्यका सूचकलाई सम्बोधन गरिनेछ । सडक गुरुयोजना निर्माण भई सकेकोले आगामी वर्ष भवन आचारसंहिता निमाण गर्ने प्रकृया सुरु गरिनेछ ।

१३०. टोलविकास संस्थाहरुको गठन संचालन, दर्ता/सूचीकरणमा जोड दिइनेछ । यसरी गठन र दर्ता भएका टोल विकास संस्थाहरुको संस्थागत विकास र क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

१३१. अतिविपन्न परिवार लक्षित विभिन्न तालिम, सचेतीकरण तथा आयआर्जनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१३२. संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन, वित्तीय जोखिम मूल्यांकनमा राम्रो नतिजा ल्याउने गरी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । सार्वजनिक सुनुवाई, वार्षिक समिक्षा, विकास गतिविधिहरुको प्रचारप्रसार

कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ । गाउँपालिकाले संचालन गरेका गतिविधिहरूलाई एकिकृत गरी चौमासिक रुपमा तयार पारेको ई-बुलेटिनलाई निरन्तर रुपमा प्रकाशन गरिनेछ । यसका लागी जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागी थप कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१३३. तहगत समन्वय, सहकार्य र साझेदारीमार्फत सूचना तथा सञ्चारको सहज पहुँच स्थापना गरिनेछ। भरपर्दो सञ्चार सुविधा सुनिश्चिताका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ। गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पेसागत अनुशासन र प्रतिवद्ध, पारदर्शी, भ्रष्टाचारमुक्त, प्रविधियुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउँदै लगिनेछ। कार्यालय र जनशक्तिलाई साधन र स्रोतले सुसज्जित गराई गुणस्तरीय सेवा प्रवाहमा जोड दिइने छ।
१३४. कार्यालयमा कार्यरत जनशक्तिलाई उच्च मनोबलका साथ आफ्नो योग्यता र क्षमता भरपूर सदुपयोग गर्ने र क्षमता विकास गर्ने वातावरण मिलाइनेछ। रिक्त दरबन्दी पदपूर्तिमा शीघ्र पहल र समावेशी गराउने नीति अङ्गीकार गरिनेछ।
१३५. अन्य स्थानीय तह तथा संघसंस्थाहरूले गरेका राम्रा अभ्यासबाट ज्ञान आर्जन हुने खालका अध्ययन, अवलोकन भ्रमण कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ। विनियोजन कुशलता र खर्च गर्ने क्षमता अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ। सार्वजनिक खरिद प्रणालीलाई प्रतिस्पर्धी, पारदर्शी र गुणस्तरीय बनाउँदै लगिनेछ। टोल विकास संस्थाहरूको क्षमता विकास गरी योजना तर्जुमा, कार्यान्वयनमा प्रभावकारी सहभागिता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
१३६. सूचनाको हक अन्तरगत त्रैमासिक रुपमा प्रकाशन गरिने स्वतः प्रकाशन, मासिक, चौमासिक तथा वार्षिक खर्च तथा प्रगतिको सार्वजनिकीकरण, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, सार्वजनिक परिक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण, गुनासो व्यवस्थापनमा उपयुक्त विधि र पद्धति बमोजिम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
१३७. गाउँपालिका र अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित सेवा प्रवाहको पूर्वाधार तयार गरी डिजिटल गाउँपालिकामा रुपान्तरण गर्ने योजना अगाडी बढाइनेछ। सबै वडा र गाउँपालिका क्षेत्रभित्र ईन्टरनेटको सेवालाई प्रभावकारी बनाइदै लगिनेछ ।
१३८. कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी डिजिटल नागरिक वडापत्र (Digital Citizen Charter) व्यवस्था गरिनेछ भने वडा कार्यालयमा समेत नागरिक वडापत्र अद्यावधिक गरी सार्वजनिक गरिनेछ । पालिकाबाट हुने गतिविधिलाई कानुनबमोजिम वेवसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । गाउँपालिकाको कार्य प्रगति तथा गतिविधिको बारेमा वेवसाइट, सामाजिक संजाल, डिजिटल बोर्ड आदिमार्फत जानकारी गराइनेछ।
१३९. आमसञ्चारका माध्यमहरूको सहकार्यमा सचेतनामूलक सामग्री प्रकाशन र प्रशारणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१४०. यस गाउँपालिकाको आर्थिक प्रशासनलाई पारदर्शी बनाउदै लगिनेछ, यसका लागी महालेखा परीक्षकको प्रतिवेदनले दिइएको सुझाव अनुसार आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन यसै अधिवेशनमा प्रस्तुत गरी पारित गरी जारी गरिनेछ। यसको लागी गाउँसभा अन्तर्गत रहेको सार्वजनिक लेखा समितिलाई थप क्रियाशिल बनाइनेछ।
१४१. गरिवी निवारण कोष अन्तर्गतका सामुदायिक संस्थाहरुको बचत संकलन, ऋणलगानी तथा परिचालनको अवस्था पहिचान गरी ति संस्थाहरुलाई सक्रिय बनाउन पहिलो चरणमा तथ्यांक संकलन कार्यलाई अगाडी बढाईने छ। साथै उक्त सामुदायिक संस्थाहरुमा रहेको विउँपुजी तथा बचत बचत परिचालन गर्न सहकारीको मोडल सम्बन्धी अध्ययन कार्य अघि बढाईनेछ।
१४२. भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको समस्या समाधानको लागी लगत सङ्कलन, प्रमाणीकरण, जग्गा नापी आदि कार्य सम्पन्न गरिनेछ। भूमि समस्या समाधान आयोगसँग सहकार्य गरी जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा उपलब्ध गराउने सम्मका कार्यहरु गरिनेछ।
१४३. भूमिहीन, सुकुम्बासी, अव्यवस्थित बसोबासी, गुठीका मोही किसान, महिला किसान तथा साना किसानका भुमिसँग जोडिएका समस्या समाधानमा सरोकारवालाहरुसँग समन्वय र सहकार्य अगाडी बढाईनेछ।
१४४. नेपाल सरकारको आगामी आ.व.को बजेटमा स्थानीय तहमा भूमि बैंकको अवधारणा लागु गर्ने भएकोले भूमि बैंक स्थापना र सञ्चालन गर्न आवश्यक नीति तथा कानुनी प्रबन्धको लागी समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।

राजस्व परिचालन

१४५. स्थानीय तहको आन्तरिक आयलाई अभिवृद्धि गर्न स्थानीय सरकारको राजस्व अधिकार क्षेत्रभित्र पर्ने स्रोतहरुको पहिचान गरी राजस्वको दायरा विस्तार गरिनेछ। राजस्व चुहावटलाई पूर्ण रुपमा नियन्त्रण गरिनेछ।
१४६. आन्तरिक राजस्व संकलनलाई प्रभावकारी बनाई आत्मनिर्भर गाउँपालिका बनाउनतर्फ उन्मुख हुंदै करको दायरा फराकिलो बनाइने र कर प्रणालीलाई व्यवस्थित बनाउन Digital Tax Policy अवलम्बन गरिनेछ। राजस्व सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धिको लागी स्थानीय सञ्चार माध्यामबाट व्यापक प्रचार प्रसार गरिनुका साथै सूचना तथा होडिङ्ग बोर्डको व्यवस्था मिलाइनेछ।
१४७. आन्तरिक राजस्व अनुगमन, मूल्यांकन तथा संकलन प्रणाली व्यवस्थित गराउन राजस्व परामर्श समितीको क्षमता अभिवृद्धी सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। समयमै कर तिर्ने करदाता, बढी कर तिर्ने करदाता र राजस्व बढाउन सहयोग गर्ने करदातालाई सम्मान गर्ने नीति अंगीकार गरिनेछ। उद्योगी तथा व्यवसायीहरुलाई उद्योग बाणिज्यसंघको समन्वय र सहकार्यमा कर शिक्षा सम्बन्धि तालिम प्रदान गरिने छ।
१४८. पहिचान भएका राजस्वका श्रोत, दायरा र दर अनुसार राजस्व प्राप्त गर्न प्रभावकारी व्यवस्था गरिनेछ। राजस्व र कर प्रशासन सम्बन्धी नीतिलाई प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयन गरी लक्ष्य

अनुसार वा सोभन्दा बढी राजस्व संकलन गर्ने वडा तथा कार्यालयलाई बजेट विनियोजनमा सूचकको रूपमा राखी सोही आधारमा बजेट विनियोजन गर्ने नीति लिइनेछ ।

१४९. बजार अनुगमन र व्यवसाय दर्ता नविकरण लाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।

कानून न्याय तथा असल समाज

१५०. सबै वडाहरूमा मेलमिलाप केन्द्रलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाई सदभावयुक्त समाज निर्माणमा जोड दिइनेछ । न्यायिक समितिको कार्यप्रक्रिया र मेलमिलाप प्रवर्द्धन सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१५१. न्यायिक कार्यसम्पादनलाई थप प्रभावकारी बनाउन विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ वडा स्तरमा गरिने कानुनी सचेतना कार्यक्रमलाई अझ बढी प्रभावकारी बनाउँदै लगिनेछ । अन्तर स्थानीय तह अनुभव आदान प्रदान गरिने छ स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ को उपदफा २ बमोजिमका विवादका निवेदनहरू गाउँपालिकामा दर्ता गरी मेलमिलापको माध्यमबाट समस्या समाधान गर्न पहल गरिनेछ ।

अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

१५२. गाउँपालिकाभित्र भएका विकास निर्माण तथा अन्य कार्यक्रमको गुणस्तर र नियमितता सम्बन्धमा गाउँपालिकास्तरीय अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समिति र वडास्तरीय अनुगमन समितिको नियमित अनुगमन र प्रतिवेदनलाई अनिवार्य गर्नुका साथै अनुगमन तथा सुपरीवेक्षणका लागि आवश्यक स्रोत साधनको व्यवस्था गरिनेछ ।

१५३. अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण कार्यलाई कार्ययोजना र सूचकमा आधारित बनाई सरोकारवालाको समेत प्रतिक्रिया समेट्नुका साथै ठूला आयोजना तथा कार्यक्रमको प्रभाव मूल्याङ्कन गर्ने नीति अङ्गीकार गरिनेछ ।

समन्वय, सहकार्य र साझेदारी

१५४. कुनै पनि सरकारी, गैरसरकारी संघसंस्था, निकाय, क्षेत्र, विषयगत कार्यालयले गाउँपालिकाभित्र आयोजना, कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपूर्व गाउँपालिकाको स्वीकृति लिने, गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम अनुरूप आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ लागू गरिनेछ ।

१५५. सरकारी तथा गैरसरकारी निकायका बजेट तथा कार्यक्रम गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रमसँग दोहोरिन नदिन वार्षिक विकास कार्यक्रममा आवद्ध हुने गरी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१५६. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को यस नीति तथा कार्यक्रमले सरुमारानी गाउँपालिकालाई समुन्नत नमूना गाउँपालिका निर्माण गर्ने आकाङ्क्षालाई आत्मसात् गरेको छ । यस नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट स्थानीय उत्पादकत्व वृद्धि, जीवनस्तरमा सुधार, सामाजिक संरक्षण तथा सुरक्षा र गुणस्तरीय सेवा सहज प्राप्त गर्न सहयोग गर्ने विश्वास लिएकोछ ।

अन्त्यमा,

१५७. नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा प्रक्रियामा गाँउकार्यपालिका, राजनीतिक दल, निजी क्षेत्र, गैरसरकारी क्षेत्र, नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, गाँउपालिकावासी, आमनागरिक एवं सबै सरोकारवालाहरूको राय सुझावलाई आत्मसात् गरिरहेको व्यहोरा स्मरण गर्दै प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सम्बद्ध सबैको पूर्ण साथ र सहयोग रहनेमा म विश्वस्त छु।

१५८. स्थानीय तहको विकास, समृद्धि र सुशासनको अभियानमा प्रत्यक्ष र परोक्ष रूपले योगदान गर्नु हुने कार्यपालिका सदस्यहरू, नेपाल सरकार, स्थानीयसरकार, राजनीतिक दल, शिक्षक, बुद्धिजीवी, विकाससाझेदार संस्था, निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्र, नागरिकसमाज, सञ्चार माध्यम, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, श्रमिक, सुरक्षाकर्मी लगायत सम्पूर्ण सरुमारानी गाउँवासीहरू, स्वदेश तथा विदेशमा रहनुभएका दिदीबहिनी तथा दाजुभाइहरूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

धन्यवाद।

झग बहादुर विश्वकर्मा

गाउँपालिका अध्यक्ष

मिति: २०८२ असार ८ गते

४. आ.ब. २०८२/०८३ को आय अनुमान बजेट सिलिङ्ग र मार्गदर्शन

आय अनुमान:-

तपशिल:-

आ.व. : २०८२/८३			
शीर्षक	आ.व. २०८०/८१ को यथार्थ	आ.व. २०८१/८२ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८२/८३ को अनुमान
आय	३८,२१,९३,१९५.०४	४०,९८,०७,८२८.८४	४९,२१,७९,०००.००
राजस्व	९,४९,८७,१६६.०४	१२,४७,८२,८२८.८४	१४,०१,०७,०००.००
आन्तरिक श्रोत	७५,२९,७३५.३५	२,४८,३३,८२८.८४	३,७३,७९,०४०.००
११३१३ सम्पत्ती कर	७,९८,५७८.१६	११,५०,०००.००	१०,००,०००.००
११३१४ भुमिकर/मालपोत	५,४१,९१८.४१	१२,००,०००.००	२५,००,०००.००
११३१७ वहाल कर	३,४२,५५५.५७	०.००	७०,०००.००
११३१८ वहाल विटौरी कर	२,६६,१२०.००	०.००	३०,०००.००

११४५१ सवारी साधन कर (साना सवारी)		२०,०००.००	२०,०००.००
११४५२ पुर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर		२०,०००.००	२०,०००.००
११६११ व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	१,२४,८७०.००	३,००,०००.००	७०,०००.००
११६३२ अखेटोपहारमा लाग्ने कर		५०,०००.००	२,३०,०००.००
११६९१ अन्य कर	(९१,५३९.००)	४०,०००.००	३०,०००.००
१४२११ कृषि उत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	६,३४,३८०.००	६,५०,०००.००	४,५०,०००.००
१४२१९ अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	५,६६५.००	५०,०००.००	३,००,०००.००
१४२२१ न्यायिक दस्तुर	४,६००.००	२०,०००.००	२०,०००.००
१४२२३ शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	८,२००.००	२०,०००.००	१०,०००.००
१४२२४ परीक्षा शुल्क	१,८००.००	१०,०००.००	१०,०००.००
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	२,१९,६५०.००	२,५०,०००.००	३,००,०००.००
१४२४२ नक्सापास दस्तुर	१,१०,४१९.४६	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर	८,५३,५१६.००	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००
१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	३,७७,४००.००	४,५०,०००.००	४,५०,०००.००
१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर	१,२१,६२०.००	२,००,०००.००	२,००,०००.००
१४२४९ अन्य दस्तुर	४,४१,३६०.००	४,५०,०००.००	६,००,०००.००
१४२५३ व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	८,३२०.००	१,००,०००.००	२,०००.००
१४२६५ अन्य क्षेत्रको आय	३,१००.००	६,८०,०००.००	५,००,०००.००
१४३१२ प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१८,११,१००.००	४,५०,०००.००	३,१९,०००.००
१४६११ व्यवसाय कर	७,५५,००३.७५	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००
३२१२२ बैंक मौज्दात		१,६१,६३,८२८.८४	२,७८,९८,०४०.००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	८,७४,५७,४३०.६९	९,९९,४९,०००.००	१०,२७,२७,९६०.००

११३१५ घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	२०,४७,६९०.००	१४,५०,०००.००	०.००
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	५,००,४५,५४३.४५	६,७०,४७,४५०.००	६,९१,४६,२२०.००
११४२१ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	२,२९,३८,५५७.६०	२,४३,५२,५५०.००	२,३०,४८,७४०.००
११४५६ बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	५५,०३,४९५.८७	४०,९९,०००.००	८५,१४,०००.००
११४७२ बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने विज्ञापन कर	३०,८५५.००	५०,०००.००	०.००
१४१५३ बाँडफाँड भई प्राप्त वन रोयल्टी	६,०३३.५४	५,५०,०००.००	०.००
१४१५७ बाँडफाँड भई प्राप्त दहतर बहतरको विक्रीबाट प्राप्त हुने आय	२९,९८,२२५.२३	२४,००,०००.००	२०,१९,०००.००
३३३४३ विज्ञापन कर	३०,८५५.००		
३३३६६ दहतर बहतर शुल्क	३८,५६,१७५.००		
अन्य आय	१,९१,०९८.००	२,१०,०००.००	०.००
१४५२९ अन्य राजस्व		१०,०००.००	०.००
१५१११ बेरूज्	१,९१,०९८.००	२,००,०००.००	०.००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	२८,७२,०६,०२९.००	२८,५०,२५,०००.००	३५,२०,७२,०००.००
संघीय सरकार	२६,५८,०९,०४०.००	२६,३३,९५,०००.००	३३,२०,००,०००.००
१३३११ समानिकरण अनुदान	७,६८,१८,०००.००	८,२६,००,०००.००	८,४३,००,०००.००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	१६,३८,९१,०४०.००	१६,२३,९५,०००.००	१८,७४,००,०००.००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	७१,००,०००.००	८४,००,०००.००	३,४१,००,०००.००
१३३१४ विषेश अनुदान चालु		०.००	१,१२,००,०००.००
१३३१५ विषेश अनुदान पुँजीगत	१,००,००,०००.००		
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	८०,००,०००.००	१,००,००,०००.००	१,५०,००,०००.००

प्रदेश सरकार	२,१३,९६,९८९.००	२,१६,३०,०००.००	२,००,७२,०००.००
१३३११ समानिकरण अनुदान	४१,२५,०००.००	५२,३०,०००.००	५५,७२,०००.००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	१६,४०,०००.००	४,००,०००.००	०.००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	६५,४९,४८६.००	७०,००,०००.००	७०,००,०००.००
१३३१४ विशेष अनुदान चालु		२०,००,०००.००	०.००
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	९०,८२,५०३.००	७०,००,०००.००	७५,००,०००.००
बैदेशिक			
जनसहभागिता			

योजना तथा बजेट तर्जुमा सम्बन्धी मार्गदर्शन:-

१. नेपालको वर्तमान संविधानले परिकल्पना गरेको राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व, गाउँपालिकामा कार्यक्षेत्र, गाउँपालिकाको प्रथम आवधिक योजनाले निर्धारण गरेको दीर्घकालिन सोच, उद्देश्य, लक्ष्य तथा प्राथमिकताका आधारमा आयोजना तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्नुहुनेछ ।
२. दीगो विकासका लक्ष्य, २०३० हासिल गरी मध्यम आय भएका मुलुकमा रूपान्तरण हुने विषय, पन्ध्रौँ पञ्चवर्षीय योजना र यसको मध्यावधि समिक्षा लगायतको विषयको आधार मानी लक्ष्य हासिल गर्न सहयोग पुग्ने गरी आयोजना तथा कार्यक्रममा बजेट प्रस्ताव गर्नु हुनेछ ।
३. गाउँपालिकाको आ.व.२०८२/८३ को लागि पारित हुने नीति तथा कार्यक्रम, गाउँपालिकाका अध्यक्ष तथा उपाध्यक्ष ज्यूबाट बेला बेलामा भएका नीतिगत मार्गदर्शनहरूलाई समेत ध्यान दिई बजेट प्रस्ताव गर्नु हुनेछ ।
४. आ.व.२०८२/०८३ को बजेट संगै मध्यमकालिन खर्च संरचना (MTEF) समेत तर्जुमा गरिने भएको हुँदा हालसम्म बजेट कार्यान्वयन गर्दाको अनुभवको आधारमा आगामी ३ वर्ष भित्रमा सम्पन्न गर्न सकिने परियोजनाहरूमा कार्यान्वयन क्षमता समेत विचार गरी बजेट प्रस्ताव गर्नु हुनेछ ।
५. संघीय प्रणालीको श्रोत प्रवाह संघ, प्रदेश हुँदै स्थानीय तहमा आउने हुँदा संघ र प्रदेश सरकारले बजेट विनियोजन गरेकोमा दोहोरो नहुने गरी बजेट प्रस्ताव गर्नु हुनेछ ।
६. स्रोतको सीमितता भएको वर्तमान पारिस्थितिलाई मध्यनजर गरी स्रोतको प्रभावकारी विनियोजन गर्ने कार्यमा गाउँपालिकालाई सहयोग गर्नु हुनेछ ।
७. प्रशासनिक खर्च र कार्यालय संचालन खर्चमा बजेट प्रस्ताव गर्नुहुने छैन ।
८. आयोजना तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्दा विद्युतीय शासन सम्बन्धी कार्यक्रमका साथै सुशासनलाई प्रभावकारी बनाउने गरी गर्नुहुनेछ ।
९. भौतिक पूर्वाधारतर्फका आयोजनाको हकमा बातावरणीय दृष्टीकोणबाट उपर्युक्त र उत्पादनमुखी प्रवर्द्धनात्मक र सचेतनामूलक योजना तथा कार्यक्रमको हकमा विशेष ध्यान दिई समावेशीमूलक हुने गरी बजेट प्रस्ताव गर्नु हुनेछ ।

१०. आयोजना तथा कार्यक्रमहरू प्रस्ताव गर्दा आफ्नो कार्यान्वयन क्षमता, संयन्त्र, जनशक्ति र कार्यक्रम सम्पन्न गर्न चाहिने कार्यविधि कानूनी प्रक्रिया जस्ता समग्र पक्षहरूको विचार गरी कार्यान्वयन गर्न सकिने र प्रतिफल दिन सक्ने आयोजना तथा कार्यक्रमहरू मात्र प्रस्ताव गर्नु हुनेछ ।
११. बहुक्षेत्रसँग सम्बन्धित शाखाहरूले अन्तर शाखागत समन्वय गरेर योजना र कार्यक्रमहरूको बीचमा परिपूरकता कायम हुने गरी र दोहोरो नपर्ने गरी बजेट प्रस्ताव गर्नु हुनेछ ।
१२. प्रष्ट रूपमा आयोजना / कार्यक्रम पहिचान नगरी रुकमुष्ट रूपमा अवण्डा रकम राखी बजेट प्रस्ताव गर्नु हुने छैन ।
१३. पिछडिएको वर्ग, समुदाय, लिङ्ग, वर्ण र लैङ्गिक समावेशिता लक्षित आयोजना तथा कार्यक्रमलाई ध्यानमा राखी बजेट प्रस्ताव गर्नु हुनेछ ।
१४. योजना तर्जुमा गर्दा स्थानीय बुद्धिजीवि, विषय विज्ञ, अनुभवी, पेशाविद्, सीमान्तकृत तथा लोपोन्मुख समुदाय, महिला, बालबालिका, दलित, युवा, अल्पसङ्ख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक लगायतका सरोकारवालाहरूको अधिकतम सहभागितामा गर्नु हुनेछ ।
१५. क्रमागत योजनाहरूलाई पहिलो प्राथमिकता दिई योजना छनौट गर्नु हुनेछ ।
१७. स्थानीय तहको संस्थागत स्वमूल्यांकन, वित्तीय शुसासन जोखिम मुल्यांकन, बालमैत्री, पोषण मैत्री, बातावरण मैत्री, लैंगिक समानता, लक्षित वर्ग एवं समावेशीकरणका विभिन्न पक्षहरू समेतका सूचकहरू पुरा गर्ने खालका कार्यक्रम छनौट गर्नु हुनेछ ।
१८. सहभागितामूलक योजना तर्जुमा अवलम्बन गरेको हुनु पर्नेछ ।
१९. क्रमागत योजनालाई प्राथमिकतामा राख्नु पर्नेछ ।

बिषय/क्षेत्रगत तथा कार्यक्रम गत रूपमा बजेट सिलिङ्ग

आ.ब. २०८२।०८३ को बजेट सिलिङ्ग

क्र.स.	दायित्व सृजना भएका कार्यक्रम / योजनाहरू	बजेट रु.
१	स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम LISP	८२७१०००
२	हेफरप्रोजेक्ट साझेदारी कार्यक्रम	७५०००००
३	संघीय समपुरक योजना साझेदारी	१०००००००
४	प्रदेश समपुरक साझेदारी	७५०००००
५	नवपर्वतन डिजिटल शिक्षा कार्यक्रम साझेदारी	९२०००००
६	नेवा खानेपानी कार्यक्रम साझेदारी	४४७४०००
७	प्रतिवद्ध परियोजना तथा बायोइन्जियरिङ्ग कार्यक्रम साझेदारी	४०००००
८	भुमी समस्या समाधान आयोग / सुकुम्बासी कार्यक्रम खर्च	४०००००
९	सडक बोर्ड कार्यक्रम साझेदारी	८०००००

१०	गाउँपालिका अनुदान शिक्षकहरुको तलबभत्ता एवं विद्यालय कर्मचारी	२५४०००००
११	छोरी पेवा वचत कार्यक्रम	५५०००००
१२	ग बर्गको अपाङ्गता भत्ता	१००००००
१३	अनाथ बालबालिका सहयोग कार्यक्रम	६०००००
१४	बिपद् व्यवस्थापन कोष कार्यक्रम	३५०००००
१५	मर्मत संभार कोष कार्यक्रम	४५०००००
१६	बिभिन्न योजना तथा कार्यक्रममा साझेदारी रकम	१०००००
१७	सरुमारानी कृषि तथा पशुपन्छी विकास स्रोत केन्द्र	१८०००००
१८	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम साझेदारी	३००००००
१९	सामी कार्यक्रम साझेदारी	५०००००
२०	किसान संग गाँउ सरकार कार्यक्रम	८०५००००
	कृषि शाखा कार्यक्रम --- ३३,२०,०००/-	०
	पशुपंक्षि विकास शाखा कार्यक्रम---४७,३०,०००/-	०
२१	महिला बालबालिका अपाङ्ग तथा जेष्ठ नागरिक शाखा	१८०००००
२२	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा	७००००००
२३	स्वास्थ्य शाखा	६००००००
२४	उद्यम विकास शाखा कार्यक्रम साझेदारी	२०००००
२५	चालु प्रशासनीक खर्च	९६९११०००
२६	विद्यालय स्तरीय क्वाड्रिडो खेलकुद संचालन	१०४००००
२७	र्यापिटङ्ग/प्याराग्लाइडिङ सम्भाव्यता अध्ययन	३०००००
२८	ओखरडाँडाँ घुम्टी देखी रानीकुवा सडक स्तरोन्नती	२०००००
२९	अपाङ्ग अस्पताल संगको साझेदारी कार्यक्रम	५०००००
३०	आटिटार कृषि सडक निर्माण	१२५०००
३१	कर्मचारीहरुलाई विभिन्न क्षमता विकास तालिम गोष्ठी तथा अभिमूखीकरण खर्च	२०००००
३२	टोल विकास संस्थाका पदाधिकारी अभिमूखीकरण कार्यक्रम	१५००००

३३	उपभोक्ता समितिलाई अभिमूखीकरण कार्यक्रम	२५००००
३४	न्यायिक समिति संचालन तथा व्यवस्थापन	१००००००
३५	विपन्न आर्थिक सहायता कार्यक्रम	२०००००
३६	दीर्घ रोग आर्थिक सहायता कार्यक्रम	२५००००
३७	अन्य संघ संस्था सहायता	२५००००
३८	झोलुङ्गे पुल हेरालु पारिश्रमिक	८००००
३९	मगर दिवस कार्यक्रम सहयोग तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	१०००००
४०	खड्क महाराज एवं दुर्गा भवानी मन्दिर नवमी कार्यक्रम व्यवस्थापन	७००००
४१	संस्थागत क्षमता स्व मूल्याङ्कन सुधार कार्यक्रम	६००००
४२	किमीचौर माघी मेला व्यवस्थापन कार्यक्रम	८००००
४३	बड्डाडा र दर्भान बजार फोहोरमैला व्यवस्थापन खर्च	४५००००
४४	विभिन्न विद्यालय भवन मर्मत तथा रंगरोगन योजना	२०००००
४५	सडक मर्मत सम्भार कार्यकर्ता पारिश्रमिक (ज्याला)	१००००००
४६	wash Data entry and update program	१०००००
४७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, रक्तसंचार कार्यक्रम सहायता	१०००००
४८	गरिबी निवारण कोषका सामुदायिक संस्थाहरुको तथ्याङ्क संकलन तथा खर्च	१०००००
४९	राजस्व शाखा कार्यक्रम	२५००००
५०	ल्होसार पर्व कार्यक्रम व्यवस्थापन	७५०००
५१	सभाका विषयगत समितिहरुको अन्तरक्रिया कार्यक्रम	१२५०००
५२	मुस्लिम धार्मिक शिक्षा कार्यक्रम बड्डाडा	१०००००
५३	दलित सशक्तीकरण कार्यक्रम	१५००००
५४	मुस्लिम धार्मिक शिक्षा कार्यक्रम कास्कोट	१०००००
५५	रानीकुवा माघी मेला व्यवस्थापन	१०००००
५६	लाखे नाच कार्यक्रम व्यवस्थापन	५००००
५७	छात्रावास एकादशी मेला व्यवस्थापन	५००००

५८	पुठादरवार वैशाखे मेला व्यवस्थापन	५००००
५९	ऐरावती बहुउद्देशीय साना किसान सहकारी बड्डाडा र साना किसान कृषि सहकारी संस्था बाङ्गैसाल कृषि प्राविधिक कर्मचारीको मासिक तलब साझेदारी	१८५०००
६०	जनता माध्यमिक विद्यालय यातायात संचालन पूरक अनुदान	१४००००
६१	संघीय सरकार शसर्त अनुदान	२२१५०००००
६२	संघीय सरकार विशेष अनुदान	११२००००००
६३	संघीय सरकार समपुरक अनुदान	१५०००००००
६३	प्रदेश सरकार सशर्त अनुदान	७०००००००
६४	प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान	७५००००००
६५	वडा कार्यालय बजेट शिलिङ्ग	७३९३०००
	वडा नं. १-----१२२६०००/-	०
	वडा नं. २.....१२७५०००/-	०
	वडा नं. ३-----१२५००००/-	०
	वडा नं. ४.....१२४००००/-	०
	वडा नं. ५-----११५२०००/-	०
	वडा नं. ६.....१२५००००/-	०
	जम्मा	४९,२१,७९,०००

५. सरुमारानी गाउँपालिकाको दोश्रो गाउँसभाको १७ औं अधिवेशनमा गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री बसन्ता खड्काज्यूले पेश गर्नु भएको आ.ब. २०८२/०८३ को बजेट बक्तव्यः

सभाध्यक्ष महोदय,

गाउँ सभा सदस्यज्यूहरु,

एवं राष्ट्रसेवक कर्मचारी ज्यूहरु,

- यस गरिमामय गाउँसभामा गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सौँच र जनआकांक्षा समेटिएको नीति तथा कार्यक्रमलाई आयोजना तथा कार्यक्रम मार्फत कार्यान्वयनमा ल्याउने दस्तावेजको रूपमा हालसम्मको अनुभव र सुन्दर सपनासहित सरुमारानी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु ।

२. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट प्रस्तुत गरिरहदा म संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणाली स्थापना सम्मका विभिन्न कालखण्डमा भएका राजनैतिक क्रान्ति तथा संघर्षहरूमा आफ्नो अमूल्य जीवन आहुति गर्नु हुने महान सहिदहरूलाई स्मरण गर्न चाहन्छु । साथै घाइते आपांग र बेपत्ता नागरिकहरूमा उहाँहरूले पुर्याउनुभएको योगदानको उच्च प्रशंसा गर्दछु । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणाली स्थापना गरी प्रत्यक्ष लोकतन्त्रको अनुभूति हुने स्वायत्त स्थानीय शासनको स्थापना गर्नमा हरेक तह र तप्काबाट योगदान दिने आम सरुमारानी बासी आमा बुबा, दाजुभाइ दिदि बहिनी लगायत सम्पूर्णमा नमन गर्न चाहन्छु ।
३. सरुमारानी गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, दीगो विकास लक्ष्य, प्रचलित कानूनी व्यवस्था, नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र सरुमारानी गाउँपालिकाको आवधिक योजनाले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य उद्देश्य, मध्यमकालीन खर्च संरचना, गाउँसभा सदस्यहरूको राय, गाउँपालिकाका पूर्वजनप्रतिनिधिहरू, गाउँसभामा प्रतिनिधित्व रहेका र नरहेका गाउँपालिकामा सक्रिय राजनीतिक दलहरू, शिक्षक, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, सहकारी, संघसंस्था, लक्षित वर्ग समूह, सरोकारवाला, तथा राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूबाट प्राप्त सुझाव र नागरिक अपेक्षा र आवश्यकतालाई आधार बनाएको छु ।
४. यस आ.व. २०८२/०८३ को बजेटलाई आत्मनिर्भर सरुमारानी निर्माणको लागि कोषेढुङ्गा सावित हुने बजेटको रूपमा मैले लिएको छु । हाम्रो गाउँपालिकाको न्यून आन्तरिक स्रोत, संघ र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने विभिन्न अनुदानका आधारमा गाउँपालिका भित्र रहेका विभिन्न जातजाती, लिङ्ग, भाषा, धर्म, पेशा, वर्ग र क्षेत्रका आम नागरिकको विकास र समृद्धिको आकांक्षा सम्बोधन गर्न यथासम्भव प्रयत्न गरी बजेट केन्द्रित गरेको छु ।
५. सीमित स्रोत साधनलाई नागरिकको असिमित आकांक्षा पूरा गर्न आवश्यकता अनुसार प्राथमिकीकरण गरी योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने प्रयास गरिएको छ । विनियोजित बजेटको कुशल तथा मितव्ययी रूपमा परिचालन गरी अपेक्षित उपलब्धी हासिल हुनेमा म विश्वस्त छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म यस गाउँ सभामा चालू आ.व. ०८१/०८२ को हाल सम्मको आम्दानी र खर्च विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

६. चालू आ.व २०८१/८२ मा यस सरुमारानी गाउँपालिकाको विनियोजित बजेट रु.४० करोड ९८ लाख ७ हजार ८ सय २८ मध्य हाल सम्म रु.३७ करोड ७ लाख ९७ हजार ३ सय ३१ रुपैया रकम वास्तविक आय भएको र जुन कुल बजेटको ९०.४८ प्रतिशत रहेको छ । जस अन्तर्गत चालु खर्च ७८.०४ प्रतिशत रहेको छ । र पूँजिगत तर्फ ४४.४१ प्रतिशत रकम खर्च भएको छ । संघीय सरकारबाट अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण अन्तर्गत हाल सम्म ९४.८७ प्रतिशत रकम निकासी भएको छ । राजश्व बाँडफाँड बाट ७९.७६ प्रतिशत रकम र आन्तरिक आय तर्फ ९१.०८ प्रतिशत निकासी भएको व्यहोरा जानकारी गराउदछु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म चालू आ.व.०८१/०८२ मा हाल सम्म भएका मुख्य मुख्य उपलब्धिको समीक्षा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

७. संघीय सरकारको समपुरक अनुदान ऐरावती बड्ढाँडा पुठाखोला दाङ सडक स्तरउन्नती योजनाको गत आर्थिक वर्षसम्म २.४ कि.मी. कालोपत्रे र ११.५ कि.मी. स्तरउन्ती भई हंसपुर देखि बड्ढाँडा सम्मको यातयात सहज भएकोमा हाल २ कि.मि थप गरि जम्मा ४.४ कालोपत्रे र ग्यावीन पक्की जालि कजवयेको कार्य भईरहेको छ ।
८. प्रदेश सरकार समपुरकमा बड्ढाँडाँ उपल्लो खुट्टी तिराम मोटर बाटो आ.व. ०७८/०७९ देखि निर्माण सुरु भएकोमा गत आर्थिक वर्षसम्म २.१ कि.मी सडक निर्माण भई थप चालू आ.व मा ०.६ कि.मी सडक निर्माण कार्य भइरहेको छ ।
९. प्रदेश सरकारको समपुरक अनुदानमा गढी रानीकुवा पर्यटन पूर्वाधार निर्माण योजना अन्तर्गत रानीकुवामा पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माणमा सिद्धि निर्माण,गाउँपालिकाको पर्यटकिय क्षेत्र मानिने गढिदरबारको मन्दिर निर्माण,प्रतिक्षालय निर्माण तथा गेट निर्माण सम्बन्धी कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ ।
१०. नर्सरी आटीटार वडा कार्यालय निर्माण वडा नं १ मा गत आ.व मा २३० मिटर मात्र काम भएको मा यस आ.व.मा ३३० मिटर कालोपत्रे र नाली निर्माण सम्बन्धी कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ । साथै दर्भान रत्ने कालोपत्रे योजना वडा नं २ को गत आ.व.मा १२० मिटर कालोपत्रे भएकोमा यस आ.व. मा १५० मिटर कालोपत्रे सम्बन्धी कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ । जस्ले गर्दा यातयात आवत जावतमा सहजता हुने भएको छ ।
११. प्रदेश सरकारको शसर्त अनुदानमा स्वर्गद्वारी गेट गनाहा मो.वा.नाली निर्माण भएको छ । सडक बोर्ड र गाउँपालिकाको साझेदारीमा १ कि.मी ग्राबेल बाटो र बाङ्गेशाल पालुथान नौघाट मो.वा ३ कि.मि स्तरउन्नती भएको छ । बुढिचौर सिम्ले आमडाँडा १ कि.मि. बाटो निर्माण सम्पन्न भएको छ । कुटिचौर सिंचाई आयोजना ९० घ.मि. सिंचाई पोखरी निर्माण भई , १८० मिटर पाईप खरिद भएको छ । जस्पुर सौरकोट मो.वा स्तरउन्नती भएको छ । फोर्सावाड सिंचाई योजना लिफ्टको काम हुँदै गरेको छ ।
१२. चालू आ.व.को लागि विनियोजित बजेटबाट निर्माण भै रहेका गाउँपालिका स्तरीय र वडा स्तरीय योजना अधिकांश निर्माण सम्पन्न भएका र केही योजना अन्तिम चरणमा रहेका छन् ।
१३. बाखाको खोर निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम अनुसार ३० जना कृषक , भकारो सुधार कार्यक्रम अनुसार ५० जना कृषक, डेरी सुधार कार्यक्रम अनुसार १ जना कृषकलाई सहयोग गरिएको छ ।
१४. कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम अनुसार १८० गोटा पशुहरुमा कृत्रिम गर्भाधान सेवा उपलब्ध गरिएको छ । पशुपन्छीहरुको महामारी जन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रम अनुसार २५००० गोटा बाखामा पि.पि.आर. रोग र ३८३७ गोटा पशुहरुमा खोरेत रोग विरुद्ध खोप लगाउने कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
१५. ६ वटै वडामा पशु स्वास्थ्य घुम्ती शिविर कार्यक्रम, किसान सँग गाउँ सरकार कार्यक्रम अन्तर्गत स्थलगत भैसीपालन, कुखुरापालन र बाखापालन तालिम कार्यक्रम अनुसार ६ वटै वडामा ११२ जना कृषकहरुलाई तालिम प्रदान गरिएको छ ।
१६. कृषकहरुको घरगोठमा पुगी २१७ गोटा पशुवस्तुमा आकस्मिक उपचार सेवा प्रदान गरिएको छ ।
१७. नियमित डिस्पेनसरी सेवा अनुसार पशु सेवा शाखा र पशुपन्छी उपचार केन्द्र मार्फत ८४७२९ गोटा पशुपन्छीहरुमा उपचार सेवा संचालन गरिएको छ ।

१८. पशुपालक कृषकहरूलाई पशुपन्छी विमा सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गरी पशुवस्तुमा विमा विस्तार गरिएको छ ।
१९. च्याउ खेति प्रविधि र गडचौला मल उत्पादन सम्बन्धी तालिम संचालन, बाली संरक्षण सेवा कार्यक्रम अनुसार आकस्मिक रूपमा लाग्ने रोग र किरा नियन्त्रण कार्यक्रम, रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम कृषि यन्त्र उपकरण वितरण, सचेतना तालिम, कोदोको बिउ वितरण कार्यक्रम संचालन भइरहेको छ ।
२०. प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत सरुमारानी- ४ श्री ऐरावती बहुउद्देश्यीय साना किसान सहकारी संस्था लि.मा रु. १२ लाखमा मौरी घर, मौरीपालनमा प्रयोग हुने सामग्री र अन्य प्राविधिक सहयोग, किसान सँग गाउँ सरकार कार्यक्रम अन्तर्गत बाली उपचार घुम्ती शिविर कार्यक्रम, मिनिटिलर वितरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ र मोटर/पाईप वितरण कार्यक्रम कार्यान्वयनको चरणमा रहेको छ ।
२१. चालू आ.व.मा संघको सशर्त अनुदान अन्तर्गत गाउँपालिकाका सबै विद्यार्थीलाई निशुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण गरिएको, करिब ३४१२ जना कक्षा १ देखि ५ सम्मका विद्यार्थीहरूलाई दिवा खाजा खुवाइएको, करिब २६८८ जना विद्यार्थीले छात्रवृत्ति प्राप्त गरेका छन् ।
२२. गाउँपालिकामा रहेका ११ वटा आधारभूत र मा.वि को बीचमा राष्ट्रपती रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगिता र गाउँपालिका अध्यक्ष कप खेलकुद प्रतियोगिता सम्पन्न भएको छ ।
२३. ६६ जनालाई शैक्षिक सामग्री निर्माण, ६७ जनालाई हस्तलेखन सुधार, २४४ जनालाई ICT तालिम प्रदान गरिएको छ । प्रधानाध्यापक र लेखापालसहित ३७ जनालाई लेखा व्यवस्थापन तालिम दिइएको छ ।
२४. ७ वटा माध्यमिक विद्यालयका अभिभावकलाई अभिभावक शिक्षा प्रदान गरी बालबालिकाको शैक्षिक विकासमा सहयोग पुगेको छ । कक्षा ६ देखि ८ सम्मका लागि स्थानीय पाठ्यपुस्तक तयार गरी राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूपको कार्यान्वयन गरिएको छ । साथै कक्षा १ देखि ३ सम्मको **मगर भाषाको पाठ्यपुस्तक** तयार पारी स्थानीय भाषाको संरक्षणमा टेवा पुऱ्याइएको छ ।
२५. चालू आ.व. २०८१।८२ मा गाउँघर क्लिनिक संचालनबाट २,५१५ जना, खोप क्लिनिक संचालनबाट नियमित खोप अन्तर्गत बालबालिका तथा गर्भवती २५७४ जना आमाहरूलाई खोप सेवा दिएको, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाबाट ११,०७४ जनाले र स्वास्थ्य संस्थाबाट २५,६३८ जना सेवाग्राहिने सेवा प्राप्त गरेका छन् ।
२६. संस्थागत सुत्केरी भएका ६४ जना, सुत्केरी आमा र २९९ नवशिशुलाई हाइजेनिक किट र अण्डा वितरण गरिएको । जेष्ठ नागरिक निशुल्क आँखा शिविर सबै वडाहरूमा संचालन भई ४०१ जना जेष्ठ नागरिकहरूले सेवा प्राप्त गरेको र ४२ जनाको मोतिविन्दुको निःशुल्क शल्यक्रिया गरिएको छ ।
२७. गर्भवती महिलाहरूको लागि ग्रामीण अल्ट्रासाउन्ड सेवा सबै वडाहरूमा संचालन गरी १३६ जनाले सेवा प्राप्त गरेका छन् । वर्थिङ्ग सेन्टरहरूबाट रेफर गरिएका ३८ जना गर्भवती आमाहरूलाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिएको छ ।
२८. स्वास्थ्य संस्थाबाट ७० वर्ष माथिका जम्मा १२६६ जना जेष्ठ नागरिकहरूले स्वास्थ्य सेवा लिएका छन् ८० वर्ष माथिका जम्मा २६५ जना ज्येष्ठ नागरिक तथा (क) र (ख) बर्गका अति अशक्त नागरिकहरूको घरमै स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिएको छ ।

२९. महिलाहरूमा हुने समस्याको स्कनिङ कार्यक्रम संचालन गरिएको जसमा पाठेघरको मुख र स्तनको क्यान्सर, पाठेघर आड खस्ने समस्या र पिशाव चुहिने फिस्टुलाको जम्मा ३६५ जनाको परिक्षण गरिएको छ ।
३०. कडा खाले दिर्घरोग भएका विरामीहरूलाई मासिक रु. ५,००० का दरले ३३ जना लाई उपचार खर्च बापतको रकम भुक्तानी गरिएको छ। क्षयरोग मुक्त पालिका अभियान अन्तर्गत सबै वडाहरूमा संचालन गरिएको विशेषज्ञ चिकित्सक सहितको AI-Xray शिविरबाट जम्मा ४७८ जना सेवाग्राहिले सेवा लिएका छन् ।
३१. लोपोन्मुख अवस्थामा रहेको कुसुण्डा भाषाको संरक्षण, पुनर्जीवन र पुस्तान्तरण तथा भाषा संस्कृतिको जगेर्नाका लागि सरुमारानी गाउँपालिकाले १५ दिने आवासीय राष्ट्रिय स्तरको आधारभुत कुसुण्डा भाषा तालिम १९ जना लाई दिएको छ ।
३२. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको हक अधिकारको संरक्षण, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई नीति, नियम, सेवा सुविधा तथा अधिकारका बारेमा जानकारी गराउन अपाङ्गता सम्बन्धि वडास्तरीय समिति गठन तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरीएको छ ।
३३. बालविवाह अन्त्य तथा बालमैत्री स्थानिय शासन सम्बन्धि सरुमारानी गाउँपालिकाको ६ वटै वडामा २/२ दिनको अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरीएको छ ।
३४. छोरी पेवा मार्फत ८५५ जना छोरीहरूको खातामा बचत वापतको रकम निकासको क्रममा रहेको छ। चालु. आ.व मा ८९ जना ग वर्ग अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू अपाङ्गता भत्ता बाट लाभान्वित भएका छन् भने ४७ जना अनाथ बालबालिका भत्ता बाट लाभान्वित भएका छन् ।
३५. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत गाउँपालिकाका ६६ जना श्रमिकहरूले १०० दिन बराबरको रोजगार प्राप्त गरेका छन् भने गाउँपालिकाको ६ वटै वडाका विभिन्न स्थानमा ९ वटा योजना मार्फत मोटरबाटो, विद्यालय भवन, सिंचाइ कुलो, गोरेटोबाटो, निर्माण तथा मर्मत गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
३६. सरुमारानी गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानमा रहेका बजार व्यवसायहरूको ३ पटक बजार अनुगमन, निरीक्षण गरी व्यवसाय दर्ता, नवीकरण, म्याद नाघेका वस्तु विक्री वितरणमा रोक लगायतका उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी कार्य गरिएको छ ।

सभाअध्यक्ष महोदय,

३७. अव म आगामी आ.व. ०८२/८३ को बजेटका उद्देश्य र क्षेत्रगत प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चहान्छु । बजेटका उद्देश्यहरू निम्न बमोजिम रहेका छन्:

- उपलब्ध सीमित स्रोत र साधनको उच्चतम परिचालन गरी आर्थिक क्षेत्रको सुदृढीकरण गर्दै भौतिक पूर्वाधार विकास निर्माणको गतिलाई तिव्रता दिई समृद्ध सरुमारानी बनाउनु,
- कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्दै बजारीकरणमा जोड दिनु,
- सबै प्रकारका संक्रामक रोग र विपदबाट नागरिकको जीवनको रक्षा गर्दै जनजीवनलाई सहज र सुरक्षित बनाउनु,

- आधारभूत तह सम्मको शिक्षा अनिवार्य र माध्यमिक शिक्षालाई सर्व सुलभ र सहज बनाउने ,सूचना प्रविधिको माध्यम बाट विद्यार्थी र शिक्षकहरुको शिक्षण सिकाई प्रविधि मैत्री तुल्याउनु,
- स्थानीय सरकारको भूमिकामा वृद्धि गर्दै लोककल्याणकारी राज्यको अवधारणालाई अभिवृद्धि गर्दै मौलिक हक र अधिकारमा जोड दिई सुशासन कायम गर्नु,
- विपद् व्यवस्थापन, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरणलाई विकासको मूल प्रवाहमा समावेशका लागि प्राथमिकता दिनु,

३८. बजेटका उद्देश्यहरू हासिल गर्न देहाय अनुसार क्षेत्रगत प्राथमिकता निर्धारण गरिएको छ ।

- आधारभूत भौतिक पूर्वाधार विकासका माध्यमबाट आर्थिक, सामाजिक क्षेत्रको अभिवृद्धि गरी गरिवी न्युनिकरणमा टेवा पुर्याउने,
- वैज्ञानिक कृषि प्रणाली अवलम्बन गरी कृषिको आधुनिकिकरण,विविधिकरण तथा व्यावसायीकरणमा जोड दिई उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने र उत्पादनलाई बजार सम्म पहुँचयोग्य बनाउने,
- सबै प्रकारका स्वास्थ्य जोखिमबाट नागरिकहरूलाई सुरक्षित राख्न र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सर्वसुलभ बनाउन स्वास्थ्य संस्थाहरूको सुदृढिकरण र स्रोत साधन युक्त बनाउने,
- शिक्षा क्षेत्रमा रहेको समस्यालाई क्रमशः योजनाबद्ध रूपमा समाधान गर्दै जाने,
- लामो तथा छोटो अवधिका व्यवसायीक तथा सीपमुलक तालिमका माध्यमबाट सीपयुक्त जनशक्ति उत्पादन गरी रोजगारीको सिर्जना गर्ने,
- आधारभूत मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै शिक्षा,स्वास्थ्य,स्वच्छ खानेपानी लगायतमा सम्पूर्ण जनताको पहुँच सुनिश्चित गर्ने,
- सामाजिक, आर्थिक, लैङ्गिक, धार्मिक, साँस्कृतिक असमानताको अन्त्य गर्दै समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने,
- विपद् बाट प्रभावित वस्ती क्षेत्र र समुदायको पहिचान गरि विपद् उत्थानशिल कार्यक्रम र जलवायु अनुकूलनका कार्यक्रमहरू गर्ने
- सूचनाको हकको प्रत्याभूति, पारदर्शिता, जवाफदेहिता, भ्रष्टाचार नियन्त्रण लगायतको कार्यहरू मार्फत सुशासन प्रवर्धन गर्ने,
- राजस्व परिचालन, करको दायरा वृद्धि तथा राजस्व चुहावट नियन्त्रण गरी आन्तरिक आयमा वृद्धि गर्ने।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आर्थिक वर्ष २०८२/ ०८३ को आय र व्यय प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

३९. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा यस सरुमारानी गाउँपालिकाको लागि संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदानमा रु. ८ करोड ४३ लाख., शसर्त अनुदान मा रु. २२ करोड १५ लाख ,विशेष अनुदानमा रु.१ करोड १२ लाख र समपुरक अनुदान पुँजीगतमा रु. १ करोड ५० लाख र राजस्व बाँडफाँडमा रु.९ करोड २१ लाख ९४ हजार ९ सय ६० रुपैया गरी जम्मा रु.४२ करोड ४१ लाख ९४ हजार ९ सय ६० रुपैयाको शिलिङ हाल सम्म प्राप्त भएको छ

४०. लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदानमा रु. ५५ लाख ७२ हजार, सवारी साधन कर वापत रु. ८५ लाख १४ हजार, शसर्त अनुदान पुँजीगतमा रु. ७० लाख, समपूरक अनुदान

पुँजीगतमा रु. ७५ लाख गरी जम्मा रु. २ करोड ८५ लाख ८६ हजारको बजेट सिमा रकम प्राप्त भएको छ ।

४१. त्यसै गरी चालू आ.व. मा रहन सक्ने संचितकोषको वचत रकम (बैंक मौज्दात) रु.२ करोड ७८ लाख ९८ हजार ४० रुपैयाँ र सरुमारानी गाउँपालिकाको आन्तरीक स्रोतको रूपमा रु.१ करोड १५ लाख गरी जम्मा आन्तरिक स्रोत रु.३ करोड ९३ लाख ९८ हजार ४० रुपैया मात्र अनुमान गरिएको छ ।
४२. यसरी आगामी आ.व. २०८२/०८३ को सरुमारानी गाउँपालिकाको जम्मा कुल वार्षिक बजेट रु. ४९ करोड २१ लाख ७९ हजार रुपैयाँ रहेको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय

अब म आगामी आ.व.मा संचालन हुने मुख्य मुख्य योजना तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दछु ।

४३. ऐरावती बडुँडा पुठाखोला दाङ्ग सडक स्तरउन्नती योजनाको लागि संघीय सरकारसँगको समपुरक अनुदान रु.१ करोड ५० लाख र गाउँपालिकाको साझेदारी रकम रु.१ करोड गरि गरी जम्मा रु.२ करोड ५० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
४४. नर्सरी आटिटर वडा कार्यालय जोड्ने मोटरबाटो कालोपत्रे गर्न गाउँपालिकाको रकम रु. ४० लाख र प्रदेश सरकारको रकम रु.४० लाख साझेदारी रकम गरि रु.८० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
४५. आगामी आ.व २०८२।०८३ देखि स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम(LISP) को आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा वडा नं २ मा २ वटा, वडा नं ३ मा ३ वटा, वडा नं ४ मा ३ वटा, वडा नं ५ मा ३ वटा, वडा नं ६ मा १ वटा र वडा नं १ र २ मा ३ वटा सिंचाई योजनाको लागि रु.३ करोड ३० लाख रकम विनियोजन गरेको छु । जसमा स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम बाट रु. २ करोड ७० लाख प्राप्त हुनेछ भने उक्त योजनाको लागि गाउँपालिकाबाट रु. ८२,७०,७९२/- साझेदारी रकम विनियोजन गरेको छु ।
४६. विभिन्न सडक लगायत अन्य योजनाहरूको मर्मत संभारको लागि रु.४५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
४७. चालू आ.व. मा जस्तै आगामी आ.व. को लागि सडक बोर्ड कार्यक्रम साझेदारीको लागि रु.८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
४८. प्रदेश सर्शत अनुदान बाट ४ वटा सडक योजनाको निर्माण लागि रकम रु.४० लाख प्राप्त हुनेछ छ । साथै विभिन्न वडाहरूको सडक मर्मतको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४९. संघीय सरकारको शसर्त अनुदानमा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको नाम परिवर्तन भई राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रम भएको र सो कार्यक्रममा सत प्रतिशत साझेदारी गर्नु पर्ने भएकोले राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रम बाट रु.२९ लाख ७२ हजार प्राप्त हुनेछ भने यस गाउँपालिका बाट साझेदारी स्वरूप रु.३० लाख विनियोजन गरि १०० दिने रोजगारी सृजना सम्बन्धी विभिन्न योजनाहरू संचालन गरिनेछ ।
५०. प्रदेश सरकारको समपुरक योजना अन्तर्गत विभिन्न कृषि सिंचाई पूर्वाधारको लागि प्रदेश सरकारको रु.३५ लाख र गाउँपालिकाको रु.३५ लाख साझेदारी गरि रु.७० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै सिंचाई सम्बन्धी विभिन्न योजना संचालनका लागि बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
५१. आगामी आ.व. २०८२।०८३ देखि नेपाल स्वास्थ्यका लागि पानी (नेवा) कार्यक्रमको साझेदारीमा आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाइ सेवाबाट विमुख समुदायको पहिचान गरी उक्त संस्थाको साझेदारीमा

खानेपानी तथा सरसफाई सेवा उपलब्ध गराउने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी १४१ घरधुरीमा एकघर एकधारा खानेपानीको पहुँच विस्तार गरिने छ । साथै नेवा कार्यक्रमको साझेदारीमा खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना संचालनको लागि सरुमारानी गाउँपालिका बाट रु. ५५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु भने नेवा कार्यक्रम बाट रु.७० लाख २९ हजार ४ सय ५२ रुपैया प्राप्त हुनेछ साथै संघ र प्रदेश सरकारको सहयोगमा समेत एक घर एक धाराको नीतिलाई कार्यान्वयन गर्न बजेट व्यवस्था भएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

५२. स्थानीय कृषि प्रणालीलाई सबलीकरण गर्दै आर्थिक आत्मनिर्भरता, खाद्य सुरक्षा र रोजगारी सिर्जनामा टेवा पुऱ्याउने लक्ष्य सहित सरुमारानी गाउँपालिकाले कृषि उत्पादनमा वृद्धि, कृषक सशक्तीकरण तथा स्रोतसाधनको समुचित प्रयोगका लागि बाली संरक्षण सेवा, तरकारी तथा रैथाने बालीको बिउ वितरण (५०% अनुदानमा), मोटर तथा पाइप वितरण लगायतका उत्पादनमुखी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छन् । पकेट क्षेत्र प्रोत्साहन कार्यक्रम, उत्पादनमा आधारित अनुदान, उत्कृष्ट कृषकलाई पुरस्कार जस्ता प्रोत्साहनात्मक कार्यक्रममार्फत कृषकहरूलाई सीप अभिवृद्धि र उत्पादकत्वमा योगदान पुराउन कृषि विकास कार्यक्रमको लागि कुल रु. ३३ लाख २० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
५३. किसानहरूको पशुपालन व्यवसायलाई आधुनिक, उत्पादनमुखी र आम्दानीमूलक बनाउँदै गाउँपालिकाको कृषि अर्थतन्त्र सुदृढीकरणमा योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा सहित पशुपन्छीको औषधि तथा उपचार सामग्री खरिद, पशु स्वास्थ्य घुम्ती शिविर सञ्चालन, खोपसम्बन्धी अभिमुखीकरण र भ्याक्सिनेटरलाई पारिश्रमिक प्रदान गरिनेछ । त्यसैगरी, व्यावसायिक पशुपालन प्रवर्द्धनका लागि कोरेली पाडी वितरण, उत्पादनमा आधारित अनुदान, तथा भैंसीपालन तालिम जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । पशुपालनसम्बन्धी जानकारी प्रसार गर्न सन्देशमूलक पोष्टर तथा सूचना सम्प्रेषण, तथा घाँस उत्पादन प्रोत्साहनका लागि हिउँदे घाँसको बीउ वितरण कार्यक्रम (७०% अनुदानमा) कार्यान्वयन हुनेछ ।
५४. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सरुमारानी गाउँपालिकाले पशुपालन क्षेत्रको सुदृढीकरण, किसानको आम्दानी वृद्धि र पशु स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन कूल रु. ४७ लाख ३० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
५५. आगामी आ.व. मा कृषि तथा पशुपन्छी तर्फ सशर्त बाहेक एकमुष्ट रु.८० लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
५६. कृषि उत्पादनमा वृद्धि: सरुमारानी गाउँपालिकाको समृद्धि भन्ने नारालाई कृषकको घरघरमा पुऱ्याउने उद्देश्यले किसानसंग गाउँसरकार कार्यक्रम र हेफर प्रोजेक्टसंगको साझेदारीमा कृषि तथा पशुबस्तुहरूको उत्पादन वृद्धि गरी गाउँपालिका क्षेत्रमा रोजगारमूलक, उद्यमशिल र मर्यादित कृषि व्यवसायको विकासको लागि विगत आर्थिक वर्ष देखी सुरु भएको सरुमारानी गाउँपालिका क्षेत्रमा कृषि तथा पशु विकासमा आधारित परियोजना संचालन गरिएकोमा उक्त कार्यक्रमलाई आगामी आर्थिक वर्षपनि निरन्तरता दिईनेछ । हेफर प्रोजेक्ट नेपाल सँगको साझेदारीको लागि रु.७५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु । साथै हेफर प्रोजेक्ट मार्फत कृषि, पशुबस्तुहरूको उत्पादन वृद्धि, बजारीकरण र बैंक तथा बित्तीय संस्थाहरूमा कृषकहरूको पहुँच अभिवृद्धि सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछन् ।

५७. यस गाउँपालिकाको वडा नं १ मा रहेको सरुमारानी कृषि तथा पशुपन्छी विकास श्रोत केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापनको लागि रु.१८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

५८. मानिसको सबै भन्दा ठूलो धन भनेको स्वास्थ्य नै हो । हरेक नागरिकले आधारभुत स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्नु नैसर्गिक अधिकार हो । सरुमारानी गाउँपालिकाका हरेक वस्ती र टोलहरूमा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच पुर्याउन गाउँपालिका तदारुकताका साथ लागि रहेको छ । यस बजेटले विशेषगरी प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा, मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य सुरक्षा, स्वास्थ्य संस्थाहरूको पूर्वाधार सुदृढीकरण, निःशुल्क औषधि वितरण, रजनस्वास्थ्य सचेतना अभिवृद्धि मा केन्द्रित कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गरिनेछ ।

५९. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको प्रोत्साहन, पोशाक, तालिम, अवलोकन भ्रमणदेखि लिएर खोप कार्यक्रम, सुरक्षित मातृत्व सेवा, नवजात शिशुका लागि पोषण तथा हाइजिन सामग्री वितरणजस्ता कार्यक्रमहरू प्राथमिकतामा परेका छन्। स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक औषधि, ल्याब सामग्री तथा उपकरण खरिद गरिनेछ भने खोप केन्द्रको निर्माण र मर्मत कार्य पनि अघि बढाइनेछ ।

६०. यसैगरी, आँखा उपचार, विभिन्न स्वास्थ्य शिविर, ग्रामीण क्षेत्रमा अल्ट्रासाउण्ड सेवा, HIV संक्रमितहरूका लागि पोषण तथा यातायात सहायता, मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन, क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम, र दीर्घरोगीहरू (मृगौला, क्यान्सर, पक्षघात आदि) का लागि स्वास्थ्य बीमा सहयोग पनि प्रदान गरिनेछ ।

६१. यी सबै कार्यक्रमहरूले गाउँपालिका भित्रका नागरिकलाई सुलभ, समावेशी र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने लक्ष्य राखेको छ । साथै, स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि, कार्यक्रमको अनुगमन तथा समिक्षा मार्फत प्रभावकारी सेवा प्रवाह सुनिश्चित गरिनेछ ।

६२. आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा विस्तारका लागि नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र स्थापना गरि आयुर्वेद सेवा विस्तार गर्न संघीय सरकार बाट रु.५ लाख प्राप्त भएको छ ।

६३. अपाङ्ग अस्पतालसंगको साझेदारीमा विभिन्न शारीरिक विकलाङ्ग भएका व्यक्तिहरूको लागि शल्यक्रिया तथा सहायता सामग्री प्रदान गरि शारीरिक सक्षमताको विकास कार्यलाई सहयोग गर्न रु. ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

६४. आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सरुमारानी गाउँपालिकाले स्वास्थ्य क्षेत्रमा कुल रु. ६५ लाख (पैसठ्ठी लाख) विनियोजन गरेको छु ।

६५. सबै माध्यमिक विद्यालयमा Digital Interactive Board सहितको डिजिटल पूर्वाधार तयार गर्न आवश्यक इन्टरनेट कनेक्टिभिटी, कम्प्युटर तथा अन्य सहायक उपकरणको व्यवस्था सहित अनलाइन शिक्षण प्रविधिमा जोड दिदै डिजिटल पूर्वाधारको विस्तार गर्नको लागि लुम्बिनी प्रदेश सरकारको रु.१ करोड ८ लाख र यस गाउँपालिकाको रु.९२ लाख साझेदारी गरि नवप्रवर्द्धनमा आधारित डिजिटल विद्यालय कार्यक्रमको लागि रु. २ करोड विनियोजन गरेको छु ।

६६. शिक्षा क्षेत्रमा यस गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा जम्मा रु. ३ करोड २३ लाख ९६ हजार ८ सय २६ रुपैयाँ रकम विनियोजन गरेको छु । यसमध्ये सबैभन्दा ठूलो हिस्सा गा.पा अनुदान शिक्षकहरूको तलब भत्ताका लागि रु. २ करोड ५३ लाख ९६ हजार ८ सय २६ रकम विनियोजन गरेको छु । शिक्षक पोषाक, सुत्केरी सट्टा अनुदान, पाठ्यपुस्तक छपाइ, शिक्षक तालिम, अन्तरक्रिया तथा प्रधानाध्यापक अवलोकन भ्रमणमा समेत महत्वपूर्ण बजेट छुट्याएको छु ।

६७. विद्यालयस्तरमा योग, ध्यान, अभिभावक शिक्षा, STEM, सूचना प्रविधि, उद्यमशीलता जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ। त्यसैगरी, स्थानीय, जिल्ला तथा राष्ट्रियस्तरका खेलकुद प्रतियोगिता, बाल दिवस, शिक्षा दिवस, उत्कृष्ट विद्यार्थी पुरस्कार, विपन्न विद्यार्थी सहायता लगायतका अतिरिक्त क्रियाकलापमा पनि विशेष ध्यान दिइएको छ। विद्यालय सुपरीवेक्षण, अनुगमन, परीक्षा सञ्चालन तथा प्रधानाध्यापक बैठकका लागि समेत आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छ। यस बजेटले गुणस्तरीय, समावेशी र प्रभावकारी शिक्षाको प्रवर्द्धन गर्दै शिक्षा क्षेत्रमा व्यावहारिक सुधार ल्याउने अपेक्षा गरेकोछु ।
६८. पालिकस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्डअध्यक्षकप खेलकुद , सञ्चालन तथा अन्य खेलकुद प्रतियोगिताको आयोजना गरी विद्यार्थीहरूको शारीरिक र मानसिक विकासमा सहयोग पुराउन रु.१६ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै विद्यालय स्तरीय क्वाड्रिन्डो खेलकुद कार्यक्रम संचालनको लागि रु.१० लाख ४० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
६९. सरुमारानी गाउँपालिकाको सबै वडाहरूमा गठन भएका टोल विकास संस्थाहरू बाट सहभागितामूलक योजना प्रकृया मार्फत छनोट भई आएका जनताका अत्यावश्यक विकास तथा जनताका न्यूनतम आवश्यक योजनाहरूलाई प्राथमिकताका दिने गरि सबै वडाहरूको लागि एकमुष्ट रकम रु. ७५ लाख विनियोजन गरेको छु । यस बजेट बाट वडा बाट सिफारिस भई आएका विभिन्न योजना तथा कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछन् ।
७०. बेरोजगार युवाशक्ति, सामाजिक, आर्थिक तथा विविध कारणले पछिपरेका दलित ,महिला बालबालिका तथा पछाडि परेका समुदायका नागरिक र टोल विकास संस्थाहरूको क्षमता विकास तथा सिपमुलक तालिमको माध्यमबाट रोजगारी सिर्जना महिला, बालबालिका, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक र अति विपन्नहरूका लागि लक्षित कार्यक्रमहरू गर्ने कार्यका लागि संघीय सरकारको विशेष अनुदान अन्तर्गत रु.१ करोड १२ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
७१. प्राकृतिक प्रकोप तथा मौसमजन्य विपद्को पूर्वतयार,प्रतिकार्य राहत, उद्धार तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न ,खोज, उद्धार, राहत, पुनर्स्थापना कार्यलाई योजनावद्ध व्यवस्थित गर्न पालिका तथा समुदायस्तरसम्म द्रुत प्रतिकार्य टोलीलाई आवश्यक सामग्री सहित स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई सुदृढ गर्ने कार्यको लागि रु.३५ लाख विपद् व्यवस्थापन कोषमा बजेट विनियोजन गरेको छु । प्रतिवद्ध परियोजनाको साझेदारीमा बायोईन्जिनियरिङ कार्यको लागि रु.४ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै प्रतिवद्ध परियोजनाको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा मौसम जन्य विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछन् ।
७२. कार्य सम्पादनमा आधारित स्थानीय जलवायु अनुकूलका कार्यक्रम संचालन गर्न संघीय सरकारको सहयोगमा संचालन हुने गरि रु.१ करोड ५७ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु । साथै संघ संस्थाको सहयोगमा जलवायु परिवर्तनको पहिचान योजना निर्माण र कार्यान्वयनमा क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछन् ।
७३. भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको समस्या समाधानको लागि लगत सङ्कलन, प्रमाणीकरण, जग्गा नापी आदि कार्य लगायत भूमि समस्या समाधान आयोगसँग सहकार्य गरी जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा उपलब्ध गराउन लाग्ने खर्चको लागि रु. ४ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

७४. न्यायिक कार्यसम्पादनलाई थप प्रभावकारी बनाउन विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । वडा स्तरमा गरिने कानुनी सचेतना कार्यक्रम लगायत न्याय सम्पादन सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रम संचालनको लागि रु.१० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
७५. कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिको क्षमता विकास, टोल विकास संस्था, उपभोक्ता समिति तथा विषयगत समितिहरूको क्षमता विकासका लागि तालिम र अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । विद्यालय मर्मत तथा रंगरोगन, सडक मर्मतमा ज्यालादरमा श्रमिक परिचालन, फोहोरमैला व्यवस्थापन, तथा डेटा व्यवस्थापन जस्ता सेवामुखी कार्यक्रमहरू संचालन लगायत गाउँपालिकाले समावेशी सामाजिक विकास, संस्थागत सुदृढीकरण, सेवा प्रवाह सुदृढीकरण तथा सांस्कृतिक पहिचानको संरक्षणमा जोड दिन ७० लाख ९० हजार बराबरको बजेट विनियोजन गरेको छु ।
७६. छोरीपेवा वचत कार्यक्रम अनाथ ,ग बर्गको अपाङ्गता ,बालबालिका सहयोग कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिनको लागि रु ७१ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
७७. सामाजिक सुरक्षालाई ध्यानमा राख्दै विपन्न र दीर्घरोगीहरूका लागि आर्थिक सहायता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै, मुस्लिम तथा दलित समुदाय लक्षित शैक्षिक र सशक्तीकरण कार्यक्रम, र धार्मिक तथा सांस्कृतिक विविधता झल्काउने मगर दिवस, ल्होसार, माघी मेला, नवमी पूजाजस्ता पर्व तथा मेलाहरूको व्यवस्थापन र संरक्षणमा समेत बजेट छुट्याएको छु ।
७८. संघीय सरकारको सहयोगमा संचालित गरिवी निवारणका लागि लघुउद्यम विकास कार्यक्रम बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम ,सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम, व्यक्तिगत घटना दर्ता जस्ता अभियानका कार्यक्रमहरू संचालनको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेकोछु ।
७९. वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षि, व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन कन्सुलर तथा कानूनी परामर्श सेवाहरू संचालनको लागि **सामी कार्यक्रम** संचालन गरिनेछ, यस कार्यक्रम साझेदारीको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
८०. गरिबी निवारण कोष, तथा अन्य संघसंस्थासँग सहकार्य गर्दै स्थानीय तहमा समन्वयात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यी कार्यक्रमहरूबाट सेवा प्रवाह प्रभावकारी, सामाजिक समावेशी, सांस्कृतिक रूपमा पहिचानयुक्त र संस्थागत रूपमा सबल स्थानीय सरकारको आधार तयार हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

८१. आर्थिक वर्ष २०८२।८३ का विभिन्न कार्यक्रम तथा योजनाहरूको विस्तृत विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।
८२. अन्त्यमा आर्थिक श्रोत, नागरिक अपेक्षा र जनशक्ति वीचको तालमेल विना कुनै शासन पद्धति जीवन्त रहन सक्दैन । अतः प्राप्त श्रोतको यहाँको आवश्यकता अनुकुल दृढ इच्छा शक्ति सहित समुचित व्यवस्थापन तथा परिचालन गरी सुशासनको मर्मलाई साँच्चिकै व्यवहारमा परिवर्तन गर्ने चूनौती अहिले आएको छ । आवश्यकता र अपेक्षा असिमित छन् तर श्रोत सिमित छ । सिमित श्रोत साधनबाट अपेक्षित आशाहरू परिपूर्ति गर्न पक्कै पनि कठिन हुनेछ ।
८३. चालू आर्थिक वर्षमा स्रोत अभावको कारण कार्यक्रम तथा योजना कार्यान्वयन गर्न नसकिएको तितो यथार्थ पनि हामीसँग रहेको छ । यसकारण यहाँको माटो सुहाउँदो आवश्यकताको आधारमा यो आ.व.मा सकिने योजना र क्रमागत रूपमा संचालन हुने योजनाहरू वर्गीकरण गरी बजेट विनियोजन गरिएको छ

। हाम्रो यात्रा चुनौतीपूर्ण भएपनि गन्तव्य सुनौलो छ। विद्यमान परिवेश र वास्तविकताको आधारमा आइपरेका चुनौतिहरूलाई अवसरमा परिणत गर्न सबै कटिबद्ध, प्रतिबद्ध र एकताबद्ध भई छिट्टै सुनौलो गन्तव्यमा पुग्ने हाम्रो लक्ष्य रहेको छ । आशा छ त्यसको लागि गत आर्थिक वर्षमा गरिएका कमजोरीहरूलाई सुधार गर्दै आगामी आर्थिक वर्षमा हाम्रो क्षमता, बुद्धी विवेक र एकतालाई उच्चतम विन्दु सम्म प्रयोग गर्दै जनताको अपेक्षित आशाहरू पूरा गर्ने बाचा गर्दछौं ।

८४. यसैगरी बजेट तर्जुमाका क्रममा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहने तथा सुझाव दिनुहुने गाउँपालिका अध्यक्षज्यू लगायत सम्पूर्ण पदाधिकारीज्यूहरू, विषयगत समितिका संयोजक एवं सदस्यहरू, राजनीतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, शिक्षक वर्ग, बुद्धिजिवी वर्ग, नागरिक समाज तथा सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था सबैप्रति आभार व्यक्त गर्दछु। आजको यस सुरुमरानी गाउँपालिकाको गाउँसभालाई यहाँ सम्म ल्याई पुर्याउन भित्री आवरणबाट सहयोग पुर्याउने सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू प्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

बसन्ता खड्का
गाउँपालिका उपाध्यक्ष
२०८२।०३।१० गते

६. आय-व्यय अनुमान

अनुसूची-१

आ.व. : २०८२/८३

शीर्षक	आ.व. २०८०/८१ को यथार्थ	आ.व. २०८१/८२ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८२/८३ को अनुमान
आय	३७,८३,०६,१६५.०४	३९,३६,४४,०००.००	४६,४२,८०,९६०.००
राजस्व	९,११,००,१३६.०४	१०,८६,१९,०००.००	११,२२,०८,९६०.००
आन्तरिक श्रोत	७५,२९,७३५.३५	८६,७०,०००.००	९४,८१,०००.००
११३१३ सम्पत्ती कर	७,९८,५७८.१६	११,५०,०००.००	१०,००,०००.००
११३१४ भुमिकर/मालपोत	५,४१,९१८.४१	१२,००,०००.००	२५,००,०००.००
११३१७ वहाल कर	३,४२,५५५.५७	०.००	७०,०००.००
११३१८ वहाल विटौरी कर	२,६६,१२०.००	०.००	३०,०००.००
११४५१ सवारी साधन कर (साना सवारी)		२०,०००.००	२०,०००.००
११४५२ पुर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर		२०,०००.००	२०,०००.००
११६११ व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	१,२४,८७०.००	३,००,०००.००	७०,०००.००
११६३२ अखेटोपहारमा लाग्ने कर		५०,०००.००	२,३०,०००.००

११६९१ अन्य कर	(९१,५३९.००)	४०,०००.००	३०,०००.००
१४२११ कृषि उत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	६,३४,३८०.००	६,५०,०००.००	४,५०,०००.००
१४२१९ अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	५,६६५.००	५०,०००.००	३,००,०००.००
१४२२१ न्यायिक दस्तुर	४,६००.००	२०,०००.००	२०,०००.००
१४२२३ शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	८,२००.००	२०,०००.००	१०,०००.००
१४२२४ परीक्षा शुल्क	१,८००.००	१०,०००.००	१०,०००.००
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	२,१९,६५०.००	२,५०,०००.००	३,००,०००.००
१४२४२ नक्सापास दस्तुर	१,१०,४१९.४६	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर	८,५३,५१६.००	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००
१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	३,७७,४००.००	४,५०,०००.००	४,५०,०००.००
१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर	१,२१,६२०.००	२,००,०००.००	२,००,०००.००
१४२४९ अन्य दस्तुर	४,४१,३६०.००	४,५०,०००.००	६,००,०००.००
१४२५३ व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	८,३२०.००	१,००,०००.००	२,०००.००
१४२६५ अन्य क्षेत्रको आय	३,१००.००	६,८०,०००.००	५,००,०००.००
१४३१२ प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१८,११,१००.००	४,५०,०००.००	३,१९,०००.००
१४६११ व्यवसाय कर	७,५५,००३.७५	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	८,७४,५७,४३०.६९	९,९९,४९,०००.००	१०,२७,२७,९६०.००
११३१५ घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	२०,४७,६९०.००	१४,५०,०००.००	०.००
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	५,००,४५,५४३.४५	६,७०,४७,४५०.००	६,९१,४६,२२०.००
११४२१ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	२,२९,३८,५५७.६०	२,४३,५२,५५०.००	२,३०,४८,७४०.००
११४५६ बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	५५,०३,४९५.८७	४०,९९,०००.००	८५,१४,०००.००
११४७२ बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने विज्ञापन कर	३०,८५५.००	५०,०००.००	०.००
१४१५३ बाँडफाँड भई प्राप्त वन रोयल्टी	६,०३३.५४	५,५०,०००.००	०.००
१४१५७ बाँडफाँड भई प्राप्त दहतर बहतरको विक्रीबाट प्राप्त हुने आय	२९,९८,२२५.२३	२४,००,०००.००	२०,१९,०००.००
३३३४३ विज्ञापन कर	३०,८५५.००		
३३३६६ दहतर बहतर शुल्क	३८,५६,१७५.००		
अन्य आय	१,९१,०९८.००	२,१०,०००.००	०.००

१४५२९ अन्य राजस्व		१०,०००.००	०.००
१५१११ बेरूजू	१,९१,०९८.००	२,००,०००.००	०.००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	२८,७२,०६,०२९.००	२८,५०,२५,०००.००	३५,२०,७२,०००.००
संघीय सरकार	२६,५८,०९,०४०.००	२६,३३,९५,०००.००	३३,२०,००,०००.००
१३३११ समानिकरण अनुदान	७,६८,१८,०००.००	८,२६,००,०००.००	८,४३,००,०००.००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	१६,३८,९१,०४०.००	१६,२३,९५,०००.००	१८,७४,००,०००.००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	७१,००,०००.००	८४,००,०००.००	३,४१,००,०००.००
१३३१४ विषेश अनुदान चालु		०.००	१,१२,००,०००.००
१३३१५ विषेश अनुदान पुँजीगत	१,००,००,०००.००		
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	८०,००,०००.००	१,००,००,०००.००	१,५०,००,०००.००
प्रदेश सरकार	२,१३,९६,९८९.००	२,१६,३०,०००.००	२,००,७२,०००.००
१३३११ समानिकरण अनुदान	४१,२५,०००.००	५२,३०,०००.००	५५,७२,०००.००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	१६,४०,०००.००	४,००,०००.००	०.००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	६५,४९,४८६.००	७०,००,०००.००	७०,००,०००.००
१३३१४ विषेश अनुदान चालु		२०,००,०००.००	०.००
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	९०,८२,५०३.००	७०,००,०००.००	७५,००,०००.००
व्यय	३४,८२,२९,८४९.८६	४०,९८,०७,८२८.८४	४९,२१,७९,०००.००
चालु	२६,५७,७१,४०६.७५	३१,६९,६८,०४४.२८	३७,४१,८५,२०९.००
२११११ पारिश्रमिक कर्मचारी	११,०३,१०,८४२.०४	११,१०,२३,३००.००	१५,६७,२९,८२६.००
२११२१ पोशाक	३,२०,०००.००	१६,४८,०००.००	१,४७,७८,०००.००
२११२३ औषधीउपचार खर्च	८,५०,०००.००	३,५०,०००.००	०.००
२११३१ स्थानीय भत्ता	१०,१५,५००.००	१५,४२,०००.००	१२,००,०००.००
२११३२ महंगी भत्ता	५,५८,०००.००	७,००,०००.००	२५,००,०००.००
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता	७,१८,५२०.००	१०,३२,७००.००	७,२०,०००.००
२११३५ कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	१,५५,९४०.००	५,५०,०००.००	१३,१६,०००.००
२११३९ अन्य भत्ता	७,९४,६००.००	२७,२०,०००.००	१,०५,०००.००
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता	१२,४९,०९२.००	२०,००,०००.००	२२,३०,०००.००
२११४२ पदाधिकारीअन्य सुविधा	७१,८८,०००.००	७५,५०,०००.००	७५,५०,०००.००
२१२१२ कर्मचारीको योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च	०.००	६,५०,०००.००	६,५०,०००.००
२१२१४ कर्मचारी कल्याण कोष	१,८०,०००.००	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००
२२१११ पानी तथा बिजुली	७,४९,९९९.१४	१०,७२,०००.००	१०,७२,०००.००

२२११२ संचार महसुल	९,०१,४१७.००	११,०८,०००.००	१०,७२,०००.००
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२०,५२,७४७.६९	२३,४०,०००.००	२५,००,०००.००
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च	२०,०६,७१३.४०	२५,२४,०००.००	२८,६०,०००.००
२२२१४ बिमा तथा नवीकरण खर्च	२,२१,६४८.५२	१२,३०,०००.००	९,२०,०००.००
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	९,७९,९०७.००	११,२६,०००.००	१०,८४,०००.००
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	५१,६६,०११.००	३१,५०,०००.००	३२,००,०००.००
२२३१४ पुस्तक तथा सामग्री खर्च	८०,१८,७३७.००	६३,८०,०००.००	५३,३५,०००.००
२२३१४ इन्धन-अन्य प्रयोजन	१,८५०.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००
२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२५,८९,४९९.००	२३,५०,०००.००	३०,००,०००.००
२२३१९ अन्य कार्यालय संचालन खर्च	३,५०,०००.००	५,००,०००.००	५,५०,०००.००
२२४११ सेवा र परामर्श खर्च	१४,७६,६३५.००	१६,५०,०००.००	२०,००,०००.००
२२४१२ सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	२,८२,५००.००	७,५०,०००.००	७,५०,०००.००
२२४१३ करार सेवा शुल्क	३,९२,८४,९५४.२२	२,४३,६६,०००.००	१,५१,३०,०००.००
२२४१९ अन्य सेवा शुल्क	४३,९५,७९५.००	३,४४,१४,०००.००	७५,००,०००.००
२२५११ कर्मचारी तालिम खर्च	९१,४६०.००	१३,५०,०००.००	०.००
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	०.००	२२,३०,०००.००	३,८५,०००.००
२२५२१ उत्पादन सामग्री/सेवा खर्च	१,१७,५२०.००	२९,५०,०००.००	७०,०००.००
२२५२२ कार्यक्रम खर्च	४,००,९८,३३६.७५	६,०३,४६,०४४.२८	३,३४,००,०००.००
२२५२९ विविध कार्यक्रम खर्च	९७,०८,८२५.००	७,५०,०००.००	८,७५,५१,३३३.००
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	१८,०७,८००.००	१८,००,०००.००	१७,४०,०००.००
२२६१२ भ्रमण खर्च	२५,४८,५४९.९९	२८,३०,०००.००	३१,९०,०००.००
२२६१९ अन्य भ्रमण खर्च	०.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००
२२७११ विविध खर्च	२०,९५,३३१.००	२९,३४,०००.००	३३,२०,०००.००
२२७२१ सभा सञ्चालन खर्च	५,००,०००.००	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००
२५३११ शैक्षिक संस्थाहरूलाई सहायता	१,१०,५२,३२७.००	१,७२,५७,०००.००	०.००
२५३१५ अन्य संस्था सहायता	६,५६,४२५.००	३,००,०००.००	८,५०,०००.००
२६४१३ अन्य संस्थाहरूलाई सःशर्त चालु अनुदान	०.००	१,४०,०००.००	०.००
२७११२ अन्य सामाजिक सुरक्षा	०.००	९,००,०००.००	०.००

२७२११ छात्रवृत्ति	११,२०,८००.००	१४,२३,०००.००	२१,७८,०००.००
२७२१२ उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	२२,०००.००	१५,००,०००.००	०.००
२७२१३ औषधीखरिद खर्च	१८,४०,६१०.००	२९,३२,०००.००	२१,४२,०००.००
२८१४१ जग्गाको भाडा	०.००	०.००	१,५७,०५०.००
२८१४२ घरभाडा	१०,७४,२१४.००	१३,५०,०००.००	१३,५०,०००.००
२८१४३ सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	१२,१८,३००.००	१४,५०,०००.००	१४,५०,०००.००
२८१४९ अन्य भाडा	०.००	१,५०,०००.००	०.००
पूँजीगत	८,२४,५८,४४३.११	९,२८,३९,७८४.५६	११,७९,९३,७९१.००
३११११ आवासीय भवन निर्माण/खरिद	०.००	१०,३५,०००.००	०.००
३१११२ गैर आवासीय भवन निर्माण/खरिद	६१,३७,९८४.००	६४,५०,०००.००	०.००
३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	१,८३,८४१.००	१७,००,०००.००	०.००
३११२१ सवारी साधन	५,९९,८००.००	०.००	५,४०,०००.००
३११२२ मेशिनरी तथा औजार	५१,०४,५९९.००	२१,८५,०००.००	२२,६६,०००.००
३११२३ फर्निचर तथा फिक्चर्स	२०,००,०००.००	२१,५०,०००.००	२४,५०,०००.००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण	२,७४,४७,३९४.६१	४,४८,८१,९६९.००	६,९९,८२,६२५.००
३११५३ विद्युत संरचना निर्माण	२२,७५,८४३.००	२,३१,०००.००	०.००
३११५४ टटबन्ध तथा बाँधनिर्माण	९,९९,०२५.००	३,००,०००.००	६,११,०००.००
३११५५ सिंचाई संरचना निर्माण	८७,६२,२१०.००	५५,६०,०००.००	१,९०,१०,१६६.००
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण	८८,०४,७४६.००	३०,३४,०००.००	६३,८४,०००.००
३११५७ वन तथा वातावरण संरक्षण	४०,३७,९५३.००	७०,००,०००.००	०.००
३११५८ सरसफाई संरचना निर्माण	११,३८,९२५.००	५,७५,०००.००	५०,०००.००
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण	१,४६,२५,९८६.५०	१,६४,३७,८१५.५६	१,५४,००,०००.००
३११६१ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	३,४०,१३६.००	०.००	१,००,०००.००
३११७२ पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	०.००	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००
३१५११ भैपरी आउने पूँजीगत	०.००	१,००,०००.००	०.००
बजेट बचत (+)/न्यून	३,००,७६,३१५.१८	(१,६१,६३,८२८.८४)	(२,७८,९८,०४०.००)
गत वर्षको नगद मौज्दात		१,६१,६३,८२८.८४	२,७८,९८,०४०.००

अनुसूची-२

सरुमारानी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, प्युठान

कार्यालयको कोड : ८०५५५५०७३००

Projection of revenue and grants to achieve

आ.व. : २०८२/८३			
शीर्षक	आ.व. २०८०/८१ को यथार्थ	आ.व. २०८१/८२ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८२/८३ को अनुमान
आय	३८,२१,९३,१९५.०४	४०,९८,०७,८२८.८४	४९,२१,७९,०००.००
राजस्व	९,४९,८७,१६६.०४	१२,४७,८२,८२८.८४	१४,०१,०७,०००.००
आन्तरिक श्रोत	७५,२९,७३५.३५	२,४८,३३,८२८.८४	३,७३,७९,०४०.००
११३१३ सम्पत्ती कर	७,९८,५७८.१६	११,५०,०००.००	१०,००,०००.००
११३१४ भुमिकर/मालपोत	५,४१,९१८.४१	१२,००,०००.००	२५,००,०००.००
११३१७ वहाल कर	३,४२,५५५.५७	०.००	७०,०००.००
११३१८ वहाल विटोरी कर	२,६६,१२०.००	०.००	३०,०००.००
११४५१ सवारी साधन कर (साना सवारी)		२०,०००.००	२०,०००.००
११४५२ पुर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर		२०,०००.००	२०,०००.००
११६११ व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	१,२४,८७०.००	३,००,०००.००	७०,०००.००
११६३२ अखेटोपहारमा लाग्ने कर		५०,०००.००	२,३०,०००.००
११६९१ अन्य कर	(९१,५३९.००)	४०,०००.००	३०,०००.००
१४२११ कृषि उत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	६,३४,३८०.००	६,५०,०००.००	४,५०,०००.००
१४२१९ अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	५,६६५.००	५०,०००.००	३,००,०००.००
१४२२१ न्यायिक दस्तुर	४,६००.००	२०,०००.००	२०,०००.००
१४२२३ शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	८,२००.००	२०,०००.००	१०,०००.००
१४२२४ परीक्षा शुल्क	१,८००.००	१०,०००.००	१०,०००.००
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	२,१९,६५०.००	२,५०,०००.००	३,००,०००.००
१४२४२ नक्सापास दस्तुर	१,१०,४१९.४६	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर	८,५३,५१६.००	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००

१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	३,७७,४००.००	४,५०,०००.००	४,५०,०००.००
१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर	१,२१,६२०.००	२,००,०००.००	२,००,०००.००
१४२४९ अन्य दस्तुर	४,४१,३६०.००	४,५०,०००.००	६,००,०००.००
१४२५३ व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	८,३२०.००	१,००,०००.००	२,०००.००
१४२६५ अन्य क्षेत्रको आय	३,१००.००	६,८०,०००.००	५,००,०००.००
१४३१२ प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१८,११,१००.००	४,५०,०००.००	३,१९,०००.००
१४६११ व्यवसाय कर	७,५५,००३.७५	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००
३२१२२ बैंक मौज्दात		१,६१,६३,८२८.८४	२,७८,९८,०४०.००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	८,७४,५७,४३०.६९	९,९९,४९,०००.००	१०,२७,२७,९६०.००
११३१५ घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	२०,४७,६९०.००	१४,५०,०००.००	०.००
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	५,००,४५,५४३.४५	६,७०,४७,४५०.००	६,९१,४६,२२०.००
११४२१ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	२,२९,३८,५५७.६०	२,४३,५२,५५०.००	२,३०,४८,७४०.००
११४५६ बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	५५,०३,४९५.८७	४०,९९,०००.००	८५,१४,०००.००
११४७२ बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने विज्ञापन कर	३०,८५५.००	५०,०००.००	०.००
१४१५३ बाँडफाँड भई प्राप्त वन रोयल्टी	६,०३३.५४	५,५०,०००.००	०.००
१४१५७ बाँडफाँड भई प्राप्त दहतर बहतरको विक्रीबाट प्राप्त हुने आय	२९,९८,२२५.२३	२४,००,०००.००	२०,१९,०००.००
३३३४३ विज्ञापन कर	३०,८५५.००		
३३३६६ दहतर बहतर शुल्क	३८,५६,१७५.००		
अन्य आय	१,९१,०९८.००	२,१०,०००.००	०.००
१४५२९ अन्य राजस्व		१०,०००.००	०.००
१५१११ बेरूजू	१,९१,०९८.००	२,००,०००.००	०.००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	२८,७२,०६,०२९.००	२८,५०,२५,०००.००	३५,२०,७२,०००.००
संघीय सरकार	२६,५८,०९,०४०.००	२६,३३,९५,०००.००	३३,२०,००,०००.००
१३३११ समानिकरण अनुदान	७,६८,१८,०००.००	८,२६,००,०००.००	८,४३,००,०००.००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	१६,३८,९१,०४०.००	१६,२३,९५,०००.००	१८,७४,००,०००.००

१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	७१,००,०००.००	८४,००,०००.००	३,४१,००,०००.००
१३३१४ विषेश अनुदान चालु		०.००	१,१२,००,०००.००
१३३१५ विषेश अनुदान पुँजीगत	१,००,००,०००.००		
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	८०,००,०००.००	१,००,००,०००.००	१,५०,००,०००.००
प्रदेश सरकार	२,१३,९६,९८९.००	२,१६,३०,०००.००	२,००,७२,०००.००
१३३११ समानिकरण अनुदान	४१,२५,०००.००	५२,३०,०००.००	५५,७२,०००.००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	१६,४०,०००.००	४,००,०००.००	०.००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	६५,४९,४८६.००	७०,००,०००.००	७०,००,०००.००
१३३१४ विषेश अनुदान चालु		२०,००,०००.००	०.००
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	९०,८२,५०३.००	७०,००,०००.००	७५,००,०००.००
बैदेशिक			
जनसहभागिता			

अनुसूची-३

प्रस्तावित खर्च विवरण आ.व. : २०८२/८३

शीर्षक	आ.व. २०८०/८१ को यथार्थ	आ.व. २०८१/८२ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८२/८३ को अनुमान	स्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण		
				आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह
व्यय	३४,८२,२९,८४९.८६	४०,९८,०७,८२८.८४	४९,२१,७९,०००.००	१४,०१,०७,०००.००	३३,२०,००,०००.००	२,००,७२,०००.००	०.००
चालु	२६,५७,७१,४०६.७५	३१,६९,६८,०४४.२८	३७,४१,८५,२०९.००	१२,७३,७५,०००.००	२४,४९,३०,२०९.००	१८,८०,०००.००	०.००
२०००० खर्च	२६,५७,७१,४०६.७५	३१,६९,६८,०४४.२८	३७,४१,८५,२०९.००	१२,७३,७५,०००.००	२४,४९,३०,२०९.००	१८,८०,०००.००	०.००
पूँजीगत	८,२४,५८,४४३.११	९,२८,३९,७८४.५६	११,७९,९३,७९१.००	१,२७,३२,०००.००	८,७०,६९,७९१.००	१,८१,९२,०००.००	०.००
३०००० सम्पत्ती तथा दायित्व	८,२४,५८,४४३.११	९,२८,३९,७८४.५६	११,७९,९३,७९१.००	१,२७,३२,०००.००	८,७०,६९,७९१.००	१,८१,९२,०००.००	०.००

अनुसूची-५

क्षेत्रगत रुपमा अनुमानित खर्च विवरण

क्र.सं.	शीर्षक	विनियोजन	स्रोत			
			आन्तरिक स्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण		
				नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह

१	आर्थिक विकास	२,७६,९३,१६६.००	८५,२७,०००.००	१,३७,३६,१६६.००	५४,३०,०००.००	०.००
१	कृषि	५८,०४,०००.००	३७,०४,०००.००	१९,००,०००.००	२,००,०००.००	०.००
२	उद्योग	१६,००,०००.००	०.००	१६,००,०००.००	०.००	०.००
३	पर्यटन	३,००,०००.००	२,७२,०००.००	२८,०००.००	०.००	०.००
४	जलश्रोत तथा सिंचाई	१,३५,४३,१६६.००	८५,०००.००	९७,०८,१६६.००	३७,५०,०००.००	०.००
५	पशुपन्छी विकास	६४,४६,०००.००	४४,६६,०००.००	५,००,०००.००	१४,८०,०००.००	०.००
२	सामाजिक विकास	२५,११,०८,२०९.००	२,५२,९५,०००.००	२२,१६,९६,२०९.००	४१,१७,०००.००	०.००
१	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	६६,५०,०००.००	४,५०,०००.००	६२,००,०००.००	०.००	०.००
२	युवा तथा खेलकुद	१२,१०,०००.००	१२,१०,०००.००	०.००	०.००	०.००
३	खानेपानी तथा सरसफाई	९७,९६,३८३.००	१३,८०,०००.००	४४,९९,३८३.००	३९,१७,०००.००	०.००
४	भाषा तथा संस्कृति	१,००,०००.००	१,००,०००.००	०.००	०.००	०.००
५	शिक्षा	१८,३६,२६,८२६.००	७८,३०,०००.००	१७,५५,९६,८२६.००	२,००,०००.००	०.००
६	स्वास्थ्य	२,८४,००,०००.००	६०,००,०००.००	२,२४,००,०००.००	०.००	०.००
७	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२,१३,२५,०००.००	८३,२५,०००.००	१,३०,००,०००.००	०.००	०.००
३	पूर्वाधार विकास	७,३४,७३,६२५.००	२८,६१,०००.००	६,००,८७,६२५.००	१,०५,२५,०००.००	०.००
१	यातयात पूर्वाधार	७,२५,४८,६२५.००	२४,३६,०००.००	५,९९,८७,६२५.००	१,०१,२५,०००.००	०.००
२	भवन, आवास तथा सहरी विकास	६,७५,०००.००	४,२५,०००.००	०.००	२,५०,०००.००	०.००
३	संचार तथा सूचना प्रविधि	१,००,०००.००	०.००	१,००,०००.००	०.००	०.००
४	सम्पदा पूर्वाधार	१,५०,०००.००	०.००	०.००	१,५०,०००.००	०.००
४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	४,१४,१०,०००.००	४९,३०,०००.००	३,६४,८०,०००.००	०.००	०.००
१	शासन प्रणाली	१,७२,९०,०००.००	३२,९०,०००.००	१,४०,००,०००.००	०.००	०.००
२	वित्तीय सुशासन	९,२०,०००.००	८,४०,०००.००	८०,०००.००	०.००	०.००
३	अनुगमन तथा मूल्यांकन	१,००,०००.००	१,००,०००.००	०.००	०.००	०.००
४	तथ्यांक प्रणाली	५,००,०००.००	०.००	५,००,०००.००	०.००	०.००

५	वातावरण तथा जलवायु	१,५७,००,०००.००	०.००	१,५७,००,०००.००	०.००	०.००
६	विपद व्यवस्थापन	३९,००,०००.००	७,००,०००.००	३२,००,०००.००	०.००	०.००
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	९,८४,९४,०००.००	९,८४,९४,०००.००	०.००	०.००	०.००
१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	९,८४,९४,०००.००	९,८४,९४,०००.००	०.००	०.००	०.००
	कुल जम्मा	४९,२१,७९,०००.००	१४,०१,०७,०००.००	३३,२०,००,०००.००	२,००,७२,०००.००	

७. योजना तथा कार्यक्रम शिर्षक अनुसारको बजेट विवरण आ.ब. -२०८२।०८३

अनुसूची-६

Budget appropriation in accordance with program / project					
योजना तथा कार्यक्रम शिर्षक अनुसारको बजेट विवरण आ.ब. -२०८२।०८३					
क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शिर्षक	स्रोत	बजेट रु. जम्मा
८०५५५५०७१०१ सरुमारानी गाउँपालिका					
१	ऐरावती बहुउद्देशीय साना किसान सहकारी बडुँडा र साना किसान कृषि सहकारी संस्था बाङ्गेशाल कृषि प्राविधिक कर्मचारीको मासिक तलब साझेदारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,८५,०००.००
२	झोलुङ्गे पुल हेरालु पारिश्रमिक	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	आन्तरिक श्रोत - नगद	८०,०००.००
३	पारिश्रमिक कर्मचारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	आन्तरिक श्रोत - नगद	४०,००,०००.००
४	पारिश्रमिक कर्मचारी	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,४०,००,०००.००

५	विद्यालय स्तरीय क्वाड्रिकिडो खेलखुद संचालन	युवा तथा खेलकुद	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१०,००,०००.००
६	सडक मर्मत संभार कार्यकर्ता पारिश्रमिक (ज्याला)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१०,००,०००.००
७	सामी कार्यक्रम साझेदारी	शासन प्रणाली	२११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
८	सामी कार्यक्रम साझेदारी	शासन प्रणाली	२११११	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००.००
९	पोशाक	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००,०००.००
१०	स्थानीय भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१२,००,०००.००
११	महंगी भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२५,००,०००.००
१२	कर्मचारीको बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७,००,०००.००
१३	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००,०००.००
१४	अन्य भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,०५,०००.००

१५	अन्तरपालिका न्यायिक समिति बैठक	शासन प्रणाली	२११४१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	८०,०००.००
१६	न्यायिक समिति बैठक खर्च खाना खाजा	शासन प्रणाली	२११४१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,५०,०००.००
१७	पदाधिकारी बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११४१	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१०,००,०००.००
१८	पदाधिकारी बैठक भत्ता	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११४१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१०,००,०००.००
१९	पदाधिकारीअन्य सुविधा	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११४२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५४,००,०००.००
२०	पदाधिकारीअन्य सुविधा	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२११४२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२१,५०,०००.००
२१	कर्मचारीको योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२१२१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	६,५०,०००.००
२२	कर्मचारी कल्याण कोष	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२१२१४	राजस्व बाँडफाँड — स्थानीय - नगद	१०,००,०००.००
२३	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००,०००.००
२४	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	राजस्व बाँडफाँड -	७,००,०००.००

				संघीय सरकार - नगद	
२५	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१०,००,०००.००
२६	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२२,६०,०००.००
२७	स्कार्पियो गाडी मर्मत तथा सम्भार	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१३	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००,०००.००
२८	सवारी साधन मर्मत खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२२,६०,०००.००
२९	बिमा तथा नवीकरण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१४	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	६,००,०००.००
३०	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१०,०४,०००.००
३१	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३२,००,०००.००
३२	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१३	आन्तरिक श्रोत - नगद	६,२५,०००.००
३३	इन्धन - अन्य प्रयोजन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१४	राजस्व बाँडफाँड -	१,५०,०००.००

				प्रदेश सरकार - नगद	
३४	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१५,००,०००.००
३५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१०,००,०००.००
३६	विभिन्न प्रतिवेदन क्यालेन्डर सामग्री तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन छपाई खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००,०००.००
३७	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२३१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,५०,०००.००
३८	सेवा र परामर्श खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२०,००,०००.००
३९	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७,५०,०००.००
४०	करार सेवा शुल्क	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,३१,००,०००.००
४१	करार सेवा शुल्क	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४१३	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१५,००,०००.००

४२	करार सेवा शुल्क	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४१३	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,३०,०००.००
४३	अन्य सेवा शुल्क	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२४१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७५,००,०००.००
४४	कर्मचारीहरूलाई विभिन्न क्षमता विकास तालिम गोष्ठी तथा अभिमुखिकरण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००.००
४५	खोजउद्धारर प्राथमिक उपचार तालिम प्राप्त जनशक्तिलाई पुर्नताजकी तालिम	विपद व्यवस्थापन	२२५१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,३५,०००.००
४६	विद्यालय तहमा बहुप्रकोपीय विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम संचालन	विपद व्यवस्थापन	२२५१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
४७	आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र व्यवस्थापन र सूचना प्रणालीको विकास	विपद व्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
४८	उपभोक्ता समितिलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम	शासन प्रणाली	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,५०,०००.००
४९	कार्यक्रम खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१०,००,०००.००
५०	कार्यक्रम खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००.००
५१	गरिवि निवारण कोषका सामुदायिक संस्थाहरूको तथ्यांक संकलन तथा खर्च	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
५२	गाउँपालिका र वडा स्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक र क्षमता विकास	विपद व्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००

५३	गाउँपालिका र वडा स्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक र क्षमता विकास	विपद व्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
५४	जोखिम बस्ती/घरधुरीलाई सहयोग र क्षमता विकास	विपद व्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
५५	टोल विकास संस्थाका पदाधिकारी अभिमुखिकरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,५०,०००.००
५६	दलित सशक्तिकरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,५०,०००.००
५७	दिर्घ रोग आर्थिक सहायता कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,५०,०००.००
५८	पालिका स्तरीय स्वसेवक ब्यूरो गठन परिचालन, व्यवस्थापन र क्षमता विकास कार्यक्रम	विपद व्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
५९	मनसुनजन्य प्रभाव /बर्षामापन केन्द्र स्तरउन्नोती, संरक्षण र मौसम पूर्वअनुमान सम्बन्धी सशक्तीकरण	विपद व्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
६०	न्याप्टिङ्गप्याराग्लाइडिङ सम्भाव्यता अध्ययन	पर्यटन	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२८,०००.००
६१	न्याप्टिङ्गप्याराग्लाइडिङ सम्भाव्यता अध्ययन	पर्यटन	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,७२,०००.००
६२	विपद प्रतिकार्य सम्बन्धि कृतिम घटना नमूना अभ्यास संचालन गर्ने	विपद व्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००

६३	विपद् प्रभावित लाभग्राहीहरुको पुनर्निर्माण कार्यक्रमको लागि गाउँपालिका साझेदारी	विपद् व्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,६५,०००.००
६४	विपद् व्यवस्थापन कोष	विपद् व्यवस्थापन	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००,०००.००
६५	विपद् व्यवस्थापन कोष	विपद् व्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१५,००,०००.००
६६	विपन्न आर्थिक सहायता कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००,०००.००
६७	सभाका विषयगत समितिहरुको अन्तरक्रिया कार्यक्रम	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,२५,०००.००
६८	संस्थागत क्षमता स्व मूल्यांकन सुधार कार्यक्रम	शासन प्रणाली	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	६०,०००.००
६९	सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००,०००.००
७०	अन्तर जिल्ला अन्तरपालिका अध्ययन कार्यक्रम	वित्तीय सुशासन	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड — स्थानीय - नगद	२,५०,०००.००
७१	करदाता शिक्षा कार्यक्रम	वित्तीय सुशासन	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड — स्थानीय - नगद	१,१०,०००.००
७२	किमिचौर माघी मेला व्यवस्थापन कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	८०,०००.००

७३	खड्क महाराज एवं दुर्गा भवानी मन्दिर नवमी कार्यक्रम व्यवस्थापन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	७०,०००.००
७४	चौमासिक वार्षिक समिक्षा कार्यक्रम खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,५०,०००.००
७५	छात्रावास एकादशी मेला व्यवस्थापन कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
७६	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुको अध्ययन तथा भ्रमण	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००,०००.००
७७	डिजिटल विद्यालय कार्यक्रम(नवप्रवर्तन साझेदारी कोष)	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१०,००,०००.००
७८	डिजिटल विद्यालय कार्यक्रम(नवप्रवर्तन साझेदारी कोष)	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	८२,००,०००.००
७९	तामेली मेलमिलापकर्ता पारिश्रमिक अनुगमन	अनुगमन तथा मूल्यांकन	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१४,०१०.००
८०	तामेली मेलमिलापकर्ता पारिश्रमिक अनुगमन	अनुगमन तथा मूल्यांकन	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	८५,९९०.००
८१	पुठादरवार बैशाख मेला व्यवस्थापन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
८२	प्रतिवद्ध परियोजना तथा वायो इन्जिनियरिङ्ग साझेदारी	विपद व्यवस्थापन	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
८३	प्रतिवद्ध परियोजना तथा वायो इन्जिनियरिङ्ग साझेदारी	विपद व्यवस्थापन	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००.००

८४	बड्डाँडा र दर्भान बजार फोहोरमैला व्यवस्थापन खर्च	खानेपानी तथा सरसफाई	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,५०,०००.००
८५	भूमि समस्या समाधान आयोग कार्यक्रम खर्च	शासन प्रणाली	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
८६	भूमि समस्या समाधान आयोग कार्यक्रम खर्च	शासन प्रणाली	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००.००
८७	मगर दिवस कार्यक्रम सहयोग तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
८८	मेलमिलापकर्ताका लागि आधारभूत तालिम	वित्तीय सुशासन	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,०१,०००.००
८९	मेलमिलापकर्ताका लागि आधारभूत तालिम	वित्तीय सुशासन	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड — स्थानीय - नगद	९९,०००.००
९०	रानिकुवा माघी मेला व्यवस्थापन कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
९१	ल्होसर पर्व कार्यक्रम व्यवस्थापन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	७५,०००.००
९२	लाखे नाच कार्यक्रम व्यवस्थापन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
९३	वडा स्तरिय कानुनी सचेतना कार्यक्रम	वित्तीय सुशासन	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,२०,०००.००

९४	वातावरणीय प्रभाव अध्ययन तथा परामर्श खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१०,००,०००.००
९५	वास डाटा ईन्ट्री तथा डाटा अपडेटको लागि	खानेपानी तथा सरसफाई	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२५,३८३.००
९६	वास डाटा ईन्ट्री तथा डाटा अपडेटको लागि	खानेपानी तथा सरसफाई	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,५०,०००.००
९७	विभिन्न योजना तथा कार्यक्रममा साझेदारी रकम	शासन प्रणाली	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
९८	सफ्टवेयर सम्बन्धी पुनर्ताजगी तालिम	वित्तीय सुशासन	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड — स्थानीय - नगद	६०,०००.००
९९	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१०,००,०००.००
१००	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६११	राजस्व बाँडफाँड — स्थानीय - नगद	५,००,०००.००
१०१	बजार अनुगमन (अनुगमन तथा अन्य खर्च)	वित्तीय सुशासन	२२६११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	८०,०००.००
१०२	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२७,५०,०००.००
१०३	अन्य भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,५०,०००.००

१०४	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२६,४०,०००.००
१०५	सभा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,५०,०००.००
१०६	अन्य संघ संस्था सहायता	शासन प्रणाली	२५३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,५०,०००.००
१०७	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी रक्त संचार कार्यक्रम सहायत	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२५३१५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
१०८	घरभाडा	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२८१४२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१३,५०,०००.००
१०९	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२८१४३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१४,५०,०००.००
११०	सवारी साधन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११२१	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००,०००.००
१११	मेशिनरी तथा औजार	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१६,००,०००.००
११२	मेशिनरी तथा औजार	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००,०००.००
११३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११२३	राजस्व बाँडफाँड -	२४,००,०००.००

				संघीय सरकार - नगद	
११४	ओखरडाँडा घुम्मी देखि रानीकुवा सडक स्तरोन्नती	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
११५	सडक बोर्ड नेपाल कार्यक्रम साझेदारी	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
११६	सडक बोर्ड नेपाल कार्यक्रम साझेदारी	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००,०००.००
११७	आँटीटार कृषि सडक निर्माण	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,२५,०००.००
११८	चप्लीखोला बुढीचौर लिफच खानेपानी योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२८,०४,०००.००
११९	डुम्रीखोला धनकोट खानेपानी योजना वडा नं.४	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	८,३५,०००.००
१२०	दुमही खानेपानी योजना वडा नं.३	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	८,३५,०००.००
१२१	मर्मत संभार कोष	शासन प्रणाली	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००,०००.००
१२२	मर्मत संभार कोष	शासन प्रणाली	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४०,००,०००.००
१२३	राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रम साझेदारी रकम	शासन प्रणाली	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३०,००,०००.००
१२४	विभिन्न विद्यालय भवन मर्मत तथा रंगरोगन योजना	शिक्षा	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००.००
१२५	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११७२	राजस्व बाँडफाँड -	८,००,०००.००

				संघीय सरकार - नगद	
१२६	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११७२	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००,०००.००
८०५५५५०७१०२ कृषि तथा पशु विकास साझेदारी कार्यक्रम					
१२७	हेफर प्रोजेक्ट साझेदारी	शासन प्रणाली	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१५,००,०००.००
१२८	हेफर प्रोजेक्ट साझेदारी	शासन प्रणाली	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	६०,००,०००.००
८०५५५५०७१०५ उद्यम विकास शाखा					
१२९	लघुउद्यम विकास शाखा कार्यक्रम साझेदारी	उद्योग	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
८०५५५५०७१०६ किसान सँग गाउँ सरकार कार्यक्रम -कृषि शाखा					
१३०	बाली संरक्षण सेवा कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००,०००.००
१३१	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	कृषि	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००,०००.००
१३२	उत्कृष्ट कृषकहरुलाई पुरस्कार कार्यक्रम	कृषि	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	६०,०००.००
१३३	उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम	कृषि	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,००,०००.००
१३४	खाद्यान्न/रैथाने बालीको बिउ वितरण कार्यक्रम (५०% अनुदानमा)	कृषि	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००,०००.००

१३५	तरकारीको बिउ वितरण कार्यक्रम	कृषि	२२५२९	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
१३६	पकेट क्षेत्र प्रोत्साहन कार्यक्रम	कृषि	२२५२९	राजस्व बॉण्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	६,००,०००.००
१३७	कार्यक्रम अनुगमन	कृषि	२२६११	आन्तरिक श्रोत - नगद	६०,०००.००
१३८	पाईप वितरण कार्यक्रम	कृषि	३११५५	राजस्व बॉण्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००,०००.००
१३९	मोटर वितरण कार्यक्रम	कृषि	३११५५	राजस्व बॉण्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	५,००,०००.००

८०५५५५०७१०७ किसान सँग गाउँ सरकार कार्यक्रम- पशु विकास सेवा शाखा

१४०	उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम	पशुपन्ध्री विकास	२२५२९	राजस्व बॉण्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	९,००,०००.००
१४१	कोरेली पाडी वितरण कार्यक्रम	पशुपन्ध्री विकास	२२५२९	राजस्व बॉण्डफाँड - संघीय सरकार - नगद	१८,००,०००.००
१४२	खोप सामाग्री अभिमुखिकरण तथा भ्याक्सिनेटर पारिश्रमिक	पशुपन्ध्री विकास	२२५२९	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
१४३	पशु स्वास्थ्य घुम्ती शिविर	पशुपन्ध्री विकास	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००,०००.००
१४४	पशुपन्ध्री उपचार सामाग्री खरिद	पशुपन्ध्री विकास	२२५२९	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१४५	भैसी पालन(कोरेली पाडी प्राप्त गर्ने कृषकको लागि)	पशुपन्ध्री विकास	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००

१४६	सन्देशमुलक पोष्टर तथा सूचना सम्प्रेषण	पशुपन्छी विकास	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
१४७	हिउदे घाँसको बीउ वितरण कार्यक्रम (७०% अनुदान)	पशुपन्छी विकास	२२५२९	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,७०,०००.००
१४८	हिउदे घाँसको बीउ वितरण कार्यक्रम दुवानी	पशुपन्छी विकास	२२५२९	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१०,०००.००
१४९	कार्यक्रम अनुगमन खर्च	पशुपन्छी विकास	२२६११	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
१५०	पशुपन्छी औषधी खरिद	पशुपन्छी विकास	२७२१३	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	८,००,०००.००
८०५५५५०७१०८ महिला, बालबालिका, अपाङ्ग तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा					
१५१	अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	७५,०००.००
१५२	अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	२५,०००.००
१५३	बाल संजाल, मुस्लिम उत्थान समिति महिला विकास समिति धामी कुमाल कुसुण्डा राउत उत्थान बैठक संचालन तथा व्यवस्थापन	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	७५,०००.००
१५४	बालश्रम अन्त्य सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
१५५	अन्तराष्ट्रिय जातीय भेदभाव उन्मुलन दिवस	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७५,०००.००

१५६	अन्तराष्ट्रिय बाल दिवस	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७५,०००.००
१५७	अनाथ बालबालिका सहयोग कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	६,००,०००.००
१५८	अपाङ्ता दिवस	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००,०००.००
१५९	कुमाल धामी जाति शसक्तिकरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,५०,०००.००
१६०	ग वर्गको अपाङ्ता भत्ता	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००,०००.००
१६१	छोरी पेवा बचत कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५५,००,०००.००
१६२	छोरी पेवा बचत लाभग्राही अभिभावक भेला कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,७५,०००.००
१६३	तिजगित प्रतियोगिता	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,५०,०००.००
१६४	दुना टपरी बनाउने तालिम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,५०,०००.००

१६५	मुस्लिम जाति शसक्तिकरण कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७५,०००.००
१६६	महिला तथा बालबालिकाहरुलाई मनोपरामर्श कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००,०००.००
१६७	महिलाको पन्चे बाजा पुनर्ताजकी तालिम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	२,००,०००.००
१६८	लै.स.सा.स.परिक्षण	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,००,०००.००
१६९	लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१,२५,०००.००
८०५५५५०७१०९ सरुमारानी कृषि तथा पशुपन्छी विकास स्रोत केन्द्र					
१७०	जनशक्ति परिचालन (स्रोत केन्द्र कर्मचारी/दैनिक ज्यालादारी)	पशुपन्छी विकास	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१२,१६,०००.००
१७१	घाँसदाना र बिमा नवीकरण	कृषि	२२२१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३,२०,०००.००
१७२	बिउ (तरकारी/च्याउ), शुष्म खाद्य तत्व, विषादी खरिद	कृषि	२२५२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	७०,०००.००
१७३	विविध	कृषि	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३६,९५०.००

१७४	कृषि सामग्री मर्मत तथा भाडा	कृषि	२८१४१	आन्तरिक श्रोत - नगद	३०,०००.००
१७५	जग्गा भाडा	कृषि	२८१४१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,२७,०५०.००
८०५५५०७२०१ सरुमारानी गाउँपालिकावडा नं.१					
१७६	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१२,०००.००
१७७	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१२,०००.००
१७८	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
१७९	सवारी साधन मर्मत खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
१८०	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१६,०००.००
१८१	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
१८२	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	६०,०००.००
१८३	कुलो निर्माण(धाद्र, तिब्रिवाझ ढाव मुख्यटोल कुलो)	यातयात पूर्वाधार	३११५१	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००

१८४	बाधर कुलो निर्माण (बोदनेखोला, मियाटोल कुलो, तिन्निबाँझ, छहरे बाँध)	यातयात पूर्वाधार	३११५४	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,९६,०००.००
१८५	आँटिटार सिचाई इनार निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
१८६	खारपानी सिचाई इनार आँटिटार	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
१८७	खोरियाटोल सिचाई इनार	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
१८८	तिन्निबाँझ सिंचाई योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
१८९	धामीटोल सिचाई इनार	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
१९०	नयाँ वस्ती सिंचाई योजना (झिलिवाड)	यातयात पूर्वाधार	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१९१	फोर्सावाड लिफ्ट सिंचाई	यातयात पूर्वाधार	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	८०,०००.००
१९२	बरौला टोल लिफ्ट सिंचाई (झिलिवाड)	यातयात पूर्वाधार	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१९३	बेल्वासे टोल सिंचाई योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
१९४	भण्डारी टोल सिंचाई इनार	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
१९५	माझिलाढिक सिंचाई योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
१९६	मियाँटोल लिफ्ट सिंचाई मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
१९७	साविक वडा नं २ लिफ्ट मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
१९८	सिम्ले सिंचाई योजना (खोलापारी ओढाले)	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००

१९९	दिपाटोल खानेपानी योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५६	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
८०५५५०७२०२ सरुमारानी गाउँपालिकावडा नं.२					
२००	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१२,०००.००
२०१	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१२,०००.००
२०२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२०३	सवारी साधन मर्मत खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२०४	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१६,०००.००
२०५	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२०६	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	६०,०००.००
२०७	झो.पु. देखि पेट्रोल पम्प ददेरी खोला मोटर बाटो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
२०८	रत्ने तल्लोटोल मोटर बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००

२०९	रातोडाँडा आधारभुत स्वास्थ्य ईकाई केन्द्र मो.बा. निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
२१०	स्कूल टोल चुकाह मोटर बाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
२११	सुनार टोल अडरबारी मोटर बाटो मर्मत	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
२१२	चुकाह टोल कुलो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५४	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	७५,०००.००
२१३	ददेरी खोला चेकड्याम कुलो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५४	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
२१४	दमारे टोल भल नियन्त्रण	यातयात पूर्वाधार	३११५४	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
२१५	बाघखोर तिन्निखोला भल नियन्त्रण	यातयात पूर्वाधार	३११५४	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
२१६	दर्भान खेत सिचाई कुलो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
२१७	मिठीआँप वर्नवीर सिचाई कुलो मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
२१८	सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई दर्भान खानेपानी व्यवस्थापन योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५६	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
२१९	ददेरी आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र प्रसुती कक्ष पार्टिसन	यातयात पूर्वाधार	३११५९	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
२२०	ददेरी खेलमैदान निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
२२१	बाल विकास मा.वि. गनाह अधुरो घेरावार निर्माण	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००

२२२	सत्य मा.वि. ददेरी कक्षाकोठा मर्मत (ददेरी)	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११६१	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
८०५५५५०७२०३ सरुमारानी गाउँपालिकावडा नं.३					
२२३	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१२,०००.००
२२४	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१२,०००.००
२२५	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२२६	सवारी साधन मर्मत खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२२७	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१६,०००.००
२२८	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२२९	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	६०,०००.००
२३०	टुनिखर्क सिमलगौडा मो बा निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२३१	ढाव देवले पनाहा मोटरवाटो निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००

२३२	धौलेटाकुरा कोलडाँडा मोटरवाटो स्तरउन्नती योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
२३३	बुकुरेआँप घोरलोट मो बा निर्माण योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२३४	काभ्रेटोल सिंचाइ पाइप खरिद योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
२३५	चाभाखोला पोखरी निर्माण योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
२३६	बुढोखोला बाँध निर्माण योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	३५,०००.००
२३७	हिउदे सिंचाइ पोखरी निर्माण योजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२३८	पालुथान खानेपानी सुद्विकरण योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२३९	हंसपुर बृहत खानेपानी योजना मर्मत	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२४०	दोमही शिव मन्दिर विद्युतिकरण तथा शौचालय निर्माण योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५८	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
२४१	गुरुडडाँडा शिवमन्दिर ब्यावस्थापन योजना	भाषा तथा संस्कृति	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
२४२	बाँधखोला फड्केपुल मर्मत योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२५,०००.००
२४३	राप्ती प्रा=वि=पर्खाल निर्माण योजना	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
२४४	वडा स्तरिय खेलमैदान बिस्तार योजना	युवा तथा खेलकुद	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,५०,०००.००

२४५	संगम प्रा वि कक्षाकोठा मर्मत योजना	शिक्षा	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	४०,०००.००
८०५५५०७२०४ सरुमारानी गाउँपालिकावडा नं.४					
२४६	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१२,०००.००
२४७	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१२,०००.००
२४८	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२४९	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२५०	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	६०,०००.००
२५१	सवारी साधन	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२५२	मेशिनरी तथा औजार	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	३११२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	१६,०००.००
२५३	ज्वालादेवी प्रा.वि. फर्निचर र फिल्टर	शिक्षा	३११२३	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
२५४	वडा कार्यालय जाने वाटो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	९५,०००.००

२५५	तालपानि खोला बाध निर्माण (सरुमारानी ४ तालपानी)	यातयात पूर्वाधार	३११५४	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	४०,०००.००
२५६	जरेकाभ्रासिचाइ योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२५७	बुधममारासिचाइ योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२५८	जनता मा.वि. खानेपानी योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००,०००.००
२५९	डिङ्गलाङ्गोला खानेपानी मर्मत	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	८०,०००.००
२६०	तारिके खोला सारुटोल खानेपानी योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२६१	ब्रहागेल खानेपानी योजना (सरुमारानी ४ सिरवारी)	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	७५,०००.००
२६२	उपल्लो बड्ढाँडा सिढी निर्माण (सरुमारानी ४ उपल्लो बड्ढाँडा)	यातयात पूर्वाधार	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार - नगद	३६,०००.००
२६३	उपल्लो बड्ढाँडा सिढी निर्माण (सरुमारानी ४ उपल्लो बड्ढाँडा)	यातयात पूर्वाधार	३११५९	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१४,०००.००
२६४	महिला सामुदायिक भवन छतिवनदमार	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००.००
२६५	शिवशक्ती प्रा.वि खाजा घर (सरुमारानी ४ धनकोट)	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
८०५५५५०७२०५ सरुमारानी गाउँपालिकावडा नं.५					

२६६	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	१२,०००.००
२६७	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	१२,०००.००
२६८	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२६९	सवारी साधन मर्मत खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१३	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२७०	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	१६,०००.००
२७१	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२७२	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	६०,०००.००
२७३	दैत्ये मो वा निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
२७४	मन्दिर छेडा क्रमवास मो वा योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
२७५	समसान घाट गोरेटो बाटो योजना	यातयात पूर्वाधार	३११५१	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००

२७६	कुखुराफुले सिचाइ योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	६०,०००.००
२७७	खड्का खोला कुथुर्के सिचाइ योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५२,०००.००
२७८	उपल्लो बाघखोर खा पा मर्मत	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
२७९	गरुल पानी खा पा मर्मत	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
२८०	ठुलोपधेरा खा पा योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२८१	दमार खा पा योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
२८२	प्यालिमाटी दुविचौर खा पा योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
२८३	बुडो पधेरा मर्मत योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
२८४	बुढिखोला खा पा योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
२८५	लुकलुके खा पा योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
२८६	विरिडकोट विभिन्न खा पा योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२८७	स्वाथ्य चौकी खा पा योजना	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	३०,०००.००
२८८	पुष्पादरवार मन्दिर भौतिक पुर्वधार निर्माण	सम्पदा पूर्वाधार	३११५९	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
२८९	राडवाड विरिडकोट खेलमैदान तारजाली	युवा तथा खेलकुद	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	६०,०००.००

८०५५५५०७२०६ सरुमारानी गाउँपालिकावडा नं.६

२९०	पानी तथा बिजुली	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२१११	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	१२,०००.००
२९१	संचार महसुल	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२११२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	१२,०००.००
२९२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२९३	सवारी साधन मर्मत खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२१३	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	४०,०००.००
२९४	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२२२१	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	१६,०००.००
२९५	कुसुण्डा जाति भेषभुषा खरिद	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	५०,०००.००
२९६	भ्रमण खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२६१२	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	५०,०००.००
२९७	विविध खर्च	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	२२७११	राजस्व बॉण्डफॉण्ड - संघीय सरकार - नगद	६०,०००.००
२९८	खुड्कुटि मो.बा. निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
२९९	फरेटखोला सिढि निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५१	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००

३००	आमडाँडा इनटेक टंकि निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२५,०००.००
३०१	बसेरी सिचाई टंकि निर्माण	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
३०२	मुख्यटोल खा.पा. टंकि निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
३०३	मोतिपुर सिचाई कुलो निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
३०४	एक घर एक धारा कार्यक्रम	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५६	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
३०५	तल्लो गाउँ खा.पा. टंकि निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५६	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
३०६	पाखापानी खा.पा. निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
३०७	बेथिखोला रिठेखोला खा.पा. निर्माण	यातयात पूर्वाधार	३११५६	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,२५,०००.००
३०८	ने.रा.प्रा.वि. भवन मर्मत	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
३०९	सहकारी भवन मर्मत	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५९	आन्तरिक श्रोत - नगद	७५,०००.००
८०५५५०७३०१ सरुमारानी गाउँपालिका - शिक्षा					
३१०	गाउँपालिका अनुदान शिक्षक तलब भत्ता	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५३,९६,८२६.००
३११	सुत्केरी सट्टा शिक्षक अनुदान	शिक्षा	२११११	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००

३१२	सुत्केरी सट्टा शिक्षक अनुदान	शिक्षा	२११११	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,६५,०००.००
३१३	गाउँपालिका अनुदान शिक्षक पोषाक	शिक्षा	२११२१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००
३१४	स्थानीय पाठ्यपुस्तक (१-८) तथा मगर भाषा पाठ्यपुस्तक (कक्षा १ देखि ३ सम्म) छपाई	शिक्षा	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५,००,०००.००
३१५	STEAM कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
३१६	अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००.००
३१७	कक्षा ८ को परीक्षा संचालन पुरक परीक्षा सहित	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	६,००,०००.००
३१८	विद्यालयमा सूचना तथा संचार प्रविधि कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
३१९	शिक्षक तालिम संचालन	शिक्षा	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००,०००.००
३२०	९ वटा मा.वि.मा शिक्षक तथा विद्यार्थिहरुका लागि न्यूनतम ३ दिने योग ध्यान तथा आध्यात्मिक शिविर	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	४,००,०००.००
३२१	गाउँपालिका उत्कृष्ट विद्यार्थि पुरस्कृत कार्यक्रम (कक्षा ८,१० र १२ मा उत्कृष्ट)	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,५०,०००.००
३२२	गाउँपालिका स्तरीय राष्ट्रपति रनिडशिल्ड खेलकुद प्रतियोगिता संचालन	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	८,००,०००.००
३२३	गाउँपालिकास्तरीय बालदिवस, शिक्षा दिवसमा अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
३२४	जनाता माध्यमिक विद्यालय यातायात संचालन पूरक अनुदान	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,४०,०००.००

३२५	जिल्लास्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड खेलकुद प्रतियोगिता व्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,०१,०००.००
३२६	जिल्लास्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड खेलकुद प्रतियोगिता व्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,४९,०००.००
३२७	प्रधानाध्यापक बैठक भत्ता	शिक्षा	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,४८,०००.००
३२८	प्रधानाध्यापक बैठक भत्ता	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,३७,०००.००
३२९	प्रधानाध्यापक बैठकमा खाजा खर्च	शिक्षा	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,००,०००.००
३३०	मुस्लिम धार्मिक शिक्षा कार्यक्रम कास्कोट	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
३३१	मुस्लिम धार्मिक शिक्षा कार्यक्रम बड्ढाँडा	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
३३२	रेडक्रस तथा स्काउट कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
३३३	विद्यालय सुपरीवेक्षण अनुगमन निरीक्षण	शिक्षा	२२५२९	लुम्बिनी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
३३४	विपन्न विद्यार्थी सहयोग	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५०,०००.००
३३५	विषयगत शिक्षक अन्तरक्रिया	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,५०,०००.००
३३६	शैक्षक क्यालन्डर, शिक्षक डायरी निरन्तर मूल्यांकन पुस्तिका तथा बुलेटिन प्रकाशन	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,५०,०००.००
३३७	सरुमारानी अध्यक्षकप खेलकुद प्रतियोगिता संचालन	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	८,००,०००.००

३३८	सरस्वती मा.वि. बाङ्गेशालमा प्राविधिक धारका विद्यार्थिका लागि उद्यमशिलता कार्यक्रम	शिक्षा	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	५,००,०००.००
३३९	प्रधानाध्यापक शैक्षिक अवलोकन भ्रमण	शिक्षा	२२६१२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
८०५५५०७३०२ सरुमारानी गाउँपालिका - स्वास्थ्य					
३४०	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका अपुग पोशाक तथा यातायात खर्च	स्वास्थ्य	२११२१	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	४८,०००.००
३४१	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका प्रोत्साहन तथा यातायात खर्च	स्वास्थ्य	२११३५	आन्तरिक श्रोत - नगद	८,१६,०००.००
३४२	आँखा उपचार केन्द्र औषधी चशमा खरिद तथा संचालन खर्च	स्वास्थ्य	२२३१९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००.००
३४३	PNC Home Visit कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,२५,०००.००
३४४	आमा सुरक्षा कार्यक्रम संचार खर्च	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	३६,०००.००
३४५	गर्भवती महिलालाई खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था कार्यान्वयनको अवस्था तथा आमाको दुधलाई प्रतिस्थापन गर्ने खाद्य बस्तुको अनुगमन तथा नियमन	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	२५,०००.००
३४६	टि टि खोप खरिद	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५०,०००.००

३४७	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र संचालन तथा औषधी खरिद	स्वास्थ्य	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,००,०००.००
३४८	बिभिन्न स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,२५,०००.००
३४९	स्वास्थ्य संस्थहरूलाई मोविडिटि सोधभर्ना खर्च	स्वास्थ्य	२२५२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,२५,०००.००
३५०	eLMIS, DHIS-2 तथा प्रविधिमैत्री तालिम संचालन	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	७८,०००.००
३५१	HIV संक्रमितहरूका लागि ए.आर.टि. केन्द्र यातायात तथा पोषण खर्च सहायता	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,५०,०००.००
३५२	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि निःशुल्क वितरण औषधि र सामग्री खरिद, रिप्यापिड तथा ढुवानी	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१०,००,०००.००
३५३	क्षयरोग मुक्त अभियान विभिन्न कार्यक्रम संचालन	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,००,०००.००
३५४	गर्भवती महिलाहरूको लागि ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड शिविर संचालन कार्यक्रम संचालन	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५०,०००.००
३५५	निःशुल्क क्यालिसियम र फोलिक एसिड चक्रि वितरण कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,००,०००.००
३५६	पूर्ण सुरक्षित मातृत्व सेवाका लागि प्रोटोकल अनुसार गर्भजाँच गराएका र प्रसुति सेवाको लागि सेवामाग्री लिई आउने महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका यातायात खर्च	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५०,०००.००

३५७	पूर्ण संस्थागत प्रसुति सेवायुक्त पालिका घोषणा कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,५०,०००.००
३५८	प्रसुति सेवा प्रदायकहरुका लागि नाइट डिउटी प्रोत्साहन खर्च	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५०,०००.००
३५९	प्रसुति सेवा प्रेषणका लागि एम्बुलेन्स यातायात सहायता कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,५०,०००.००
३६०	बिद्यालय तथा समुदाय स्तरमा मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन तथा उपचार कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५०,०००.००
३६१	मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यान्सर रोगी र मेरूदण्ड पक्षघातका कडाखाले दिर्घरोगी विरामीहरुलाई स्वास्थ्य विमा सहायता कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,००,०००.००
३६२	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका अध्ययन अवलोकन भ्रमण	स्वास्थ्य	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,०२,०००.००
३६३	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयमसेविका दिवस मनाउने तथा वार्षिक समिक्षा कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५०,०००.००
३६४	मोबाइल स्वास्थ्य कार्यक्रम अर्धवार्षिक समिक्षा तथा संचार खर्च	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,५०,०००.००
३६५	समयमै गर्भवती जाँच, वृद्धि अनुगमन, पूर्ण खोप लगाउने उत्कृष्ट स्वस्थ बच्चा छनौट गरि पुरस्कृत गर्ने	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५०,०००.००
३६६	स्वास्थ्य कार्यक्रमको वार्षिक समिक्षा गोष्ठी तथा उत्कृष्ट स्वास्थ्यकर्मी पुरस्कृत	स्वास्थ्य	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५०,०००.००

३६७	संस्थागत प्रसुति सेवा लिनेहरूका लागी नव-शिशु स्याहार हाइजेनिक सामाग्री तथा सुत्केरी पोषण अण्डा कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२९	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,००,०००.००
३६८	गाउँघर/खोप क्लिनिक संचालन यातायात तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२७११	आन्तरिक श्रोत - नगद	३,२०,०००.००
३६९	अपाङ्ग अस्पतालसँग साझेदारी कार्यक्रम	शासन प्रणाली	२५३१५	आन्तरिक श्रोत - नगद	१,००,०००.००
३७०	अपाङ्ग अस्पतालसँग साझेदारी कार्यक्रम	शासन प्रणाली	२५३१५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
३७१	ल्याव सेवा सामाग्री तथा उपकरण खरिद	स्वास्थ्य	२७२१३	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	२,५०,०००.००
३७२	स्वास्थ्य संस्था/वर्थिङ सेन्टर औजार उपकरण खरिद	स्वास्थ्य	३११२२	आन्तरिक श्रोत - नगद	२,५०,०००.००
३७३	खोपकेन्द्र भवन निर्माण २ वटा	स्वास्थ्य	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	५,००,०००.००
३७४	खोपकेन्द्र भवन मर्मत १ वटा	स्वास्थ्य	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार - नगद	१,००,०००.००
८०५५५५०७५११ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)					
३७५	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६६,९०,०००.००

३७६	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६,०२,१०,०००.००
३७७	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१,४३,०००.००
३७८	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	९,५३,०००.००
३७९	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	२,८८,०००.००
३८०	उद्यम विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक (एकमुष्ट)	उद्योग	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८,५४,०००.००
३८१	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरुको तलव भत्ता	कृषि	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,१५,०००.००
३८२	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६८,०२,०००.००

३८३	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१०,१७,०००.००
३८४	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	२०,५३,०००.००
३८५	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमका पोषण सहजकर्ताको पारिश्रमिक	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,००,०००.००
३८६	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता (सहायक पाचौं तह) को करार सेवा शुल्क (५० प्रतिशत रकम संघ सरकार मार्फत विनियोजन)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,०६,०००.००
३८७	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	७,१४,०००.००
३८८	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४७,७९,०००.००

३८९	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१४,४३,०००.००
३९०	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	शिक्षा	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,८२,००,०००.००
३९१	रोजगार आयोजना सञ्चालनको लागि ज्याला रकम (क्रियाकलाप कार्यान्वयनको लागि स्थानीय तहले कम्तीमा शतप्रतिशत रकम साझेदारी गर्नुपर्नेछ।)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२९,७२,०००.००
३९२	रोजगार संयोजकको तलब	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,६८,०००.००
३९३	स्थानीय तहका MIS Operator को लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	तथ्यांक प्रणाली	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,४९,०००.००

३९४	स्थानीय तहका फिल्ड सहायकको लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	तथ्यांक प्रणाली	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,३१,०००.००
३९५	एम.आई.एस.अपरेटर र फिल्ड सहायक पोशाक भत्ता	तथ्यांक प्रणाली	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०,०००.००
३९६	रोजगार संयोजकको पोसाक	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१०,०००.००
३९७	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयहरूमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरूको स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको तलव, महंगी भत्ता र पोषाक भत्ता	स्वास्थ्य	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,३७,००,०००.००
३९८	स्थानीय तह कार्यक्रम कार्यान्वयन समितिको बैठक व्यवस्थापन खर्च	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११३४	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०,०००.००
३९९	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शिक्षा	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	८,७६,०००.००

४००	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शिक्षा	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (वैदेशिक)]	४,३४,०००.००
४०१	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शिक्षा	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२९,००,०००.००
४०२	आन्तरीक रोजगारी प्रवर्द्धनका लागि वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका व्यक्तिहरूलाई उध्यमशिलता प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,००,०००.००
४०३	आयोजना अनुगमन मूल्यांकन एवं सुशासन कम्पोनेन्ट (स्विकृत परियोजना सञ्चालन निर्देशिका र स्विकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधी बमोजिम खर्च गर्नुपर्ने)	बन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [वर्ल्ड बैंक - ट्रष्ट कोष - सोधभर्ना अनुदान (वैदेशिक)]	१,००,०००.००
४०४	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५०,०००.००
४०५	क्षयरोग मुक्त अभियान निरन्तरताका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू (जनशक्ति बाहेक)	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,००,०००.००
४०६	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याक अध्ययवधिक कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३५,०००.००

४०७	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,५०,०००.००
४०८	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	उद्योग	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७०,०००.००
४०९	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	उद्योग	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,३६,०००.००
४१०	जुनोटिक रोगहरू, AMR सम्बन्धि पैरवी तथा अभिमूखिकरण कार्यक्रम, AMR Day, Rabies Day	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०,०००.००
४११	दिगो वन व्यवस्थापन तथा वृक्षरोपण कम्पोनेन्ट (नीजि तथा सार्वजनिक क्षेत्रमा वृक्षरोपण) (स्विकृत परियोजना सञ्चालन निर्देशिका र स्विकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि अनुसार खर्च गर्नुपर्ने)	वन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [वर्ल्ड बैंक - ट्रष्ट कोष - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	२०,००,०००.००
४१२	नियमित तथ्याङ्कको गुणस्तर वृद्धिका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन तथा भ्यालिडेशन एवम् अर्धवार्षिक र वार्षिक समिक्षा	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,००,०००.००
४१३	प्रजनन रुग्णता स्वास्थ्य सेवा	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६६,०००.००

४१४	परिवार योजना सेवा	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	९५,०००.००
४१५	पोषण कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,८८,०००.००
४१६	पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [युरोपियन युनियन - नगद अनुदान (बैदेशिक)]	९,००,०००.००
४१७	विश्व रक्तचाप दिवस तथा आत्महत्या न्यूनीकरण दिवस मनाउने	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०,०००.००
४१८	म स्वास्थ्य मेरो सामुदाय स्वास्थ्य घरटोलमा स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४,६०,०००.००
४१९	मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यासर रोगी र मेरूदण्ड पक्षघातका विरामीहरूलाई औषधि उपचार खर्च बापत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने रकम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	९,४०,०००.००
४२०	मध्य पहाडी मकै वाली प्रवर्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,००,०००.००
४२१	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाहरूलाई नसर्ने रोग तथा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६०,०००.००

४२२	मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन तथा आत्माहत्या रोकथाम सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५०,०००.००
४२३	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोसाक प्रोत्साहन र यातायात खर्च)	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,००,०००.००
४२४	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२५,०००.००
४२५	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१,८०,०००.००
४२६	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१२,०६,०००.००
४२७	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	३,६४,०००.००
४२८	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१,०३,०००.००

४२९	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६,८७,०००.००
४३०	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शिक्षा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (वैदेशिक)]	२,०८,०००.००
४३१	स्थानिय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला, सुरक्षित निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१४,७०,०००.००
४३२	स्थानिय तह मार्फत मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम सन्चालन	स्वास्थ्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१२,१४,०००.००
४३३	स्थानीय तह/रोजगार सेवा केन्द्रद्वारा समुदायस्तरमा सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा सूचना प्रवाह कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७२,०००.००
४३४	स्थानीय तहको विषयगत समिति/शाखा (श्रम तथा रोजगार, स्वास्थ्य, सहकारी, जेसी सम्पर्क व्यक्ति, रोजगार संयोजक, न्यायिक समिति, अनुगमन समिति) सँग वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी सेवालाई संस्थागत गर्ने सम्बन्धमा अभिमुखीकरण तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०,०००.००

४३५	१०० वटा स्थानीय तहमा महिला उद्धमशीलता विकास सहजीकरण केन्द्र संचालन सशर्त अनुदान	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,००,०००.००
४३६	CBIMNCI कार्यक्रम (कार्यक्रम समिक्षा, स्थलगत अनुशिक्षण)	स्वास्थ्य	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,००,०००.००
४३७	SaMi कार्यक्रम (चौथो) चरणको कार्यान्वयन मोडालिटी सम्बन्धमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५०,०००.००
४३८	आ.व. २०८१/८२ मा स्थापना भएका पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता	कृषि	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६,००,०००.००
४३९	कार्य सम्पादनमा आधारित स्थानीय जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरु कार्यान्वयन (LoCAL Project))	वातावरण तथा जलवायु	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [यु एन सिडि एफ - नगद अनुदान (बैदेशिक)]	१,५७,००,०००.००
४४०	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा	स्वास्थ्य	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८४,०००.००
४४१	गाईभैँसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पशुपन्छी विकास	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,००,०००.००
४४२	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१२,५६,०००.००

४४३	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	२५,३७,०००.००
४४४	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८३,२६,०००.००
४४५	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र सञ्चालन तथा अभियान	स्वास्थ्य	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,००,०००.००
४४६	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	५,५४,०००.००
४४७	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१८,३७,०००.००
४४८	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	२,७४,०००.००
४४९	पशुपन्डिमा महामारी/आकस्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	कृषि	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५०,०००.००

४५०	रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन खर्च (मसलन्द, अनुगमन/ईन्धन, रोजगारीमा खटिनु पूर्व अभिमुखिकरण, अन्य विविध खर्च)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,००,०००.००
४५१	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	४,५८,०००.००
४५२	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१५,१५,०००.००
४५३	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	२,२७,०००.००
४५४	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	९,३६,०००.००
४५५	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	४,६४,०००.००

४५६	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३१,००,०००.००
४५७	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२५,०००.००
४५८	स्थानीय तहको साझेदारीमा नियमित खोप सुदृढीकरण, नियमित खोपमा विद्यालय केन्द्रित खोप अभियान सञ्चालन, सरसफाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम निरन्तरता, खोपबाट बचाउन सकिने रोगहरूको खोजपड्ताल तथा निगरानी, पूर्ण खोप सुनिश्चितता र दिगोपनाका लागि व्यवस्थापन खर्च	स्वास्थ्य	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,८३,०००.००
४५९	स्थानीय तहमा वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका व्यक्तिहरूसँग वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४२,०००.००
४६०	सुनौला हजार दिनका विपन्न महिलाको पोषण सुधारको लागि आयआर्जन अनुदान	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [युरोपियन युनियन - नगद अनुदान (वैदेशिक)]	७,००,०००.००
४६१	समुदाय स्तरमा नसर्ने रोग सम्बन्धि स्क्रिनिङ्ग (फागुन महिना) तथा जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	स्वास्थ्य	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,५०,०००.००
४६२	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण	उद्योग	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,४०,०००.००

४६३	स्वास्थ्य चौकी (आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप , अनुगमन तथा सुदृढीकरण समेत)	स्वास्थ्य	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,०८,०००.००
४६४	स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई इम्प्लान्ट/IUCD तालिम	स्वास्थ्य	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,००,०००.००
४६५	स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम पालिकाको Geo-referenced Water Supply Sanitation and Hygiene(WASH) plan अध्यावधिक गर्ने कार्य	संचार तथा सूचना प्रविधि	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,००,०००.००
४६६	संस्थागत सुदृढीकरण तथा क्षमता अभिवृद्धि कम्पोनेन्ट (स्वीकृत परियोजना सञ्चालन निर्देशिका र कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि अनुसार खर्च गर्नुपर्ने)	बन	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [वर्ल्ड बैक - ट्रष्ट कोष - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	९,००,०००.००
४६७	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१०,९४,०००.००
४६८	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	३,३०,०००.००

४६९	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१,६४,०००.००
४७०	मनोसामाजिक परामर्शकर्ताको दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायात र सञ्चार खर्च	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२६१२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	९०,०००.००
४७१	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	शिक्षा	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	९,१८,०००.००
४७२	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	शिक्षा	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१,३७,०००.००
४७३	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	शिक्षा	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	२,७७,०००.००

४७४	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (वैदेशिक)]	८७,०००.००
४७५	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,८३,०००.००
४७६	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (वैदेशिक)]	१,७६,०००.००
४७७	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	स्वास्थ्य	२७२१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१०,९२,०००.००
४७८	कुडुलेसिरुवारी संचरखोला मोटरबाटो	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (वैदेशिक)]	९,०४,७६२.००
४७९	कुडुलेसिरुवारी संचरखोला मोटरबाटो	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,२६,१९१.००

४८०	खत्रेवगर सिरूवगर झो पु	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	१२,००,०००.००
४८१	गोलधारा कुथुर्के मोटरबाटो	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,२६,१९०.००
४८२	गोलधारा कुथुर्के मोटरबाटो	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	९,०४,७६२.००
४८३	चौकी ढाँड गनाहा सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	२०,८३,३३३.००
४८४	चौकी ढाँड गनाहा सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,२०,८३३.००
४८५	बड्डाँडा धनकोट मोटर बाटो	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,२०,८३३.००

४८६	बड्ढाँडा धनकोट मोटर बाटो	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	२०,८३,३३३.००
४८७	बड्ढाँडा पनाहा बाङ्गे नौघाट मो बा	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१६,२३,९१०.००
४८८	बड्ढाँडा पनाहा बाङ्गे नौघाट मो बा	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,०५,९७८.००
४८९	बड्ढाँडा बैके मोटर बाटो	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१५,८३,३३३.००
४९०	बड्ढाँडा बैके मोटर बाटो	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,९५,८३३.००

४९१	भुसाल चौपारी भोम्पाली बेसारपानी मो.बा.	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	२०,८३,३३३.००
४९२	भुसाल चौपारी भोम्पाली बेसारपानी मो.बा.	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,२०,८३३.००
४९३	रत्ने राजवाङ्ग जस्पुर सिद्धलेख मोटरबाटो	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	२२,५०,०००.००
४९४	रत्ने राजवाङ्ग जस्पुर सिद्धलेख मोटरबाटो	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,६२,५००.००
४९५	लुकलुके झाक्रीकोल गनाहा सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,५४,१६७.००
४९६	लुकलुके झाक्रीकोल गनाहा सडक	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१४,१६,६६७.००

४९७	वडा कार्यालय रिड रोड	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,६२,५००.००
४९८	वडा कार्यालय रिड रोड	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	२२,५०,०००.००
४९९	साकिने बुढीचौर कुटीचौर ओज्जेनी मोटरबाटो	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	६१,६६,६६७.००
५००	साकिने बुढीचौर कुटीचौर ओज्जेनी मोटरबाटो	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१५,४१,६६७.००
५०१	कालीवन लिफ्ट सिंचाइ	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१४,६७,८०७.००
५०२	कालीवन लिफ्ट सिंचाइ	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	९,७८,५३८.००

५०३	गनाहा मुल कुलो सिंचाई आयोजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	७,१४,२८६.००
५०४	गनाहा मुल कुलो सिंचाई आयोजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,७६,१९०.००
५०५	साविक वडा नं ३ र ४ लिफ्ट सिंचाई	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [बेलायत- एफ सि डि ओ - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१४,६७,८०७.००
५०६	साविक वडा नं ३ र ४ लिफ्ट सिंचाई	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	९,७८,५३८.००
५०७	निर्मित गुरुयोजनाका आधारमा स्थानीय तहको साझेदारीमा विद्यालयको भौतिक निर्माण अनुदान	शिक्षा	३११५९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	६,००,०००.००

५०८	निर्मित गुरुयोजनाका आधारमा स्थानीय तहको साझेदारीमा विद्यालयको भौतिक निर्माण अनुदान	शिक्षा	३११५९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	४१,००,०००.००
५०९	निर्मित गुरुयोजनाका आधारमा स्थानीय तहको साझेदारीमा विद्यालयको भौतिक निर्माण अनुदान	शिक्षा	३११५९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (वैदेशिक)]	१२,००,०००.००
८०५५५५०७५१२ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)					
५१०	विपन्न बर्ग/ समुदाय उत्थान तथा जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	नेपाल सरकार - विशेष अनुदान चालु	१,१२,००,०००.००
८०५५५५०७५१३ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(समपुरक अनुदान)					
५११	ऐरावती बड्ढाँडा पुठाखोला दाङ सडक स्तरउन्नती योजना (क्रमागत-अधुरो)	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समपुरक अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	१,५०,००,०००.००
५१२	ऐरावती बड्ढाँडा पुठाखोला दाङ सडक स्तरउन्नती योजना (क्रमागत-अधुरो)	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,००,०००.००
८०५५५५०७५२१ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)					
५१३	क्रमवास छविसे जसपुर सडक स्तरोन्नति सरुमारानी ५	यातयात पूर्वाधार	३११५१	लुम्बिनी प्रदेश - शसर्त	१०,००,०००.००

				अनुदान पुँजीगत	
५१४	टुनिखोला उपल्लोखुट्टी जोड्ने मो बा स्तरउन्नति सरुमारानी ६	यातयात पूर्वाधार	३११५१	लुम्बिनी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	१०,००,०००.००
५१५	बैंक बाङ्गेवेसी सडक स्तर उन्नति सरुमारानी ३	यातयात पूर्वाधार	३११५१	लुम्बिनी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	१०,००,०००.००
५१६	बडडौँडा बेसी गाउँ छविसे मोटरबाट निर्माण सरुमारानी ४	यातयात पूर्वाधार	३११५१	लुम्बिनी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	१०,००,०००.००
५१७	धान्द्रासिचाई योजना सरुमारानी १	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	१०,००,०००.००
५१८	बर्नबिर मैदान सिचाई योजना सरुमारानी २	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	१०,००,०००.००
५१९	रत्ने सोमैटोल लिफ्ट सिचाई योजना सरुमारानी २	खानेपानी तथा सरसफाई	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	१०,००,०००.००
८०५५५५०७५२३ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)					
५२०	नर्सरी आँटीटार वडा कार्यालय छात्रावास सडक कालोपत्रे योजना सरुमारानी १	यातयात पूर्वाधार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४०,००,०००.००
५२१	नर्सरी आँटीटार वडा कार्यालय छात्रावास सडक कालोपत्रे योजना सरुमारानी १	यातयात पूर्वाधार	३११५१	लुम्बिनी प्रदेश - समपुरक अनुदान पुँजीगत	४०,००,०००.००
५२२	कृषि सिंचाई पूर्वाधार आयोजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३५,००,०००.००

५२३	कृषि सिंचाई पूर्वाधार आयोजना	जलश्रोत तथा सिंचाई	३११५५	लुम्बिनी प्रदेश - सम्पुरक अनुदान पुँजीगत	३५,००,०००.००
	कुल जम्मा				४९,२१,७९,०००.००

आ.व. : २०८२/८३ बजेट उपशीर्षक : संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)

क्र.सं.	अनुदान प्राप्त क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	लक्ष	उप क्षेत्र	रु. हजारमा
					जम्मा
१	विपन्न बर्ग/ समुदाय उत्थान तथा जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम [2.7.25.1952] [नेपाल सरकार-13314 : नेपाल सरकार - नगद अनुदान] [305015501 - कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, प्युठान]			लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	११,२००.००
१.१	अति विपन्न परिवार पहिचान र प्रतिबेदन तयार	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	१५०.००
१.२	अति विपन्न परिवारका बालबालिकाहरुको लागि झोला, कपडा, कापीकलम जस्ता शैक्षिक सामग्री वितरण	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	५००.००
१.३	कुशुण्डा दलित तथा विपन्न परिवारका कृषक समूहलाई सिंचाई पोखरी, गोठसुधार, विउविजन, फलपूलका विरुवा उत्पादन तथा खरिद र वितरण, नक्षसुधार कार्यक्रमहरु संचालन	२२५२१	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	१,०२२.००
१.४	कुशुण्डा दलित विपन्न अति गरिब तथा अल्पसंख्यकहरुलाई सीपमुलक तालिममा आधारित प्रविधि हस्तान्तरण सम्बन्धि सामग्री सहयोग, कृषि उपकरण सहयोग	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	१,५१८.००
१.५	कुशुण्डा, दलित, विपन्न, अति गरिब तथा अल्पसंख्यक बर्गको लागि कृषिमुलक ब्यसायिक तालिम, विभिन्न सीपमुलक तालिम संचालन,	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	९००.००

१.६	कार्यक्रम अनुगमन, समिक्षा, प्रतिवेदन समन्वय बैठक प्रचार प्रसार आदी	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	१५०.००
१.७	किसोरकिशोरी सहयोग र सचेतनामुलक कार्यक्रम	२२५२२	१	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	९०.००
१.८	टोल विकास संस्थाका विपन्न वर्गका समुदायका सदस्यहरुको विभिन्न विषयमा सीप तथा आयआर्जनका तालिम संचालन	२२५१२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	८००.००
१.९	टोल विकास संस्थाहरुमा बातावरण प्रदुषण न्यूनीकरण, बातावरणमैत्री पुर्वाधार, बातावरण संरक्षणका विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	७२०.००
१.१	बेरोजगार युवाहरुको लागि बेमौसमी तरकारी उत्पादनको लागी ब्यवसायिक/आधुनिक टनेल निर्माण	२२५२९	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	१,०२०.००
१.११	महिलाहरुको लागि मागमा आधारित आयआर्जन मुलक विभिन्न सिपमुलक तालिम संचालन सहयोग	२२५१२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	६००.००
१.१२	युवा तथा बेरोजगार युवाहरुलाई विभिन्न तालिम सामाग्री र कृषि प्रविधि मैत्री सामाग्रीहरु सहयोग	२२५२१	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	३००.००
१.१३	युवा तथा बेरोजगार सिपमुलक तालिम संचालन	२२५१२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	७००.००
१.१४	युवा तथा बेरोजगारलाई कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धि विभिन्न तालिम संचालन	२२५१२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	३००.००
१.१५	लैंगिक हिंसा बाल विवाह, बहुविवाह तथा सामाजिक समावेशीकरण अभिमुखिकरण	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	१५०.००

१.१६	वालविकास केन्द्र मर्मत रंगरोगन रक्षा कोठा व्यवस्थापनका लागि शैक्षिक सामग्री सहयोग	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	८००.००
१.१७	विपन्न वर्ग/ समुदाय उत्थान तथा जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम	२२५२२	०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	०.००
१.१८	विपन्न वर्गका जेष्ठ नागरिकहरूकोलागी आखा शिविर कार्यक्रम निशुल्क शल्यक्रिया तथा जेष्ठ नागरिकहरूलाई विभिन्न सामाग्री सहयोग	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२००.००
१.१९	विपन्न समुदायका अपांगता/फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको सिपमुलक तालिम, संजाल समितिको बैठक र अपांग दिवसहरू र अपांगता भएका व्यक्तिहरूको लागि सामाग्री सहयोग कार्यक्रम	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	४००.००
१.२	विपन्न समुदायका महिलाहरूको लागि विभिन्न सिपमुलक तालिम संग सम्बन्धीत प्रविधि हस्तान्तरण सहयोग कार्यक्रम	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२००.००
१.२१	सबै वडाहरूमा गठन भएका विपन्न समुदायका सदस्यहरूको लागि टोल विकास संस्थाहरूको क्षमता विकास, योजना तर्जुमापिचालन र व्यवस्थापन कार्यमा सहयोग	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	५००.००
१.२२	सामाजिक विकृति र विसंगतिका विरुद्धका विभिन्न चेतनामुलक सशक्तिकरण अभिमुखिकरण	२२५२२	१०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	१८०.००
जम्मा					११,२००.००

विभिन्न संघसंस्थाहरूको कार्यक्रम-आ.ब.२०८२/०८३

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागी प्रतिवद्ध-३-परियोजनाको प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रम

क्र.सं.	क्रियाकलाप	क्रियाकलापहरूको विवरण	बजेट	कैफियत
१	जोखिम वर्ग २ उप — वर्गीकरण	जोखिम वर्ग २ उप — वर्गीकरण सम्बन्धी अभिमुखिकरण	१३६,६६६.००	

२.	जोखिम बर्ग २ उप — वर्गीकरण	जोखिम बर्ग २ उप—वर्गीकरण सहितको टुल्स परिक्षण कार्यशाला र बहु —प्रकोप नक्सांकन	१२०,१००.००
३.	मध्यम जोखिमको पहिरो स्थितिकरण गर्न प्रकृतिमैत्री पहिरो न्यूनीकरण विधिका लागि प्राविधिक सहयोग	प्रकृतिमैत्री पहिरो न्यूनीकरण सम्बन्धी प्रयोगात्मक अभ्यास ग्रामिण सडक निर्माणमा सहजीकरण	८००,०००.०० ३०,०००.००
५.	जोखिम विमा पहिरो जोखिम न्यूनीकरण र पुनस्थापनाका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापनका लागि वकालत	जोखिम बीमा सम्बन्धि आवश्यक कार्यविधि, पहिरो जोखिम न्यूनीकरण र पुनस्थापना सम्बन्धि स्थानीय रुतरमा खन्तरक्रिया र छलफल	५०,०६२.००
६.	सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिको क्षमता विकास	समुदाय, वडा र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक र परिचालन	१२०,०००.००
७.	सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिको क्षमता विकास	समुदायमा पहिरो सम्बन्धि सचेतीकरण लागि ३म् मोडल विकास	८०,०००.००
जम्मा			१३,०६,८२८

जनताको लागि उर्जा तथा वातावरण विकास संस्थाको प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रम

परियोजनाको नाम: जलवायु परिवर्तन कार्यक्रम स्थानीयकरण परियोजना, प्यूठान (LoCAP)

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	क्रियाकलापहरुको विवरण	बजेट	कैफियत
१	स्थानीय सरकारको जलवायु परिवर्तन कार्यक्रम, योजना निर्माण र कार्यान्वयनमा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	- स्थानीय वन एन निर्माण कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गर्ने - विद्यालयका विद्यार्थीहरुलाई जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी अभिमुखीकरण दिने - वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन र विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यशाला आयोजना गर्ने - गाउँपालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजना निर्माण गर्ने - सामुदायिक वन कार्ययोजना नवीकरण गर्ने	१६,३०,९२४	

	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रभावकारी सञ्चालनका लागि सहयोग गर्ने	
२	स्थानीय जलवायु कार्यमा समुदायमा आधारित समूहहरू र संजालहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने - कृषक समूहहरू गठन तथा परिचालन गरी स्थानीय सरकारसँग समन्वय गर्ने - समूह व्यवस्थापन, लेखापालना, बचत—ऋण तथा दम्पती तालिम सञ्चालन गर्ने - प्रभावकारी पानी व्यवस्थापन प्रविधिसम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने - तरकारी खेती प्रविधिसम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने - Integrated Pest Management (IPM) सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने - वन स्रोतमा आधारित TOPE/TOSE/TOEE/TOGE तालिम तथा GESI समावेशी प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने - TOPE/TOSE सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने - नेतृत्वदायी महिलालाई climate champions बन्नका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, Climate champions बन्न आवश्यक तालिम सञ्चालन गर्ने, - विभिन्न मञ्चहरूमा जलवायु च्याम्पियनहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने	२०,५२,०२४
३	जलवायु अनुकूल कृषि अभ्यासहरू अपनायर ग्रामिण जिवनयापन सुधार गर्ने - जलवायु अनुकूल उन्नत तरकारी बिउहरू वितरणमा सहयोग गर्ने - नव-स्थापित हरित उद्यमहरूका लागि प्रविधि सहयोग गर्ने Leaf plate making hydraulic double cylinder machine , Transportation, Installation and Orientation Die/Mold (4 to 12 inch)	२५,५७,०००

		- जलवायु मैत्री प्रविधि (जस्तै, प्लास्टिक टनेल) मा सहयोग गर्ने - नयाँ हरित उद्यमहरूको व्यवसाय योजना विकासमा सहयोग गर्ने - हरीत उद्यमको लागि श्रोत निरन्तरतामा सहयोग - पकेट क्षेत्र बिस्तार	
४	जैविक विवधताको संरक्षण तथा दिगो उपयोग अभ्यासहरू अपनाउने	- सामुदायिक वनमा वन व्यवस्थापन अभ्यास सञ्चालनमा सहयोग गर्ने - भिरालो जमिनमा खेती प्रविधिसम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने	२,५५,४२९
५	वायुमण्डलको कार्वन घटाउन सम्भावित समाधानहरूको प्रयोगात्मक सम्भाव्यता प्रदर्शन गर्ने	- लक्षित क्षेत्रमा वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - विद्युतीय चुलो वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने - खाना पकाउनका लागि बायोग्यास जडानमा सहयोग गर्ने	१५,९५,०००
६	अन्य कार्यक्रम	वेसलाईन सर्भे	३७५९९५
		Leaf packaging (Sealer) machine	
		कुल कार्यक्रम खर्च-८३ प्रतिशत	८१,६०,१०२
		कुल सामाजिक परिचालन खर्च-१७ प्रतिशत	१६,२६,७५०
		कुल जम्मा	९७,८६,८५२

८. सरुमारानी गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८२

प्रस्तावना : सरुमारानी गाउँपालिका, प्युठान को आ.व. २०८२।०८३ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप-धारा (२) बमोजिम सरुमारानी गाउँपालिका, प्युठानको गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नामः सरुमारानी गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८२ रहेकोछ ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार: (१) आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को निमित्त गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त अनुसूची-१ मा उल्लिखित चालू खर्च, पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम ४९ करोड २१ लाख ७९ हजार मात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. विनियोजन : (१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को निमित्त सरुमारानी गाउँपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि गाउँकार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँकार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकास र खर्च जनाउन सकिनेछ । पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षक तर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्चतर्फ विनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन । तर चालु तथा पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा गाउँ सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

अनुसूची-१

आय-व्यय अनुमान

आ.व. : २०८२/८३

शीर्षक	आ.व. २०८०/८१ को यथार्थ	आ.व. २०८१/८२ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८२/८३ को अनुमान
आय	३७,८३,०६,१६५.०४	३९,३६,४४,०००.००	४६,४२,८०,९६०.००
राजस्व	९,११,००,१३६.०४	१०,८६,१९,०००.००	११,२२,०८,९६०.००
आन्तरिक श्रोत	७५,२९,७३५.३५	८६,७०,०००.००	९४,८१,०००.००
११३१३ सम्पत्ती कर	७,९८,५७८.१६	११,५०,०००.००	१०,००,०००.००
११३१४ भुमिकर/मालपोत	५,४१,९१८.४१	१२,००,०००.००	२५,००,०००.००
११३१७ वहाल कर	३,४२,५५५.५७	०.००	७०,०००.००
११३१८ वहाल विटौरी कर	२,६६,१२०.००	०.००	३०,०००.००
११४५१ सवारी साधन कर (साना सवारी)		२०,०००.००	२०,०००.००
११४५२ पुर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर		२०,०००.००	२०,०००.००
११६११ व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	१,२४,८७०.००	३,००,०००.००	७०,०००.००
११६३२ अखेटोपहारमा लाग्ने कर		५०,०००.००	२,३०,०००.००

११६९१ अन्य कर	(९१,५३९.००)	४०,०००.००	३०,०००.००
१४२११ कृषि उत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	६,३४,३८०.००	६,५०,०००.००	४,५०,०००.००
१४२१९ अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	५,६६५.००	५०,०००.००	३,००,०००.००
१४२२१ न्यायिक दस्तुर	४,६००.००	२०,०००.००	२०,०००.००
१४२२३ शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	८,२००.००	२०,०००.००	१०,०००.००
१४२२४ परीक्षा शुल्क	१,८००.००	१०,०००.००	१०,०००.००
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	२,१९,६५०.००	२,५०,०००.००	३,००,०००.००
१४२४२ नक्सापास दस्तुर	१,१०,४१९.४६	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर	८,५३,५१६.००	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००
१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	३,७७,४००.००	४,५०,०००.००	४,५०,०००.००
१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर	१,२१,६२०.००	२,००,०००.००	२,००,०००.००
१४२४९ अन्य दस्तुर	४,४१,३६०.००	४,५०,०००.००	६,००,०००.००
१४२५३ व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	८,३२०.००	१,००,०००.००	२,०००.००
१४२६५ अन्य क्षेत्रको आय	३,१००.००	६,८०,०००.००	५,००,०००.००
१४३१२ प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१८,११,१००.००	४,५०,०००.००	३,१९,०००.००
१४६११ व्यवसाय कर	७,५५,००३.७५	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	८,७४,५७,४३०.६९	९,९९,४९,०००.००	१०,२७,२७,९६०.००
११३१५ घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	२०,४७,६९०.००	१४,५०,०००.००	०.००
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	५,००,४५,५४३.४५	६,७०,४७,४५०.००	६,९१,४६,२२०.००
११४२१ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	२,२९,३८,५५७.६०	२,४३,५२,५५०.००	२,३०,४८,७४०.००
११४५६ बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	५५,०३,४९५.८७	४०,९९,०००.००	८५,१४,०००.००
११४७२ बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने विज्ञापन कर	३०,८५५.००	५०,०००.००	०.००
१४१५३ बाँडफाँड भई प्राप्त वन रोयल्टी	६,०३३.५४	५,५०,०००.००	०.००

१४१५७ बाँडफाँड भई प्राप्त दहतर बहतरको विक्रिबाट प्राप्त हुने आय	२९,९८,२२५.२३	२४,००,०००.००	२०,१९,०००.००
३३३४३ विज्ञापन कर	३०,८५५.००		
३३३६६ दहतर बहतर शुल्क	३८,५६,१७५.००		
अन्य आय	१,९१,०९८.००	२,१०,०००.००	०.००
१४५२९ अन्य राजस्व		१०,०००.००	०.००
१५१११ बेरूजू	१,९१,०९८.००	२,००,०००.००	०.००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	२८,७२,०६,०२९.००	२८,५०,२५,०००.००	३५,२०,७२,०००.००
संघीय सरकार	२६,५८,०९,०४०.००	२६,३३,९५,०००.००	३३,२०,००,०००.००
१३३११ समानिकरण अनुदान	७,६८,१८,०००.००	८,२६,००,०००.००	८,४३,००,०००.००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	१६,३८,९१,०४०.००	१६,२३,९५,०००.००	१८,७४,००,०००.००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	७१,००,०००.००	८४,००,०००.००	३,४१,००,०००.००
१३३१४ विशेष अनुदान चालु		०.००	१,१२,००,०००.००
१३३१५ विशेष अनुदान पुँजीगत	१,००,००,०००.००		
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	८०,००,०००.००	१,००,००,०००.००	१,५०,००,०००.००
प्रदेश सरकार	२,१३,९६,९८९.००	२,१६,३०,०००.००	२,००,७२,०००.००
१३३११ समानिकरण अनुदान	४१,२५,०००.००	५२,३०,०००.००	५५,७२,०००.००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	१६,४०,०००.००	४,००,०००.००	०.००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	६५,४९,४८६.००	७०,००,०००.००	७०,००,०००.००
१३३१४ विशेष अनुदान चालु		२०,००,०००.००	०.००
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	९०,८२,५०३.००	७०,००,०००.००	७५,००,०००.००
व्यय	३४,८२,२९,८४९.८६	४०,९८,०७,८२८.८४	४९,२१,७९,०००.००
चालु	२६,५७,७१,४०६.७५	३१,६९,६८,०४४.२८	३७,४१,८५,२०९.००
२११११ पारिश्रमिक कर्मचारी	११,०३,१०,८४२.०४	११,१०,२३,३००.००	१५,६७,२९,८२६.००
२११२१ पोशाक	३,२०,०००.००	१६,४८,०००.००	१,४७,७८,०००.००
२११२३ औषधीउपचार खर्च	८,५०,०००.००	३,५०,०००.००	०.००
२११३१ स्थानीय भत्ता	१०,१५,५००.००	१५,४२,०००.००	१२,००,०००.००
२११३२ महंगी भत्ता	५,५८,०००.००	७,००,०००.००	२५,००,०००.००
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता	७,१८,५२०.००	१०,३२,७००.००	७,२०,०००.००
२११३५ कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	१,५५,९४०.००	५,५०,०००.००	१३,१६,०००.००
२११३९ अन्य भत्ता	७,९४,६००.००	२७,२०,०००.००	१,०५,०००.००
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता	१२,४९,०९२.००	२०,००,०००.००	२२,३०,०००.००
२११४२ पदाधिकारीअन्य सुविधा	७१,८८,०००.००	७५,५०,०००.००	७५,५०,०००.००

२१२१२ कर्मचारीको योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च	०.००	६,५०,०००.००	६,५०,०००.००
२१२१४ कर्मचारी कल्याण कोष	१,८०,०००.००	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००
२२१११ पानी तथा बिजुली	७,४९,९९९.१४	१०,७२,०००.००	१०,७२,०००.००
२२११२ संचार महसुल	९,०१,४१७.००	११,०८,०००.००	१०,७२,०००.००
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२०,५२,७४७.६९	२३,४०,०००.००	२५,००,०००.००
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च	२०,०६,७१३.४०	२५,२४,०००.००	२८,६०,०००.००
२२२१४ बिमा तथा नवीकरण खर्च	२,२१,६४८.५२	१२,३०,०००.००	९,२०,०००.००
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	९,७९,९०७.००	११,२६,०००.००	१०,८४,०००.००
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	५१,६६,०११.००	३१,५०,०००.००	३२,००,०००.००
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च	८०,१८,७३७.००	६३,८०,०००.००	५३,३५,०००.००
२२३१४ इन्धन-अन्य प्रयोजन	१,८५०.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००
२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२५,८९,४९९.००	२३,५०,०००.००	३०,००,०००.००
२२३१९ अन्य कार्यालय संचालन खर्च	३,५०,०००.००	५,००,०००.००	५,५०,०००.००
२२४११ सेवा र परामर्श खर्च	१४,७६,६३५.००	१६,५०,०००.००	२०,००,०००.००
२२४१२ सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	२,८२,५००.००	७,५०,०००.००	७,५०,०००.००
२२४१३ करार सेवा शुल्क	३,९२,८४,९५४.२२	२,४३,६६,०००.००	१,५१,३०,०००.००
२२४१९ अन्य सेवा शुल्क	४३,९५,७९५.००	३,४४,१४,०००.००	७५,००,०००.००
२२५११ कर्मचारी तालिम खर्च	९१,४६०.००	१३,५०,०००.००	०.००
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	०.००	२२,३०,०००.००	३,८५,०००.००
२२५२१ उत्पादन सामग्री/सेवा खर्च	१,१७,५२०.००	२९,५०,०००.००	७०,०००.००
२२५२२ कार्यक्रम खर्च	४,००,९८,३३६.७५	६,०३,४६,०४४.२८	३,३४,००,०००.००
२२५२९ विविध कार्यक्रम खर्च	९७,०८,८२५.००	७,५०,०००.००	८,७५,५१,३३३.००
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	१८,०७,८००.००	१८,००,०००.००	१७,४०,०००.००
२२६१२ भ्रमण खर्च	२५,४८,५४९.९९	२८,३०,०००.००	३१,९०,०००.००
२२६१९ अन्य भ्रमण खर्च	०.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००

२२७११ विविध खर्च	२०,९५,३३१.००	२९,३४,०००.००	३३,२०,०००.००
२२७२१ सभा सञ्चालन खर्च	५,००,०००.००	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००
२५३११ शैक्षिक संस्थाहरूलाई सहायता	१,१०,५२,३२७.००	१,७२,५७,०००.००	०.००
२५३१५ अन्य संस्था सहायता	६,५६,४२५.००	३,००,०००.००	८,५०,०००.००
२६४१३ अन्य संस्थालाई सःशर्त चालु अनुदान	०.००	१,४०,०००.००	०.००
२७११२ अन्य सामाजिक सुरक्षा	०.००	९,००,०००.००	०.००
२७२११ छात्रवृत्ति	११,२०,८००.००	१४,२३,०००.००	२१,७८,०००.००
२७२१२ उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	२२,०००.००	१५,००,०००.००	०.००
२७२१३ औषधीखरिद खर्च	१८,४०,६१०.००	२९,३२,०००.००	२१,४२,०००.००
२८१४१ जग्गाको भाडा	०.००	०.००	१,५७,०५०.००
२८१४२ घरभाडा	१०,७४,२१४.००	१३,५०,०००.००	१३,५०,०००.००
२८१४३ सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	१२,१८,३००.००	१४,५०,०००.००	१४,५०,०००.००
२८१४९ अन्य भाडा	०.००	१,५०,०००.००	०.००
पूँजीगत	८,२४,५८,४४३.११	९,२८,३९,७८४.५६	११,७९,९३,७९१.००
३११११ आवासीय भवन निर्माण/खरिद	०.००	१०,३५,०००.००	०.००
३१११२ गैर आवासीय भवन निर्माण/खरिद	६१,३७,९८४.००	६४,५०,०००.००	०.००
३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	१,८३,८४१.००	१७,००,०००.००	०.००
३११२१ सवारी साधन	५,९९,८००.००	०.००	५,४०,०००.००
३११२२ मेशिनरी तथा औजार	५१,०४,५९९.००	२१,८५,०००.००	२२,६६,०००.००
३११२३ फर्निचर तथा फिक्चर्स	२०,००,०००.००	२१,५०,०००.००	२४,५०,०००.००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण	२,७४,४७,३९४.६१	४,४८,८१,९६९.००	६,९९,८२,६२५.००
३११५३ विद्युत संरचना निर्माण	२२,७५,८४३.००	२,३१,०००.००	०.००
३११५४ तटबन्ध तथा बाँधनिर्माण	९,९९,०२५.००	३,००,०००.००	६,११,०००.००
३११५५ सिंचाई संरचना निर्माण	८७,६२,२१०.००	५५,६०,०००.००	१,९०,१०,१६६.००
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण	८८,०४,७४६.००	३०,३४,०००.००	६३,८४,०००.००
३११५७ वन तथा वातावरण संरक्षण	४०,३७,९५३.००	७०,००,०००.००	०.००

३११५८ सरसफाई संरचना निर्माण	११,३८,९२५.००	५,७५,०००.००	५०,०००.००
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण	१,४६,२५,९८६.५०	१,६४,३७,८१५.५६	१,५४,००,०००.००
३११६१ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	३,४०,१३६.००	०.००	१,००,०००.००
३११७२ पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	०.००	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००
३१५११ भैपरी आउने पूँजीगत	०.००	१,००,०००.००	०.००
बजेट बचत (+)/न्यून	३,००,७६,३१५.१८	(१,६१,६३,८२८.८४)	(२,७८,९८,०४०.००)
गत वर्षको नगद मौज्दात		१,६१,६३,८२८.८४	२,७८,९८,०४०.००

९. गाउँसभाका विभिन्न समितिका बार्षिक प्रतिवेदनहरु

आ.ब.२०८१।०८२ को अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिको बार्षिक प्रतिवेदन,२०८१

सभाका अध्यक्ष महोदय ,

सरुमारानी गाउँपालिका गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

सभाका सचिवज्यू, राष्ट्रसेवक कर्मचारी तथा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु ।

पृष्ठभूमि

सरुमारानी गाउँपालिका,बड्ढाँडा प्युठान कार्यालयद्वारा चालू आ.व २०८१/८२ मा संचालित विभिन्न योजनाहरुको समग्र अनुगमन गर्ने प्रयोजनका लागि यस कार्यालयद्वारा गठित तपशिलमा उल्लेखित अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले योजना सम्झौता देखि कार्य सम्पन्न हुने समय सम्म विभिन्न मितिमा गरेको स्थलगत अनुगमन, निरीक्षण तथा गाउँपालिकाबासीहरुको छलफलको आधारमा विभिन्न राय, सुझाव, आवश्यक सुचना तथा तथ्याङ्क संकलन गरी यस समितिमा राय सुझाव, सुचना तथा तथ्याङ्कहरुको व्यापक रुपमा छलफल तथा समिक्षा गरी निष्किएको निचोडको आधारमा यो प्रतिवेदन तयार पारिएको छ ।

अनुगमन समितिका पदाधिकारीहरुको विवरण

संयोजक: श्री बसन्ता खड्का (गाउँपालिका उपप्रमुख)

सदस्य: श्री त्रिविक्रम खड्का (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)

सदस्य: श्री सुभाष गौतम (इन्जिनियर)

सदस्य: श्री टोप बहादुर शाही (लेखा प्रमुख)

सदस्य: श्री तेजेन्द्र भण्डारी (योजना प्रमुख)

सदस्य: श्री मोहमद हलिम हलुवाई (कार्यपालिका सदस्य)

सदस्य: श्री आशा बि.क. (कार्यपालिका सदस्य)

अनुगमनको उद्देश्य

- आयोजना कार्यान्वयनमा सहजिकरण गर्ने तथा देखिएका बाधा ब्यवधान र समस्या समाधानका लागि आवश्यक निर्देशन दिने,
- कार्यतालिका बमोजिम आयोजना कार्यान्वयन भए-नभएको यकिन गरि नभएको पाईएमा सम्बन्धित पक्षलाई सचेत गराउने ,
- विभिन्न आयोजनाहरूको कार्यसंचालनको स्थिती,गुणस्तरको अवस्था तथा उपभोक्ताहरूको राय सुझाव समेतको आधारमा आयोजनाहरूको अनुगमनका क्रममा देखिएका समस्याहरूको लेखाजोखा गरी आवश्यक सुझाव सहित प्रतिवेदन तयार पारि गाउँ प्रमुख समक्ष पेश गर्ने,
- विषयगत कार्यालय तथा अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाबाट गाँउ क्षेत्र भित्र संचालित आयोजना तथा कार्यक्रमहरू समेतको अनुगमन गरि प्रतिवेदन तयार पार्ने,
- विकास निर्माण कार्यमा स्थानीय सहभागिता वृद्धि गर्ने ।

अनुगमनको क्षेत्र

यस समितिले अनुगमन गरेका सरुमारानी गाउँपालिका, बड्डाँडा प्युठान कार्यालयद्वारा चालू आ.व २०८१/८२ मा विभिन्न वडाहरूमा संचालित समितिले अनुगमन गरेका तपशिल बमोजिमका योजनाहरू यस सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समितिको क्षेत्र अर्न्तगत समेटिएको छ।

गाउँपालिका स्तरीय योजनाहरू अनुगमन गरिएका योजनाहरूको विवरण जेष्ठ मसान्त सम्मको

क्र.स.	विवरण	वडा नं	कैफियत
१	सिरुवारी देउराली मो बा स्तरउन्नती र जनता मा वि बाउन्डी वाल निर्माण	३	
२	बांगेसाल पालुथान नौघाट मो .बा स्तरउन्नती	३	
३	बड्डाँडा ऐरावती पुठाखोला दाड सडक स्तरउन्नती	४ र ५	मर्मत
४	स्वर्गद्वारी गेट गनाहा मो .बा नाली निर्माण	२	
५	ल्होसार मैदान पूर्वधार निर्माण	२	
६	गढी रानी कुवा पर्यटन पूर्वधार निर्माण वडा नं ४	४	
७	झिलिवाड धाद्रा ३ फेज लाइन विस्तार	१	
८	नेपाल राष्ट्रिय मा.वि चार कोठे भवन निर्माण योजना	३	
९	जस्पुर सौराकोट प्यालीमाटी मोटर बाटो स्तरउन्नती	५	
१०	बड्डाँडा बेसी गाँउ छविसे मोटर बाटो स्तरउन्नती	४	
११	ऐरावती बड्डाँडा पुठाखोला दाड जोड्ने सडक स्तरउन्नती	३/४	कालोपत्रे
१२	बुढिचौर सिम्ले आमडाडा मोटर बाटो निर्माण	६	

१३	स्वर्गद्वारी गेट गनाहा बंगालाचुली मो.बा स्तरउन्नती	२	
१४	स्वर्गद्वारी गेट गनाहा मो.बा नाली निर्माण	२	
१५	गुरुङ डाडा चाभा मो बा मर्मत तथा नाली निर्माण	३	
१६	लुकलुके बालविकास केन्द्र २ कोठे भवन निर्माण	५	
१७	सिम्ले बालविकास केन्द्र २ कोठे भवन निर्माण	६	प्रधानमन्त्री रोजगार
१८	बुढेचौपारी कालीमाटी मो बा मर्मत तथा नाली निर्माण योजना	३	
१९	बड्डाडा धनकोट मोटरबाटो नाली निर्माण	४	प्रधानमन्त्री रोजगार

❖ अनुगमनका क्रममा देखिएका विविध पक्षहरू

सुरुवाती समयमा समितिले गरेको अनुगमनको शिलशिलामा कतिपय आयोजनाहरूको हकमा लागत ईष्टिमेट तयार नगरी बजेट विनियोजन भएको कारण साना-साना योजना पनि एक आ.व मा सम्पन्न गर्न नसकिने र एउटै सानो योजनामा हरेक वर्ष बजेट विनियोजन गर्नु पर्ने अवस्था देखियो । गत आर्थिक वर्षमा नै गाउँसभाबाट स्वीकृत भएका कतिपय योजनाहरू चालु आर्थिक वर्षको दोस्रो चौमासिक पछि मात्र सम्झौता गर्न आउने प्रवृत्तिले आर्थिक वर्षको अन्त्यमा निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न कठिन भएको अवस्था अनुगमनको क्रममा भेटियो । उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन भएका आयोजनाहरूको निरीक्षण गर्न गठित अनुगमन समितिका पदाधिकारीहरू अपेक्षाकृत रूपमा निष्क्रिय रहेको साथै निर्माण समितिमा पनि अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्ष बाहेक अन्य सदस्यहरू प्रकृया पुरा गर्न मात्र समितिमा बसेको तर योजनाको लागत ईष्टिमेट र बजेटको सिमा सम्बन्धमा चासो नराखेको देखियो । समग्रमा यस समितिले अनुगमन गरेका योजनाहरू गुणस्तरीय रूपमा सम्पन्न भएको र सरोकारवाला उपभोक्ताहरू योजनाबाट सन्तुष्टि भएको पाइयो ।

अनुगमनका क्रममा योजना संचालनमा देखिएका समस्याहरू

- जिल्ला दर रेट बमोजिम ज्यामी, मिस्त्रीको ज्याला भन्दा अभ्यासमा वास्तवीक ज्यालामा बढी हुँदा लागत अनुमान बमोजिम काम गर्न कठिन देखिएको ।
- जग्गा विवाद, खानेपानीको हकमा मुलको विवाद जस्ता समस्या ।
- ग्रामिण क्षेत्रमा युवा दक्ष जनशक्ति नरहेकोले महिला र बुढाबुढीहरू निर्माण समितिमा रहने हुँदा काम गर्न समस्या ।
- लागत ईष्टिमेट अंग्रेजिमा हुँदा बुझ्न कठिनाई भएको ।
- साना फुटकर योजनाहरूमा नै विकास निर्माण प्रकृया अल्झिरहेको कारण दिगो विकास हांसिल गर्न समस्या ।
- समग्रीहरूको मूल्य बृद्धी ।
- विकासमा जनश्रम गर्ने परम्परामा हास आएको, आदी ।

अनुगमनका क्रममा उपभोक्ताहरु बाट आएका पृष्ठपोषण

- ठेक्कापट्टा बाट संचालन हुने योजनाको हकमा स्थानीय संग ठेक्का हुनु भन्दा पहिले र ठेक्का स्वीकृत भएपछि परामर्श र छलफल गर्नु पर्ने,
- ठेक्कापट्टा बाट संचालन हुने योजनाको लागि स्थानीय व्यक्तिहरु सदस्य रहने गरी अनिवार्य रुपमा अनुगमनसमिति गठन गर्नु पर्ने ,
- लागत ईष्टिमेट अंग्रेजिमा हुंदा ग्रामिण जनताहरुले बुझ्न कठिनाई भएकोले नेपालीमा गर्दा राम्रो हुने,
- तालिम प्रदान गर्नुपर्ने,
- कार्यक्रम स्वीकृत गर्नुभन्दा पहिले लागत अनुमान तयार पारि लागत अनुमानको आधारमा बजेट विनियोजन गर्नुपर्ने,
- समयमा नै गुणस्तरीय रुपमा कार्य सम्पन्न गर्ने निर्माण व्यवसायी तथा समितिलाई गाँउपालिकाले प्रोत्साहन स्वरुप पुरस्कृत गर्नुपर्ने ।

निष्कर्ष र सुझाव:

निष्कर्ष

समष्टिगत रुपमा हेर्दा गाँउपालिका कार्यालयद्वारा संचालित आयोजनाहरुको कार्य संचालनको स्थिति सन्तोषजनक देखिन्छ। समितिबाट आयोजना संचालन गर्दा पहिले समितिका पदाधिकारीहरुलाई गाँउपालिकाको तर्फबाट आयोजना संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम प्रदान गरेर मात्र कार्य अगाडि बढाउने तथा बढि भन्दा बढि लागत सहभागिता हुने आयोजनाहरुलाई गाँउपालिकाले प्राथमिकता दिन सकेमा गाँउपालिका क्षेत्रको विकासमा अझ टेवा पुग्ने देखिन्छ।

सुझावहरु

- उपभोक्ता समिति वा ठेक्काबाट संचालित योजनाहरुको लागत स्टीमेट, आयोजना संचालन मिति लगायतका विषयहरुलाई समेटी सूचना पाटी निर्माण स्थलमा अनिवार्य राख्नु पर्ने,
- उपभोक्ताहरुलाई निर्माण अवधिका समयमा कुनै प्राविधिक कठिनाई आईपरि खबर भएमा सम्बन्धित प्राविधिकबाट समयमा सहजिकरण गर्नुपर्ने,
- गाँउपालिकाले योजना तथा बजेट विनियोजन गर्दा उक्त योजनाको बारेमा सरोकारवाला बिच छलफल गरी विवाद रहित ढंगबाट योजना संचालन हुने एकिन भएपछि मात्र योजना छनौट गर्ने,
- योजनालाई बजेट विनियोजन गर्दा उपभोक्ताहरुको लागत यकिन गरी बांकी रकम मात्र गाँउपालिका बाट उपलब्ध गराउने,
- यसरी योजनाको लागत स्टीमेट तयार गर्दा उपभोक्ता समिति र गाँउपालिकाको रकमलाई जोड गरी सोही अनुसार लागत तयार गर्ने,

- कतिपय योजनालाई अन्य निकाय बाट समेत बजेट विनियोजन हुने हुँदा अन्तर निकाय समन्वय गरी योजनाको लागत र डिजाईन तयार गर्ने ।
- प्राविधिकहरूले कम्तिमा पनि योजनाको किस्ता मागको आधारमा स्थलगत निरीक्षण गरी नियमिति रुपमा कार्यप्रगति प्रतिवेदन दिनु पर्ने ।
- कुनै पनि योजनाको लागि बजेट विनियोजन गर्नु भन्दा पहिले लागत अनुमान तयार गरी सम्पन्न गर्न सकिने योजनाहरूमा मात्र बजे विनियोजन गर्नुपर्ने ।
- उपभोक्ता समिति मार्फत संचालित आयोजनाहरूमा आयकर र भ्याट छलि हुने सम्भावना रहने हुँदा सो प्रति गा.पा सचेत रहनु पर्ने ।

धन्यवाद ।

प्रतिवेदक

श्री बसन्ता खड्का

अनुगमन समितिका संयोजक

मिति:- २०८२।०३।०८

न्यायिक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन, २०८१

सभाका अध्यक्ष महोदय ,

सरुमारानी गाउँपालिका गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

सभाका सचिवज्यू, राष्ट्रसेवक कर्मचारी तथा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरू ।

१) पृष्ठभूमी

स्थानीय स्तरका सामान्य प्रकृतिका विवादको समाधान तथा न्याय निरूपण गर्नका लागि नेपालको संविधानको धारा २१७ ले गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा न्यायिक समिति रहने व्यवस्था गरेको छ। यो व्यवस्था स्थानीय न्यायिक प्रयोजनका लागि संवैधानिक विकासक्रमसँगै पहिलो पटक भएको हो र सोही आधारमा रहेर स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ८ दफा ४६ देखि ५३ सम्म स्थानीय तहमा न्यायिक समितिको क्षेत्राधिकार तोकिएको छ र न्याय सम्पादन प्रक्रिया सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ। संविधानमा उल्लेखित व्यवस्थालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने दायित्व स्थानीय तहमा रहेको छ। न्यायिक समितिबाट न्याय सम्पादन गर्ने यस प्रणालीबाट जनताको न्यायमा पहुँच सरल र सहज बनाउन मद्दत पुग्ने विश्वास लिएको छ। साथै विवाद समाधानका वैकल्पिक उपायहरू अवलम्बन गर्दा न्यायिक निर्णयमा जित जितको अवस्था सुनिश्चित हुने र न्याय प्रतिको सन्तुष्टि तथा विश्वास बढ्नुका साथै विवाद निरूपणलाई कम खर्चिलो, कम झन्झटिलो तथा मेलमिलाप प्रक्रियाबाट समाधान गर्न गराउन योगदान पुने अपेक्षा गरिएको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ८ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म स्थानीय तहहरूलाई न्यायिक समितिको क्षेत्राधिकार तोकिएको र न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्न सरुमारानी गाउँपालिकाले न्यायिक समिति (कार्यविधि सम्बन्धी) ऐन, २०७५ जारी गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। निर्दिष्ट कानूनको अधिनमा रही न्याय सम्पादन कार्यलाई पारदर्शी बनाउन, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ५३(१) बमोजिम सरुमारानी गाउँपालिकाले न्यायिक समितिबाट सम्पादन गरिएको कार्यहरूको अभिलेखीकृत गर्ने, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५३ (१) बमोजिम सरुमारानी गाउँपालिकाले न्यायिक समितिले सम्पादन गरेका कार्यहरूको वार्षिक विवरण गाउँपालिका अध्यक्ष मार्फत गाउँ सभामा पेश गर्ने, न्यायिक समितिबाट सम्पादन भएका कार्यहरू पेश गर्ने उद्देश्यले यो प्रतिवेदन तयार पारिएको हो।

२) न्यायिक समिति तथा न्यायिक कार्य प्रक्रिया र कार्यसम्पादन पनि स्थानीय सरकारको एक अभिन्न अंग हो। हामिले न्यायिक कार्यका लागी मुख्य अंगको रूपमा विकास गर्नु पर्ने हुन्छ। न्याय नपाएको समाजमा मानिसको बसाई सदैव असहज हुने गर्दछ। हामी जनप्रतिनिधिहरूले न्यायिक कार्यको मर्मलाई राम्रोसँग बुझ्नु पर्ने हुन्छ। हामी परम्परावादी चिन्तनबाट माथि उठेर न्यायिक कार्य प्रक्रियालाई राम्रोसँग बुझेर अघि बढ्नु पर्ने हुन्छ। आर्थिक स्रोत साधन बिना अन्य क्षेत्रको विकास नभए जस्तै न्यायिक क्षेत्रको पनि विकास हुन सक्दैन। त्यसैले न्यायिक कार्य सम्पादनको लागि गरिने सम्पूर्ण प्रक्रियामा लाग्ने खर्चलाई विश्लेषण गरेर बजेट विनियोजन गर्नु पर्ने हुन्छ। विवादको विषयमा छलफल गर्न मेलमिलापकर्ता देखि न्यायिक समितिका पदाधिकारीहरू लगायत कर्मचारीहरू समेत सहभागी हुनुपर्ने भएकोले, न्यायिक क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखेर बजेट विनियोजन गर्नु पर्दछ। सभामा रहनु भएका सबै जनप्रतिनिधिहरूले आफ्नो कार्य क्षेत्र र अधिकार क्षेत्रमा मात्र रही कार्य गर्नु हुन समेत म अनुरोध गर्न चाहान्छु।

३) यस आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा यस सरुमारानी गाउँपालिकामा दर्ता भएका निवेदनहरू र निवेदन उपर छलफल भई सम्पन्न भएका र बाँकी रहेका विवाद लाई यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न चाहान्छु :-

न्यायिक समिति अन्तर्गत कार्य सम्पादन गर्दा दैनिक प्रशासनिक तथा नियमित कार्यहरू सफलतापूर्वक सम्पादन गरिएको छ। न्यायिक समितिका जम्मा १४ वटा बैठक बसी महत्वपूर्ण विषयमा छलफल तथा निर्णय भएका छन्। मेलमिलापकर्ताबाट हुने मेलमिलाप सम्बन्धी बैठक ९ वटा बसिएको छ। न्यायिक समिति समक्ष १० वटा उजुरी दर्ता भएका थिए। ती मध्ये एउटा विवादको फैसला भएको छ, ८ वटा विवादहरूको मेलमिलाप भएको छ भने एउटा विवादलाई खारेज/डिसमिस गरिएको छ।

त्यसै गरी वडाका मेलमिलाप केन्द्रहरुमा दर्ता भएका जम्मा ४ वटा उजुरीहरु मध्ये ३ वटाको मिलापत्र भएको छ भने एउटा प्रक्रियामा रहेको छ।

विवादका प्रकारहरु तथा मेलमिलापकर्ताहरुको संख्या तपशिल बमोजिम रहेका छन्:

क्र. सं.	मेलमिलापकर्ताको संख्या जम्मा १८ जना	विवादको प्रकार	विवादको संख्या	मेलमिलाप भएको संख्या	फैसला भएको संख्या	मेलमिलाप हुन नसकी सम्बन्धित निकायमा पठाएको संख्या	मेलमिलाप प्रक्रियामा रहेको संख्या	डिसमिस भएको संख्या
	महिला	पुरुष						
१	७	११	कुटपिट सम्बन्धी	१	१			
२			गाली बेइज्यती सम्बन्धी विवाद	४	३		१	
३			जग्गा सम्बन्धी विवाद	६	५			१
४			पशुपंक्षीले बालीनाली नोक्सान गरेको सम्बन्धी विवाद	२	२			
५			हेरचाह तथा पालन पोषण नगरेको सम्बन्धी विवाद	१		१		
जम्मा				१४	१४	१	०	१

सभाका अध्यक्ष महोदय ,

अब म न्यायिक समितिबाट यस आर्थिक वर्षमा सम्पादन भएका कार्यहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु:- जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुका लागि न्यायिक कार्यसम्पादन सम्बन्धी दुई दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। उक्त कार्यक्रममा जनप्रतिनिधि, पालिकाका कर्मचारी, वडा सचिव तथा वडाका अन्य कर्मचारीलाई सहभागी गराइएको थियो।

- प्यूठान जिल्ला न्यायिक समितिको अन्तरपालिका स्तरीय बैठक सम्पन्न गरिएको छ।

- मेलमिलापकर्ताहरूको लागि दुई दिने मेलमिलाप सम्बन्धी पुनर्ताजगी तालिम सम्पन्न भएको छ।
- प्यूठान जिल्ला अदालतबाट यस गाउँपालिकाको न्यायिक समितिले गरेको कार्यसम्पादनको निरीक्षण भएको र उक्त निरीक्षणबाट दिएका सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट कार्यसम्पादनमा सहजता मिलेको छ।
- मल्लरानी गाउँपालिका प्यूठानको आयोजनामा जिल्लाका न्यायिक समितिको अन्तरपालिका स्तरीय बैठकमा सहभागिता रहेको थियो।
- झिमरुक गाउँपालिका प्यूठानले आयोजना गरेको न्यायिक समितिको दोस्रो जिल्ला सम्मेलनमा न्यायिक समिति तथा मेलमिलापकर्ताको सहभागिता रहेको थियो। उक्त सम्मेलनमा अनुभव आदन प्रदान गर्ने अवसर मिलेको थियो।
- मेलमिलापको माध्यमबाट विभिन्न विवादहरूको मिलापत्र गरिएको छ।
- मेलमिलापकर्ताबाट पूर्ण रुपमा सहयोग प्राप्त भएको छ।
- कर्मचारीहरूबाट मेलमिलापको कार्यमा पूर्ण रुपमा सहयोग मिलेको छ।
- गाउँपालिका तथा वडामा सबै जनप्रतिनिधिहरूबाट सहयोग प्राप्त भएको छ।
- न्यायिक समितिबाट निवेदन उपर छलफल गरी मेलमिलाप भएका निवेदनहरूको मिलापत्र कागज तयार गरी प्रमाणीकरण गर्ने गरिएको छ।

अन्त्यमा, गाउँपालिका तथा वडाका सबै जनप्रतिनिधिहरू, मेलमिलापकर्ताहरू, कर्मचारीहरूबाट मेलमिलाप कार्यमा पूर्ण रुपमा सहयोग मिलेको छ। मेलमिलाप कार्यमा सहयोग गर्नु हुने गाउँपालिका अध्यक्षज्यू लगायत सबै जनप्रतिनिधिहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत एवं कर्मचारीहरू र मेलमिलापकर्ताहरूलाई म यस गाउँ सभाबाट धन्यवाद दिदै विदा हुन्छु। धन्यवाद।

बसन्ता खड्का

उपाध्यक्ष एवं न्यायिक समिति संयोजक

मिति:- २०८१।०३।०८

लेखा समितिको वार्षिक प्रतिवेदन: २०८१

मिति २०८२।३।८

सभाध्यक्ष महोदय,

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

सभाका सचिवज्यू लगाएत राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू ।

सरुमारानी गाउँपालिका बडुण्डा प्यूठानको शासन व्यवस्थालाई थप जनमुखि, सेवामुखि, जनउत्तरदायी र पारदर्शी तुल्याई सुशासनको प्रत्यभूति दिलाउनुका साथै गाउँ कार्यपालिकाका कार्यहरूलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी गर्ने सन्दर्भमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ५ दफा २२ मा गाउँ

सभाले नियमावली बनाई आफ्नो कार्यप्रणालिलाई व्यवस्थित गर्न कुनै सदस्यको संयोजकत्वमा लेखा समिति गठन गर्न सक्ने प्रावधान भए अनुसार यस गाउँपालिकाको गाउँ सभाको निर्णय बमोजिम लेखा समितिको गठन भएको सर्वविदितै छ । विषयगत समितिहरू मध्ये एउटा महत्वपूर्ण विषयगत समिति लेखा समिति रहेको र यसले राज्यकोषको खर्च संविधान, ऐन, नियम र कार्यविधि बमोजिम होस् भनी त्यसको सुचिश्चितता गर्नुका साथै सरकारी कोषको प्रभावकारी र मितव्ययितापूर्वक खर्च भए नभएको जाँच पडताल गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ । सोहि अनुसार सरुमारानी गाउँपालिकाको आ.व. २०७४/०७५ देखि आ.व. २०८०/०८१ सम्मको लेखा परिक्षण प्रतिवेदन, वडा कार्यालयहरू, विषयगत शाखाहरूबाट प्राप्त सूचना, जानकारी प्रमाणहरूको आधारमा यो प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

यस गाउँपालिकाको अध्यावधिक बेरुजुको अवस्था:

प्रतिवेदन अनुसार बाकी बेरुजु र संपरिक्षण

- १) आ.व. २०७८।०७९ सम्म कायम बेरुजु रु. १९,९७,०००/-
- २) आ.व. २०७९।०८० को कायम बेरुजु रु. ७९,७०,२२०/-
- ३) आ.व. २०७९।०८० सम्मको जम्मा बाँकी बेरुजु : ९९,६७,२२०/-
- ४) आ.व. २०८०।०८१ मा थप भएको बेरुजु: ३,७९,६३,३३८.७७ (प्ररम्भिक प्रतिवेदन)
- ५) आ.व. २०८०।०८१ सम्मको जम्मा बेरुजु: ४,७९,३०,५५८.७७

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को बेरुजु वर्गिकरण:

आ.व. २०८०।०८१ मा थप भएको बेरुजु: ३,७९,६३,३३८.७७ मध्ये

- असूल भएको: ९,५९,८३७.००
- प्रमाणका कागजात पेश भएको: ४६,०३,००१.७७
- पेशकी बेरुजु: नभएको
- अनियमित भएको भनी अन्तिम लेखा परिक्षणले कायम गरेको बेरुजु: ३,२४,००,५००.००

हाल सम्मको बाकी बेरुजु

- १) आ.व. २०७८।०७९ सम्म कायम बेरुजु रु. १९,९७,०००/- (असूल)
- २) आ.व. २०८०।०८१ मा कायम भएको बेरुजु रु. ३,२४,००,५००/- (अनियमित)

जम्मा बेरुजु- ३,४३,९७,५००/-

सभाध्यक्ष महोदय,

यस समितिले गाउँ कार्यपालिकालाई गाउँसभाप्रति जिम्मेवार तुल्याउन र कार्यक्षेत्र भित्र रहि गाउँ कार्यपालिकाका विगत र वर्तमानका विभिन्न काम कारबाहीहरूको अनुगमन मुल्याङ्कन गरी आवश्यक निर्देशन र सल्लाह प्रादान गरिरहेको साथै आफ्नो कार्य सम्पादन गर्दा सम्बन्धित विषयगत शाखा, वडा कार्यालय र आवश्यकता अनुसार तत् तत् विषयका विशेषज्ञहरूसँग समेत छलफल गरी कार्यपालिकालाई आवश्यक राय, सल्लाह र निर्देशन दिने गरिरहेको जानकारी गराउन चाहान्छु ।

सबल पक्ष:

स्थानीय तहको पहिलो निर्वाचन पछि गाउँपालिकामा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको व्यवस्था भई सदियौं वर्षदेखि एकात्मक र केन्द्रित राज्य व्यवस्थाले सृजना गरेको असमानताको खाडललाई पुर्न र पूर्ण रूपले समानता स्वतन्त्रता सह-अस्तित्व र समान सहभागिताको प्रतिकका रूपमा स्थपित संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापना भई सिंहदरबारको अधिकार घर घरमा पर्याउन जनताका आवजहरूलाई सेवा सुविधा छिटो छरितो सरल र सहज बनाउन प्रयात्नशिल हुनु । गाउँपालिकामा प्रयाप्त कर्मचारीहरूको दरबन्दी पुर्तीभई करिब ८० प्रतिशत भन्दा बढी विकास बजेट खर्च गर्न सफल हुनु । वित्तीय सुशासनलाई थप प्रगाढ बनाउँदै आ.व. २०७६/०७७, २०७७/०७८ र २०७८/०७९ र आ.व. २०७९।०८० गरी ४ वर्ष लगातार शुन्य बेरुजु कायम हुनु गाउँपालिकाको मुख्य उपलब्धिको रूपमा रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७९।८० को अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन बमोजिम गाउँपालिकाको बेरुजु रु. ७९ लाख ७० हजार २२० रुपैयाँ कायम भएकोमा उक्त बेरुजु सबै सम्परिक्षण भएको ब्यहोरा म जानकारी गराउदछु आर्थिक व्यवस्थापनमा कम्प्युटर सफ्टवेयर (SuTRA) को प्रयोग, कार्यालय व्यवस्थापन र स्तरिय वडा कार्यालय निर्माण तथा व्यवस्थापन गर्न सक्नु, अनुगमन मुल्याडकन जस्ता कार्यहरू यस गाउँपालिकाका सबल पक्ष रहेका छन ।

कम्जोर पक्ष:

गाउँपालिकाको कार्यालय व्यवस्थापन गर्न भवन प्रयाप्त तथा व्यवस्थित नहुनु, विकास बजेट, सेवा सुविधा, कार्यक्रम तथा योजना कार्यान्वयनमा ढिलासुस्ति, समयमा बजेट निकासी नहुनु, कम बजेट निकासी हुनुले शत प्रतिशत विकास बजेट खर्च गर्न नसक्नु आन्तरिक राजश्व बृद्धि गर्न नसक्नु जस्ता कम्जोरीहरू जनगुनासो र व्यवहारहरूबाट देखापरेको छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ६६ बमोजिमको गठित स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिले अनुमान गरिएको भन्दा घटी आम्दानी हुनु नै यस गाउँपालिकाको कम्जोर पक्ष मानिन्छ ।

विभिन्न अवसर र चुनौतिका बीच गाउँपालिका र यहाँ कार्यरत कर्मचारीहरूले बेजुरु असुल र सम्परिक्षणको लागी अरु गाउँपालिकाको तुलनामा महत्वपूर्ण भुमिका खेलेकोमा म यसै गाउँसभा मार्फत सबैमा धन्यवाद प्रकट गर्दछु । बाकी बेरुजु असुली र संसम्परिक्ष गर्नको लागी यस गाउँसभाले थप कानुन तथा नितिगत ब्यवस्था गरी सुशासन पारदर्शिता र जवाफदेहीता मा सशक्तभुमिका खेल्ने विश्वास लिएकोछु ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म लेखा समितिको तर्फबाट गाउँपालिकालाई निम्न सुझाव प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

- सरुमारानी गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा आन्तरिक आय तर्फ ८६,७०,०००.०० अनुमान गरेकोमा हालसम्म रु. ६७,१४,३०५.९७ मात्र उठाएको छ । अनुमान गरे भन्दा

२२.५५ प्रतिशत घटी आम्दानी गरेकोमा आम्दानी फरक पर्नुको कारणको सम्बन्धमा गाउँपालिकाले आय स्रोत पहिचान गरि लक्ष्य हासिल गर्ने तर्फ प्रयत्न गर्नु पर्दछ ।

- गाउँपालिकाको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम हेर्दा अधिकांश साना तथा ठुलै योजनाहरू रहेका छन्, साना योजना छनौट गरेर बजेट विनियोजन गरी योजना कार्यान्वयन हुँदा योजनाको उद्देश्य पुरा नुहने सक्दछ त्यसैले योजना छनौट गरि बजेट विनियोजन गर्दा ठूला योजनालाई प्रथमिकता दिइ योजना छनौट र बजेट विनियोजन गर्दा योजनाको दिगोपना र प्रतिफल हनेगरी योजना छनौट र कार्यान्वयन हुनु पर्दछ ।
- सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन सार्वजनिक निकायको एक महत्वपूर्ण तथा अनिवार्य गर्नुपर्ने कार्य हो यस सम्बन्धमा प्रत्येक अन्तिम लेखापरिक्षण प्रतिवेदनमा महालेखा परिक्षकको कार्यालयबाट समेत सुझावहरू प्राप्त भएका छन् । गाउँपालिकाले वार्षिक तथा बहुवर्षीय खरिद कार्य गर्दा खरिद गुरुयोजना तथा वार्षिक खरिद योजना तयार गरी सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको बमोजिम सहज, प्रतिस्पर्धी, निष्पक्ष ढंगबाट खरिद कार्य गराउनुपर्ने हुन्छ यस सम्बन्धमा पालिकाले अधिकांश खरिद कार्यहरू प्याकेजिङ्ग गरी खुल्ला प्रतिस्पर्धा मार्फत गराउनुपर्नेमा अधिकांश खरिद सोझै गरिएको पाइयो, यस सम्बन्धमा पालिकाले खरिद योजना तथा खरिद गुरुयोजना बनाई प्रतिस्पर्धामार्फत कानून बमोजिम गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- सम्परिक्षणको सम्बन्धमा: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ मा बेरुजु फछ्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ । सोही ऐनको दफा ८४ (२) (घ) मा बेरुजु फछ्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यस सम्बन्धमा पालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ र २०७५/०७६ मा रहेका बेरुजुहरू सम्परिक्षण गर्ने कार्य गाउँकार्यपालिकाले कुनै पनि प्रकारको पहल तथा ताकेता गरेको पाइएन । पालिकाको असूल बेरुजु देहायबमोजिम रहेको छ ।
- आर्थिक वर्ष: २०७४/०७५ को लेखापरिक्षण प्रतिवेदन बमोजिम विभिन्न योजनाहरू कार्यान्वयनमा प्रचलित दररेट भन्दा बढी दररेट निर्धारण गरि खर्च लेखेको असूल गर्नुपर्ने रु. १७,३९,२८६.९० रहेको छ । विभिन्न ११ उपभोक्ता समित मार्फत कार्यान्वयन गरिएका योजनाहरूबाट असूल गर्नुपर्ने रकममा पालिकाले तत्काल पत्राचार गरि असूल गर्नुपर्ने तर्फ गाउँ कार्यपालकाको ध्यान पुर्याउनु जरुरी छ ।
- आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा हंशपुर वृहत खानेपानी आयोजनाको असूल बेरुजु रु. ९,१२,३२६.०० असूल गर्नुपर्ने तर्फ गाउँ कार्यपालिकाले कुनै प्रकारको कारबाही गरेको छैन, यसरी वित्तीय सुशासन, पारदर्शिता, प्रभावकारीता र राज्यकोषको सदुपयोग गर्न सकिदैन । त्यसैले यस प्रकारका असूल बेरुजुहरू पालिकाले समयमै ताकेता गरि अनिवार्य असूल गर्नुपर्ने हुन्छ । आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को लेखापरिक्षण प्रतिवेदनको दफा ३७, ३८, ३९ र ४० दफामा भएका विभिन्न असूल बेरुजुहरूको सम्बन्धमा पनि पालिकाले यस तर्फ कुनै कारबाही गरेको

पाइएन यस सम्बन्धमा सम्बन्धित अधिकारीले कनुन बमोजिम बेरुजु असूल गर्नुपर्ने तर्फ पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

- आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को विभिन्न दफाहरुमा रहेका नियमित गर्नुपर्ने बेरुजु रु. ९३२५७.०० र असूल गर्नुपर्ने बेरुजु रु.३४६६९.०० को सम्बन्धमा पनि हालसम्म पालिकाले कुनै कारबाही नगरेको पाइयो यस सम्बन्धमा समयमै बेरुजु फर्छ्यौट गर्ने तर्फ ध्यान जान जरुरी छ। आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को अन्तिम लेखापरिक्षण प्रतिवेदन बमोजिम सरुमारानी गाउँपालिकाको हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजु रु. ३,४३,९७,५००/- रहेको छ । यसलाई शून्य बनाउन तर्फ गाउँ कार्यपालिकाले ध्यान दिनुपर्ने हुन्छ ।
- आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को अन्तिम लेखापरिक्षण प्रतिवेदन बमोजिम सरुमारानी गाउँपालिकाको आ.व. २०८०।०८१ को अनियमिति बेरुजु रु. ३,२४,००,५०० कायम गरेकोले उक्त अनियमित बेरुजुलाई गाउँसभामा ब्यापक छलफल गरी संपरिक्षणका लागी पेश गर्नु आवश्यकता देखेको छौ ।

यसका बेरुजुका मुख्य शिर्षकहरु निम्नानुसार रहेका छन्:

- करार कर्मचारी त.भ. रु. ६७,७०,३५६/-
- गाउँपालिका अनुदान शिक्षक रु. १,६९,६६,४४९/-
- हेफर प्रोजेक्ट साझेदारी रु. ३१,१५,५१३/-
- कृषि तथा पशुपंक्षि स्रोत केन्द्र रु. १६,४०,३५६/-
- लागत अनुमान विभिन्न कार्यालय सामागीहरु खरिद रु. १८,६३,१९८/-
- चेनेज विनाको ग्याविनको काम गरेको रु. ३,६२,७९४/- (कुडुले -सिरवारी)
- सेनेटरी प्याड खरिद रु. १६, ८१,८३४/-

अन्यतमा:महालेखापरिक्षण कार्यालयबाट प्रप्त लेखापरिक्षण प्रतिवेदन,लेखा समिति प्रतिवेदन, आन्तरिक लेखापरिक्षण प्रतिवेदन र समय समयका सूझाव तथा तालुक निकायहरुका परिपत्र तथा प्रचलित ऐन कानून र कार्यविधिलाई ध्यानमा राखी आगामी दिनमा गाउँ कर्यापालिकाको कार्यालयले वितीय जवाफदेहिता, पारदर्शिता, नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीतामा अब्बलहुन थप प्रयत्न गर्नुपर्दछ ।

धन्यवाद ।

मिन्टु बहादुर गुरुङ्ग
संयोजक
लेखासमिति

योजना तथा सुशासन समितिको बार्षिक प्रतिवेदन, २०८१

सभाका अध्यक्ष महोदय ,
सरुमारानी गाउँपालिका गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

सभाका सचिवज्यू, राष्ट्रसेवक कर्मचारी तथा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु ।

सरुमारानी गाउँपालिकाको १७ औं गाउँसभाको यस गरिमामय सभामा सरुमारानी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा योजना तथा सुशासन समितिले गरेका कार्य सम्पादनको वार्षिक प्रतिवेदन सभा समक्ष पेश गर्दछु ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

कार्यालयले आफै र आफ्नो मातहतका कार्यालयहरु मार्फत प्रवाह गर्ने सेवाको प्रभावकारिता, गुणस्तरीयता, गुनासो व्यवस्थापन, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, नागरिक वडापत्र, मासिक ई-बुलेटिन, प्रत्याभूति, आर्थिक पारदर्शिता, जवाफदेहिता, भ्रष्टाचार निवारण लगायतका कार्यहरुमार्फत सुशासन अभिवृद्धि गर्ने खालका कार्यहरुलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन भई रहेको छ । सेवा प्रवाहलाई प्रविधि मैत्री बनाउँदै गुणस्तरीय र भ्रष्टाचार विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

चालु आ.व.मा सुशासन समितिले गाउँपालिकाका कार्यालयले आफै र आफ्नो मातहतका कार्यालयहरु मार्फत प्रवाह गर्ने सेवाको प्रभावकारिता, गुणस्तरीयता, गुनासो व्यवस्थापन, चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाई, वार्षिक प्रगति समिक्षा बैठक, सामाजिक परीक्षण, नागरिक वडापत्र, चौमासिक ई-बुलेटिन, आय व्यय विवरण सार्वजनिककरण गर्दै आएको साथै जनतालाई सहज र सुलभ तरिकाले सेवा प्रवाह गर्ने उद्देश्यले वडा तथा गाउँपालिकामा डिजिटल नागरिक वडापत्र जडान, विभिन्न संचार माध्यम तथा सामाजिक संजालबाट कार्यालयले संचालन गर्ने योजना तथा कार्यक्रम सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना तथा जानकारी प्रकाशन, नागरिकहरु समस्या तथा गुनासो सुन्ने अधिकारी, सूचना अधिकारी तथा उजुरी पेटिका व्यवस्थापन, हेल्प डेस्क लगायतको उचित प्रवन्ध मिलाई छिटो तथा छरितो गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ । यस गाउँपालिकाको १२ औं गाउँसभा (२०७९।१०।२९) बाट गठित समितिलाई थप प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यका साथ हामीले राम्रा अभ्यासहरुको प्रयास गरेका छौं । सार्वजनिक सेवा प्रदायक संस्थाहरुमा देखिएका असल अभ्यासहरु अन्य सार्वजनिक सेवा प्रदायक संस्था र गाउँपालिकामा लागु गर्ने साथै सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरुमा आवश्यक निर्देशन दिने दिदै आएका छौं ।

सुशासन तथा पारदर्शी जनमैत्री सेवा प्रवाहले गर्दा नै लगातार हाम्रो पालिकालाई (आ.व.२०७६/०७७, २०७७/०७८, २०७८/०७९, २०७९/०८०) ४ वर्ष शुन्य बेरुजु बनाउन सफल भएका छौं । गाउँपालिकाबाट संचालन हुने साना योजनाहरु (पाँच लाख सम्मका) वडा स्तरीय अनुगमन समिति र पाँच लाख भन्दा माथिका ठुला योजनाहरु पालिका स्तरीय अनुगमन समितिको अनुगमन पश्चात रकम भुक्तानी दिने व्यवस्थाले योजना तथा कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन भएका छन् । गाउँपालिकाबाट भए गरेका कार्यमा सामाजिक जवाफदेहिताको विधि, प्रक्रियाको पालना र लाभग्राहीबाट प्राप्त सुझाव कार्यान्वयन अवस्था बारे अध्ययन गरी सम्बन्धित निकायलाई आवश्यक सल्लाह तथा निर्देशन दिई सुशासन कायम महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेका छौं । प्राकृतिक प्रकोप तथा महामारीजन्य अवस्थाहरुमा समेत सुरक्षाका मापदण्ड अपनाई सेवा प्रवाह गर्न कार्यपालिकालाई आवश्यक राय

सुझावहरू दिएका छौं। कार्यालयको सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो र गुणस्तरीय बनाउनको लागि कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मुल्यांकन गरी उत्कृष्ट कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्ने व्यवस्थाको सुरुवात गरेका छौं ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरू, हामीले योजना तथा सुशासनको क्षेत्रमा देखेका केही सवालहरू यस सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहन्छु । समितिले यस वर्ष सबै वडा कार्यालय, गाउँपालिका स्थित सार्वजनिक सेवा प्रदायक कार्यालयहरू, गाउँपालिकाबाट संचालन भएका विकास आयोजनाहरूमा सुशासनको अवस्था के कस्तो रहेको छ भनि अनुगमन गर्नको लागि कार्यस्थलको भ्रमण सम्पन्न गरिएको छ । यस भ्रमणले हाम्रो सुशासनको अवस्थाको बारेमा हामीलाई केही सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू संगै धेरै पक्षमा अब्बल रहेको महशुस गराएको छ ।

तसर्थ हामी जनताप्रति उत्तरदायी र जवाफदेही हुनका लागि सुशासन प्रवर्द्धनमा विशेष ध्यान जान जरूरी रहेको कुरा ध्यान आकर्षण गर्दै गाउँसभा संचालन ऐन २०७५ को दफा ७५ को उपदफा १ बमोजिम यस गाउँसभामा यो प्रतिवेदन प्रस्तुत छ ।

धन्यवाद ।

नम बहादुर उलुङ्गे मगर
योजना तथा सुशासन समिति संयोजक
मिति: २०८२।०३।०८ गते

विधायन समितिको प्रतिवेदन, २०८१

गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू,

सरुमारानी गाउँपालिकाको १७ औं गाउँसभाको यस गरिमामय सभामा विधायन समितिको संयोजकको हैसियतले प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न उपस्थित भैरहँदा गौरवान्वित महशुस गरेको छु ।

संविधानले तीन तहको राज्यको व्यवस्था गरेसँगै स्थानीय तहलाई दिएको अधिकार र कार्यसूची भित्र रहेर स्थानीय सरकारकले तर्जुमा गरेका नीति, कार्यक्रम र बजेटलाई उद्देश्यमूलक र उपलब्धिमूलक बनाउन प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न थुप्रै ऐन, नियम कार्यविधि र निर्देशिका बनाउनुपर्ने ब्यबस्था गरेको छ । स्थानीय तहसँग नागरिकले गरेका अपेक्षा र आवश्यकतालाई संवोधन गर्दै यस सरुमारानी गाउँपालिकालाई समृद्ध गाउँपालिकाको रूपमा स्थापित गर्न संविधानले ब्यबस्था गरेका साझा र एकल अधिकार सूची भित्र उल्लेख गरिएका कार्यजिम्मेवारी पुरा गर्ने गरी कानुन बनाउने र कार्यान्वयन गर्ने कुरा चुनौतीको रूपमा नै रहेको छ ।

लुम्बिनी प्रदेशको प्रदेश सभाबाट स्वीकृत गाउँसभा/नगरसभा कार्यसंचालन कार्यविधि ऐन, २०७६ को दफा ७६ मा उल्लेख भए अनुसार यस यस गाउँपालिकाको १२ औं गाउँसभा मिति २०७९।१०।२९ गतेको निर्णय अनुसार यस समितिमा निम्न सदस्यहरू रहेका छौ ।

तपशिल

- बेद बहादुर पुन वडा सदस्य -संयोजक
- शारदा पल्ली वडा सदस्य -सदस्य
- धन बहादुर दर्लामी वडा सदस्य -सदस्य
- रुद्रलाल पन्थि वडा सदस्य -सदस्य
- खलिम मियाँ वडा सदस्य -सदस्य

सभाका सदस्यजइहरु,

यस गाउँपालिका स्थापन भएदेखी गाउँसभा र गाउँकार्यपालिकाबाट हाल सम्म ४८ वटा ऐन र ९४ वटा नियमावली, कार्यविधि/निर्देशिकाहरु बनेका छन। गाउँसभाबाट स्वीकृत आर्थिक ऐन र विनियोजन ऐन प्रत्येक आ.ब. मा नयाँ निर्माण हुने भएको र हाल सम्म बनेका ऐन मध्ये ३ वटा ऐन संशोधन भएका छन । एक वटा ऐन खानेपानी तथा सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७८ खारेज भएको छ । यी बनेका कतिपय कानुन कार्यान्वयन भैरहेका छन् भने कतिपय कानुनहरु कार्यान्वयनको चरणमा छन् । यद्यपि अझै पनि थुप्रै कानुन निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने अवस्था छ । २०८१ सालमा यस गाउँपालिकाले ४ वटा ऐन बनेका छन् जसमध्ये ३ वटा नयाँ र १ वटा संशोधित रहेका छन । भने गाउँकार्यपालिकाले १५ वटा कार्यविधि निर्देशिका निर्माण गरेको छ जसमा १२ वटा नयाँ र ३ वटा संशोधित रहेका छन ।

गाउँपालिकाबाट २०८१ सालमा निर्माण भएका र संशोधन गरेका कानुनहरु यस प्रकार रहेका छन ।

ऐनहरु

४५	आर्थिक ऐन, २०८१
४६	विनियोजन ऐन, २०८१
४७	भाषा संस्कृति तथा कलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी ऐन, २०८१
४८	स्थानीय विपद व्यवस्थापन ऐन, २०७५ (प्रथम संशोधन २०८१)

कार्यविधि/निर्देशिकाहरु:

८०	प्रधानाध्यापक छनौट तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१
८१	“शिक्षक, कर्मचारी दरबन्दी मिलान तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८१”
८२	रोजगार सम्बाद मञ्च संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१
८३	एच.आई.भी. संक्रमितका लागि सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी कार्यविधि २०८१
८४	उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८१
८५	बालकोषको स्थापना, संचालन तथा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०८१
८६	बालसंरक्षण नीति र बाल अधिकार प्रवर्द्धन तथा संरक्षण कार्यविधि, २०८१
८७	बाल समूह एवं बाल संजाल गठन तथा परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०८१
८८	बालमैत्री (वाल) आचार संहिता २०८१
८९	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम कार्यविधि, २०८१

९०	सरुमारानी आखाँ स्वास्थ्य केन्द्र व्यवस्थापन तथा संचालन कार्यविधि, २०८१
९१	उन्नत ग्रामिण सडक निर्देशिका, २०८१
९२	व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ (प्रथम संशोधन, २०८१)
९३	टोल विकास संस्था संचालन कार्यविधि, २०७५ प्रथम संशोधन २०८१
९४	“विपद् व्यवस्थापन कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७४” प्रथम संशोधन २०८१

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

चालु आ.ब. बसेको बैठक र निर्णयहरु

यस समितिको मुख्यकाम गाउँसभामा पेश भएका कानुनहरुको दफावार छलफल गर्ने गराउने भएकोले चालु आ.ब.मा यस समितिको २ वटा बैठक बसेको थियो। पहिलो बैठक २०८१।३।६ गते र दोश्रो बैठक २०८२।३।५ मा बसी विभिन्न कानुनको विषयमा छलफल भएको थियो। यस १७ गाउँसभाको बैठकमा पनि निम्न कानुनहरु छलफलका लागि पेश गर्ने निर्णय गरेका छौं ।

तपशिल

- सरुमारानी गाउँपालिकाको आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व विधेयक, २०८२

ऐन तथा कार्यविधि निर्माण गर्न देखा परेका समस्याहरु:

- कानुन तर्जुमा सम्बन्धी ज्ञान भएका कानुन सेवाका कर्मचारी नहुनु, यसले गर्दा नयाँ कानुन तर्जुमा लगायतमा समस्या हुनु ।
- विधायन समितिको नियमित बैठक बस्न नसक्नु र कानुनका मस्यौदाहरु विधायन समितिमा दफावार छलफल गराउन नसकिनु ।
- कानुन निर्माणमा सरोकारवालाहरु संग रायसुझाव लिन नसक्नु ।

आगामी कार्यदिशा:

संविधानले स्थानीय सरकारलाई प्रदान गरेको अधिकार र भूमिकाको उपयोग गर्दै बजेट, नीति तथा कार्यक्रम, जनताको अपेक्षा र आशालाई मध्यनजर गर्दै प्राथमिकताको आधारमा कानुन निर्माण गरी जनताको आवश्यकता र अपेक्षा सम्बोधन मार्फत सुशासन, विकास र समृद्धी हाँसिल गरिनेछ ।

धन्यवाद !

वेद बहादुर पुन

विधायन समिति संयोजक

मिति: २०८२।०३।८ गते

समाप्त । । ।